

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, május 5-én.

124. szám.

Otium cum irritatione.

(p-d) Valamikor úgy tartották, hogy csak az az uri ember, akiben megvan a tehetség arra a nagy és szép művészetre, amelyet deakul úgy hívnak, hogy: otium cum dignitate, semmittevés, méltóságos nyugalommal párosodva. Ha igaza van e felfogásnak, akkor bizony se Magyarország, se Ausztria nem tartozik az uri államok sorába. Mert az az állapot, amelyben mi idestova két éve vagyunk, az: otium cum irritatione, semmittevés, de folytonos politikai izgatottság között.

Eljutottunk a kvóta terén való semmittevésnek egy újabb stációjához. Két év óta a harmadik kvóta-küldöttség tárgyal s az utolsó küldöttségnek egy hete kelt izenetére ma érkezett meg az osztrák renunczium.

Ugyan ki kíváncsi a tartalmára?

Mindenki tudta előre, hogy a magyar izenetnek nem lesz fogantaja, mindenki ismeri előre az osztrák válasz tartalmát, hangját, valamint a jó szándékokat is, amelyek e felelet születésekor annak bölcsőjét körülállották. S azért erre a czéltalan lépésre mégis szükség volt, az előirt utat végig kell járni, mert hát két év óta az a végzetünk: otium cum irritationem.

Két év óta féken kell tartanunk a türelmetlenség, az indignáció minden indulatát. Folyton-folyvást a jobbik eszünkre kell hivatkoznunk, mert különben ki tudja hányszor megszakadt volna már az egyezkedések fonala, mert különben az 1867: XII. törvényezikk csatornáján átplántálód-

nék hozzánk is az a chaos, amely Ausztriában teljesen uralomképes lett már.

Ime, az utolsó izenetváltás eredménye. A magyar deputáció kijelenti, hogy — noha nem tartja ideálisnak — jobb híján ragaszkodik a kvóta-kiszámítás tradícionális alapjához, az egyenes és közvetett adók összehasonlítható összegéhez, de előre megmondja azt is, hogy szívesen beszél más, észszerű alapról is, ha az osztrák bizottság az eddiginél jobbat tud javasolni. Csak azt ne követeljük tőle, hogy a népességi arány abszurdumához hozzájáruljon. Sőt elmegy az udvariasságban odáig, hogy az izenetben kvóta-számot egyáltalán nem említi. És erre ma az a felelet érkezik, hogy

az osztrákok egyszerűen letagadják, mintha eddig a kvótát a magyar bizottság által felajánlott alapon számították volna ki;

nem ajánlanak semmi újabb methodust;

ellenben — habár burkoltan is — ragaszkodnak a régi álláspontjukhoz, mely nem egyezkedést, hanem egyszerű sarczólást jelent.

Sőt több is történt egy hét lefolyása alatt.

Nyilvánosságra került a kiegyezési javaslatok osztrák indokolása. Ez az indokolás pedig nemcsak arról nevezetes, hogy az új kiegyezésnek akárhány tételét csak immel-ámmal ajánlja, mintha maga is szívesen látná annak visszautasítását, nemcsak azért érdekes, mert több helyen

ugy tünteti fel a helyzetet, mintha a magyar kormány a szegény osztrák kabineteket kegyetlenül sarokba szoritotta és caudiumi járom alatt hajtotta volna keresztül; de nevezetes ez az indokolás főképp azért, mert több rendelkezésre vonatkozóan egyenesen azt jelenti ki, hogy azt csak úgy lehet elfogadni, ha Magyarországnak ezentul jóval nagyobb lesz a kvótája.

A mai izenetet és ezt az indokolást egymással párhuzamosan kell elolvasni, ha az ember megakarja itélni, mi az igazi tartalma.

Az osztrák kvóta-bizottság azt követeli tőlünk, hogy ha nem akarunk horribilis kvótát fizetni, akkor kergessük ki az országból a népnek vagy tíz perzentjét, akkor majd kevesebbet mutat a lélek-arányszám. Az osztrák kiegyezési javaslatokban pedig az osztrák kormány arra biztatja az osztrák parlamentet, hogy ha nem teljesítjük az osztrák kvóta-követelődzésnek legalább nagyrészét, akkor ne fogadja el a kiegyezést.

Ilyen dilemma elé akarják állítani az országot. És ebben a barátságos helyzetben jelenti ki az osztrák kvóta-küldöttség, hogy hajlandó szóbeli tárgyalásokba bocsátkozni.

De még ennél is kellemesebb a meghívó háttere, hogy semmi se hiányozzék, ami az irritációt esetleg még fokozhatja.

Az osztrákok a magyar birodalom egész lakosságának lélek-aránya szerint való kvótát kívánnak, de egyuttal köve-

A fedélzetmester csizmái.

— Kapitány urnak alázatosan jelentem, hogy én, Giulio Zanelli elsőosztályu hajószakács . . .

— És én Lorenzo Margetti főszakács-segéd . . .

— Megjelentünk rapporton — folytatá a szakács — pedig mi . . .

— Nem is tudjuk, hogy . . . vevé át a szót a segéd.

— Miért vagyunk meg . . .

— Idézve, mert mi soha . . .

— Nem követtünk el semmi hibát . . .

— Vagy olyasmit, amiért tisztességes . . .

— Embert rapportra szoktak . . .

— Czitálni. Tíz éve, hogy . . .

— A mennydörgős mennykőbe! Fogjátok be a szátokat és ne beszéljétek ketten egyszerre, szakította meg a kapitány a rapportra czitált főszakácsot és az ő fősegédjét. Rapportra hivattalak benneteket, mert mialatt az összes legénység a fedélzeten volt és ti odalena a korridorban kotyvasztottátok az ebédet, melynek műzerábilis voltaért már külön-külön hat órai vasat érdemelnétek, ellopták a fedélzetmester csizmáit. Mit tudtok a dologról?

— Mit tudunk a dologról? — kérdi a szakács — hát semmit sem . . .

— Tudunk róla, folytatá a segéd; hát nostromo* vagyunk mi . . .

* Nostromo = nostro uomo, olasz neve a „Bootsman“-nak, amely mint: fedélzetmester vagy csónakmester. legmagasabb állású rang.

— Aki magasszáru csizmában jár a fedélzeten a legénység között? Mi csak . . .

— Szegény szakács és czukrász vagyunk, akiknek nem kell a nostromo csizmája; nem vagyunk . . .

— Mi grófok vagy herceze . . .

— A mennydörgős mennykőbe, fogjátok már be a kerepelőt! Ha még egy szót szóltok, amíg nem kérdezlek, rögtön vasra veretlek benneteket.

A szakács és segédje elhallgattak, persze egyszerre. Zanelli és Margetti mindig és mindent egyszerre tettek, de különösen: egyszerre beszéltek. Tíz év óta járják együtt ő felsége hadihajóin a különböző tengereket és országokat; Zanelli mint „elsőosztályu“ szakács, Margetti mint ugynevezett „czukrász“.

Megjegyzendő, hogy ő felsége hadihajóin, lett légyen az a császári és királyi hadihajó a földgömbnek bármely pontján, a czukrászdát, illetőleg a czukrászművészetet egyetlen egy tesztanemű képviseli: a „pasta gradella“. „Pasta“ azt jelenti, hogy: tészta; „gradella“ annyit, mint: „hajólépcső“. Az igen találó név részben a hasonló alaknak, de még inkább a tészta mineműségének köszöni eredetét. Megjegyzendő azonban az is, hogy a hadihajók helyi és szolgálati viszonyainak megfelelőleg, különösen pedig a konyhára és az élelmiszerekre vonatkozó gondosságból kifolyólag más tesztanemű mint a pasta gradella, nem is kerülhet az asztalra, ahol méltó társaságra talál a

hozzá hasonlóan izletes örökös konzervek között.

Daczára ezeknek, a szakács és czukrász — a „cogo e suo ajuto“, amint őket a hajóikon divó ropogós olasz idiomában nevezik — benső barátok, hűséges czimborák voltak, akiknek, eltekintve azon kis hibájuktól, hogy sütnifőzni épenséggel nem tudtak, csupán egyetlen egy hibájuk volt: a két ember egy nyelvel beszélt. Sohasem kezdett meg a szakács egy mondatot, melyet nem a czukrász folytatott és melyet nem ismét a szakács fejezett volna be. Egy hangzatos „mennydörgős mennykő“-re aztán elnémultak és meg nem szólaltak volna újra semmi ígéretre, ha csak hat órai vasra vonatkozó ígéretre nem.

Ugy történt ezuttal is, amidőn egy bonyodalmas ügyben mint tanuk voltak rapportra idézve a „mennydörgős haragu“ szigoru kapitány színe elé. A rapport a hajó hátsó fedélzetén — a nagy- és középarboc között levő részen — tartatott meg, amely szent helyre a legénységhez tartozó halandónak különben csak három alkalomból van joga lépni: szolgálatban, rapporton és mint — halottnak (de csak a sik tengeren.)

A kapitány mellett ott állott kárörvendő arczczal, jegyzőkönyvével, plajbászát folyton nyálazva, a legénység megfisztója: a profoszt, a hivatalos hajóspiczi. Az egycentiméterrel lazábbra kötött függő-ágy, egy elejtett zsinórúslány a fedélzeten (a hajófégyelem szemüvegén nézve már sze-

telik ezenfelül a kétpercentes praecipuumot is, mondván, hogy ezt a kérdéstök nem tárgyalhatják, mert arra nincs megbízásuk. Ami annyit jelent, hogy fizesse Magyarország vagy félmillió lélek után a kvótát kétszeresen.

Hát majd csak meglesz a szóbeli tárgyalás is a két bizottság között. És annak eredményére se kíváncsi senki. Előre tudni, hogy nem lesz megegyezés, mert még ha komoly osztrák ajánlatnak lehetne is venni az adók tiszta jövedelmét — amire mintha allusió történnék a mai válaszban — akkor se lehet venni öszintének. Mert ott van az a háttér, amelyet mindnyájan jól ismerünk.

A bizottságok nem fognak megegyezni, az körülbelül bizonyos. Hogy a két kormány talál-e majd megoldást, az kétséges. Hogy a két parlament jóváhagyja-e a megoldást — ha megtalálják — az még bizonytalanabb. Az a kérdés, hogy az osztrák részről felállított dilemmának melyik szarva ökleli meg Magyarországot?

Nem fogja megsérténi egyik sem. Ha az osztrákok úgy akarják, hogy megint eljussunk a dualizmusnak abszolutisztikus csucsához, a király kvóta-döntéséhez: az nem a mi szilárdabb alkotmányunkon fog többet rontani, hanem az övéken, amely amugy is rozoga. Ha pedig a dilemma másik oldalát fordítják felénk, a kiegyezés meghiusítását, akkor se mi leszünk a súlyosabban károsodott fél.

Nekünk csak egy a feladatunk; az, hogy még most se feledkezzünk meg a jobbik eszünkről, politikai fölényünkről. Mert még napjainkban kegyetlen lesz az ítélet azok fején, akik bűnösök a mai állapotok földözésében.

És utóvégre is örökké nem fog tartani az otium cum irritatione.

*

Az osztrák válasz egyébként így szól:

Kivonat

az osztrák hirodalmi Tanács által a közösgyi kiadásokhoz való hozzájárulási aránynak újból megállapítására kiküldött bizottságnak Bécsben 1898. április 29-én tartott ülésében felvett jegyzőkönyvből.

Dr. Beer előadó felolvassa a magyar országos bizottság izenetére adandó válasz tervezetét.

Az osztrák bizottság a közös kiadások költségeihez való hozzájárulási aránynak tíz évre, vagyis 1899. január 1-től 1908. évi december 31-ig leendő megállapításával egyetért.

Az osztrák bizottság nem nyert megbízást arra, hogy a törvény által meghatározott praecipuum iránt tárgyalásokra lépjen, hajlandónak nyilatkozik azonban a magyar országos bizottság kívánságát a birodalmi tanácsban támogatni azon feltétel alatt, hogy a közös kiadásokra nézve megállapítandó arányban a magyar korona országainak eddigi törvényes megterhelhetése számszerű kifejezést nyerjen.

A ványjövődék tiszta jövedelme a vánterület közösgének további fennállása esetén a legközelebbi tíz évre közösgnek nyilvánítottatik és a kezelési átalányhoz való hozzájárulások levonása után a közösgyi költségek fedezésére fordítottatik.

Az osztrák bizottság a tisztelt magyar országos bizottság által a hozzájárulásra nézve javaslatba hozott számítási alapot nem nevezheti jónak, sem aránylag legjobbnak és kénytelen arra is utalni, hogy a kvóta 30, 20 és 10 év előtt nem hasonló alapon lett kölcsönös megállapodás útján kiszámítva. Ugy az 1867-ben, valamint az 1877-ben végre elért eredmény egy kompromissumon alapult, részben a két kormány kezdeményezése és megegyezése folytán és 10 év előtt hosszadalmas írás- és szóbeli tárgyalások után, „minden külön számításoktól eltekintve és a jövőre nézve praedjudicium nélkül“ a jogszerűen fennálló állapotnak további 10 évre való fentartása lett javaslatba hozva.

Miután a tisztelt magyar országos bizottság 1896-ban átküldött izeneteiből nem tűnik ki, mely tételek alapján lett akkor a hozzájárulási arány kiszámítva és az 1895. évi adóviselésről előterjesztett eredmények sem változtainának sokat a végeredményen, ha ugyanezen alap tartatnék meg a kiszámításnál: ennél fogva az osztrák bizottságnak hiányzik minden támpont arra nézve, hogy a magyar országos bizottság által kiszámított hozzájárulási arány megbirálásába bocsátkozzék és „azon tételeket jelölje meg, amelyek a számításba felveendőek vagy abból kihagyandók“, egészen eltekintve attól, hogy az osztrák bizottság elvileg mindig más számítási alapot ajánlott, nevezetesen azt kívánta, hogy a közvetett adóknál a tiszta hozadék vétessék tekintetbe és ezeknél kihasítottassanak azon adók, amelyek nem hasonló alapelvek szerint szedetnek be, vagy nem egyenlően terhelik a monarchia mindkét felét, — oly

alapelv, a melyhez Ausztria képviselői 1867. óta minden tárgyalás alkalmával ragaszkodtak.

Azon megyeátdésben, hogy az eddig mindkét részről fentartott számítási alap eltérő volta megegyezésre aligha fogna vezetni, az osztrák bizottság 1896-ik évi izeneteiben nemcsak más kulcsot hozott javaslatba, amelyet a magyar országos bizottság nem fogadott el, hanem a szóbeli tárgyalásoknál azon eszmét is megpendítette, hogy a hozzájárulási arány esetleg az egyenes és közvetett adók összes tiszta jövedelme alapján állapíttassék meg.

Az osztrák bizottság nincsen azon helyzetben, hogy új javaslatokat tegyen, kész azonban szóbeli tárgyalásokba bocsátkozni, hogy ez uton talán közösen oly módozathoz lehessen eljutni, amely által ezen, az összallami közös érdekekre annyira fontos ügy igazságos és méltányos módon kielégítő befejezést találhatna.

Bécs, 1898. április 29-én.

Ezen izenet az osztrák bizottság által elfogadtatik és elhatározatik, hogy az jegyzőkönyvi kivonat alakjában a magyar országos bizottságnak Budapestre megküldessék.

Beer s. k.,
előadó.

Schönborn s. k.,
elnök.

POLITIKAI HIREK.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyben a folyó ügyeket intézték el.

A delegációk. Az osztrák delegáció épületében már minden előkészület megtörtént a delegacionális ülészakra. Az épület sajátoszerű tervezésénél fogva, amely gyökeres átalakítást nem enged meg, a legutóbbi budapesti üléselés alatt észlelt hiányokat nem lehetett ugyan mind helyrehozni, de részben segítettek azokon. Így az üléstermet és az étkezőt villamos szellőztető készülékekkel látták el, kiegészítették a butorzatot is. Az ülésterem részére megrendelték a felső arczképét. Pénteken megérkezik az osztrák belügyminiszterium egy mérnöke, hogy megtegye az épület jókarban tartása iránt szükséges rendelkezéseket. A delegacionális iroda szombatn megkezdte munkálkodását, míg az osztrák delegátusok legnagyobb része csak a hétfő reggeli gyorsvonattal indul Budapestre.

A főrendiház bizottságából. A főrendiház gazdasági bizottsága gróf Károlyi Tibor elnöklése alatt ma ülést tartott. Elsőbben a háznagy két havi számadását tárgyalták és azokat rendben

métomb), egy meggyújtott gyufa, egy illetéktelen perczen megivott pohár víz, egy percnyi késés a fedélzetén az „Alle Mann auf Deck“ vezényszónál és más ehhez hasonló nagyszabású büntények kipuhatólása és a vétkes rapportra czitálása képezi a profosz hivatását. Profosz és szakács a hadihajókon annyi, mint az ellentéték megtestesülése: a profosz a tisztaság hivatalos öre, a szakács pedig a zsirfoltok és krumplihéjjak szülőanyja.

Ezért állott a profosz kárörvendő arczczal, plajbászával jegyzésre készen, a kapitány mellett, hogy bejegyezze a szakácsra és a czukrászra diktálendő büntetést. Legszívesebben ezt a büntetést írta volna be: „ezvezőlen csónakba ültetendők és a sik tengeren magukra hagyandók“. Tényleg azonban — sajnálatára — ezuttal csak azon barátságos megjegyzéssel bocsáttatott el a két tanu, hogy: menjenek a mennydörgös mennykőbe a piszkos fazekaihoz és hogy fejfelé lefelé lógva köttetnek ki az árbocra, ha a fedélzetmester csizmái még egyszer — eilopatnak!

E megjegyzésből azonban most már kivehetjük, hogy a fedélzetmester csizmáit ismeretlen tettesek ellopták.

A dolog a következőképen történt.

Hajókon mintegy negyven növendék volt a tengerészeti akadémiából. Hogy a fiatal nebulók gusztust kapjanak a tengerész-élethez, a nyári hónapokra ráteszik őket egy jámbor járásu hajóra, egy kiérdemült vitorlás-fregattira, amelynek árboczaín és kissé régikeletű ágyúin

praktikusan hajtják végre az éven át beléjük szorult theoretikus tudományt. A fregatt rendszeren a hazai vizek közelében czirkál. A többnyire a Földközi tenger partjain száll kikötőről-kikötőre, kiválogatván azok legérdekesebbjeit; hadd örvendjen a sok gyerek az „idegen világnak.“ Igaz, hogy az éjjeli szolgálat, utána a sajátkezüleg megvetendő függőágy, a miserabilis konzerv koszt, a desztillált ivóvíz stb. nem igen van inyére a finnyás és elkényeztetett kis báróknak és grófocskáknak, de más-különbön — a hadihajók szigoru vasfegyelmének betartása mellett — meglehetősen szabad és kellemes életük van a hajón.

Hogy azonban „a pálmák ne nőjjenek az égig“, hát ott van a hajón közvetlen oktatóul és mesternek a — fedélzetmester, aki nemcsak a közönséges matrözök nagymogulja, hanem az arisztokratikus növendékeknek is — mint kizárólagos maritim-oktatójuk — sok borsot tör az orruk alá.

A szóban levő fedélzetmester hires volt szigorúságáról, helyesebben: erélyes tapintatáról. Sehol sem repültek úgy a legények az árbocokra fel, mint az ő kommandójára és sehol sem működtek az evezők oly filharmonikus ütemben, mint az ő csónakjain. A vén tengeri medve különben igen jószívű volt: szolgálatának utolsó husz esztendejében soha sem czitáltatott egy malit (legényt) rapportra valami hibáért vagy mulasztásért; ő az efféléket házilag végezte el. Ha tudniillik közelében állott a vétkes egy a kezeügyében, akkor a lábával olyan

furfangos módon tudta „hátról megszólítani“ az előtte állót, hogy az, mint az orsó penderült néhányszor a saját hossz tengelye körül. Ha azonban a mali lábtávon kívül, például fenn a vitorlarudon guggolva hibás eszmózás vagy lassu oldozás miatt vonta magára az árboc tövében álló nostromo elégedetlenségét, akkor úgy ütöttet tarkón harmincz méter magas pozicziójában a nostromo nehéz, vizes sapkája által, hogy esengett belé mind a két füle. A fiatal növendékek nem estek ugyan hasonló kezelés alá, de azért a praktikus kiképzetésükkel megbízott vén tengerésznek volt alkalma bőven az önéretükben gyakran megsértett fiók, Nelsonok és Tegetthofok haragját magára vonni. A meggyült harag végre egy titkos összeesküvéssé nőtt meg, mely összeesküvésnek az volt a czélja: boszut állani a nostromon! A boszu a nostromot az ő Achilles sarkain, illetőleg az — új csizmáin kellett hogy találja.

Ugy történt a dolog, hogy a fedélzetmester még indulás előtt otthon egy pár új csizmát rendelt. Persze nem olyan közönségeset, amelyet minden más halandó vagy pláne szárazföldi patkány is visel, hanem olyat, amilyen csakis az oceánt járó hajók fedélzetmestereit illet meg: magasszárú, czombig érő, ránc nélküli csizmát, fényes orosz lakkból. Mint a kakas a szemétombon a tyukok és csibék között, úgy jár a nostromo az ő magas csizmájában a mezitlábú matrözök között a nehéz viharban, mikor minden uszik a fedélzetén a

levőknek találtak. Ezután a bizottság megállapította az 1899. évi költségvetéskirályzatot és elhatározta, hogy azt a főrendiháznak elfogadásra ajánlja. Elhatározta továbbá, hogy a főrendiház több alkalmazottjának előléptetését és 1898-ra a drágasági pótlék engedélyezését fogja javasolni. Ellenben elutasították Német Ignácznak ama kérelmét, hogy a főrendiház a királyról irt könyvet beszeresse, mert a főrendiháznak csupán törvénykönyvtára van. — **A pénzügyi és közgazdasági bizottság** Samassa József egri érsek elnöklése alatt az 1895. XLVIII. törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta és azt változatlanul elfogadta. — Ugyancsak **Sama** s a érsek elnöklése alatt tartott ma ülést a pénzügyi bizottság is. A konzuli illetékek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot és több honvédelmi javaslatot tárgyalta és fogadta el.

Párttérközlet. A függetlenségi és 48-as párt ma este hat órakor **Thaly Kálmán** elnöklése alatt a gazdasági és ipari hitelszövetkezetről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. **Bartha Ödön** ismertette a javaslatot, amelyhez **Tóth János** és **Thaly Kálmán** szóló t. k. Ezután elhatározta a párt, hogy a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja ugyan, azonban határozati javaslatot nyújt be a kiscgazdák és kisiparosok hiteligenyének olcsóbb és biztosabb kielégítésére vonatkozólag; a részleteknél pedig több módosítást nyújt be. A párt álláspontját a Házban **Bartha Ödön** fogja kifejteni. **Kossuth Ferencz** gyengélkedése következtében a mai konferencián nem jelenhetett meg és ennélfogva a most megüresedett választókerületekben jelöltek még nem állítottak.

interpellációk napja.

(Az országgyűlésből.)

Nevetéssel kezdődött az ülés. Mert a jobboldal nem állotta meg kacagás nélkül, amikor meghallotta, hogy **Lukács Gyula** csakugyan sikerült beugrasztani egy spanyol-amerikai, jobban mondva: külügyi interpellációba. Tudnivaló ugyanis, ez a mulatságos interpelláció már tegnap is készen volt s csak ugy későbbben kerestek hozzá embert, aki elmondja.

De mulatságos volt az ülés tovább is.

Perczel belügyminiszter válaszolt két néppárti interpellációra s mindkét válasz nagyon pikáns volt. Tiszta szerencse, hogy a déli karzaton nem igen volt hölgy, különben még zárt ülést is kellett volna kérni. Így azonban a fiatalság pártkülönbség nélkül sokat nevetett a válaszon és nevettek az öregek is, mert hi-

szen az öregek sem félnek egy kis csiklandozástól. Egyébként a néppárti interpellációk kissé meg is haragudtak s **Molnár** apát urnak volt egy kis összetűzése is **Kubinyi Györggyel**. Ami természetesen még fokozta a mulatságot.

Az egyetlen komoly jelenteni való az, hogy a bizottság ma beterjesztette a hitelszövetkezetekre vonatkozó jelentést. Ez hétfőn kerül tárgyalásra s addig nem is lesz ülés.

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső déli tizenkét órakor nyitja meg az ülést.

A jegyző jelenti, hogy **Lukács Gyula** interpellációt jegyzett be a spanyol-amerikai háború ügyében. (Nagy derűtség jobbfelől.)

Pulszky Agoston beterjeszti a hitelszövetkezetekre vonatkozó bizottsági jelentést.

Miniszteri válaszok.

Perczel Dezső belügyminiszter válaszol **Zmeskál Zoltán** interpellációjára a kisecza-új helyi választás dolgában s elmondja, hogy a kerületben akkora volt a háborgás, hogy ördögöt festettek a kormánypártiak házára s olyan valamivel kenték be a kilincseket, aminek nevét az illető megsértése nélkül nem mondhatni el; az asszonyok oly illemellenes testmutogatásokat vittek véghez, hogy egy ember föllázdán botjával megérintette a mutatott testrészt. (Derűtség.) Ez az illetlenség jogos megfenyítése volt! **Haydn** szolgabíró helyesen járt el, a miniszter ezért semmiféle eljárást nem lát szükségesnek. (Helyeslés jobbról.)

Zmeskál Zoltán megnyugtatónak tartja, hogy **Ruffy** képviselő nem osztogathat infulákat, amint erről a **Wlassics** multkori beszédéből értesült; megnyugtató az is, hogy **Erdély** miniszter fejelemmit rendelt el a korteskedő bírósági végrehajtó ellen...

Az elnök: A képviselő ur tulmegy az előbbi két interpelláció érintésén.

Zmeskál Zoltán: A belügyminiszter válasza azonban semmiképp sem megnyugtató. Micsoda beszéd az, hogy egy asszonyt nádpálczával bizonyos helyen megérintettek.

Kubik Béla: Hol?

Zmeskál Zoltán: A belügyminiszter tudja. A kik néppárti asszonyokat vertek meg: azoknak nem esett semmi bántódásuk. Amde, akik a kormánypárti erőszakra ököllel feleltek s nem asszonyokat, de férfiakat bántottak: azokat elcsukták hat hónapra. Hol itt az igazság? A miniszter válasza rossz informálásból s a tények letagadásából ered. — Tudomásul tehát nem veszi **Perczel** választát.

A többség a választ tudomásul veszi.

Perczel Dezső belügyminiszter második válasza **Molnár** Jánosnak felel anyakönyvi ügyekben s visszautasítja **Molnár**nak ezt a kifejezését: „polgári házasságnak nevezett szövetség”. Visszautasítja azt az állítást is, amely szerint a törvény a reverzálisokat megengedi. A polgári házasság befejezettek tekintetik az anyakönyvvezetőnek ama nyilat-

kozata által, mely szerint a feleket házastársaknak jelenti ki. Ezért az okiratnak aláírása nem szükséges. Rendeletet, amely az aláírásra való kötelezésről szólana, nem adott ki s nem is ad ki. Helytelen, hogy a papok az anyakönyvvezetők tekintélyt rontják s arra biztatják a népet, hogy a polgári házassági okmányokat ne írják alá. Mi a teendő ezek ellen?

Tóth János: Le kell fotografálni. (Derűtség.)

Perczel Dezső miniszter: Ha az ilyen irányú igazgatás tovább tartana, ő, a belügyminiszter, ez ellen rendeletileg fog intézkedni s az igazgatókat a büntető törvényszék elé állítja. (Zajos helyeslés.)

Molnár János azt kérdezi a belügyminisztertől: nem szövetség a polgári házasság?

Rigó Ferencz: A gazdaszanyokkal!

Molnár János: Hát a megegyezés nem reverzális? Egy az, miniszter ur, csak a szó más. A belügyminiszter letagadja a tényeket, amikor azt állítja, hogy csak két esetben akarták hatóságilag rákötelezni az aláírásra. Ha pedig az aláírás nem kötelező: mért fenyegeti meg a papokat azzal, hogy törvényszék elé állítja őket! Én nem ismerem el és hirdetem is, hogy a polgári házasságot házasságnak nem tartom. (Nagy zaj.)

Kubinyi György: Nem akarja elismerni a törvényt! Micsoda törvényhozó ez? Ki kell dobni!

Molnár János: Ugyan, **Kubinyi Gyuro** képviselő ur, ne kiabáljon!

Kubinyi György: Ne vegye tisztességes ember nevét a szájába!

Molnár János: **Kubinyi** ur hőlesen teszi, ha hallgat, addig érezheti csak jól magát, amíg ön hallgat és én nem beszélek. A választ nem veszem tudomásul.

A többség a választ tudomásul veszi.

Kubinyi György: Személyes kérdésben elmondja, hogy a szenteskedő hévvel itt beszélő papról nagyon furcsa dolgokat olvasott. Nem haragszik azért, hogy **Molnár** őt Gyuronak nevezte, mert **Molnár** összeköttetésben van a pánszlávokkal s így rájár a szája... De igenis fölszólítom **Molnár** Jánost, mondja meg, mi elhallgatni valóm van nekem? (Zaj.)

Molnár János: Nekem eszemágában sem volt önt bármily jellembe vágó dologgal gyanúsítani; de igenis azt akartam mondani, hogy ha ön gorbáskodik, fogunk mi is és tudunk is...

Pichler Győző: Zelenyák!

Kubik Béla: Zimándy barátja ez!

Rigó Ferencz: Egy kötélre való! (Polytonos zaj.)

Az elnök: Ezzel a kérdést minden járulkaival együtt elintéztük. (Derűtség); hétfőig nem lesz ülés, amikor a hitelszövetkezeti javaslat kerül tárgyalásra.

Uj interpelláció.

Az ülés végén **Lukács Gyula** a spanyol-amerikai háború dolgában a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

Ugy a magyar, mint a külföldi sajtóban eddig magczáfolatlanul áll az a hír, hogy az amerikai Egyesült-Államok kormánya Ausztria és Magyar-

bokáig érő vízben. A fedélzetmesternek nem a sok évi szolgálat, sem a számos vészter viharban szerzett tapasztalatok adják meg a nimbust, hanem a magasszárú fényes lakkcsizmák. Pantalonban a fedélzetmester csak primus inter pares; de a csizmával a lábán, akkor — nostromo.

A csizmákat úgy tartotta, mint ahogy az értékes **eloisonnévázakat** tartják a selyem-etuiben; egész külön szekrényben állottak a korridorban, a fedélzet alatt levő első emelet előlő részében, a kórház közelében. A szekrényt a mistro (hajóács) készítette a nostromo külön rendelétere, minden egyes csizmának egy válaszfal által képezett külön rekesze volt. Heteken át csak a szemlélésükkel kellett megelégedni a boldog tulajdonosnak; hogy használja őket, arra, sajnos, még nem volt alkalma, mert az a nyomorult Földközi-tenger a július-augusztusi hónapokban olyan szelíd, mint a kezes bárány; a viharcsizmákra nincs szükség. Napjában többször állott a nyitott szekrény előtt és gyönyörködött az ő „fényes ikreiben”, amely névvel a két járművet becézte. A „calzolajo” (a hajó susztere), ki mint nem telivér tengerész, nem nagy mértékben bírta a nostromo jóindulatát és ennek folytán gyakran esett a nostromonak kezeügyébe, illetőleg lábtávolába, az új csizmak révén meg lehetőséget emelkedett a nostromo kegyelmeiben; ő volt tudnillik az egyedüli szakértő és így az egyedüli együttérző szív, aki lelkesült a rágyogó ikrekért.

Egy délutánon aztán — Szicília szigetének partjaitól délre esik az emlékezetes hely — szörnyű tragédia érte a fedélzetmestert. Délutáni iskolát tartottak a fedélzeten, amelyekhez a nostromonak természetesen semmi köze. Lement tehát a korridorba meglátogatni az ő szeretteit, felnyitja a szekrény ajtaját és abban a pillanatban egy kisebbszérű gutaütés környekezete: az egyik csizma hiányzott!

— Ki tette ezt? Ki vitte el a csizmám?! — üvölté a vén tengerész, nekirohanva a korridorban tartózkodó néhány lézengőnek. Ezek nem tudtak semmiről; nem láttak semmit. Ez időben csak kevesen voltak a korridorban: a matrózok ruhászákjai elé állított ór, a löporkamra öre és a két szakács! Hasztalan volt minden kutatás, vallatás; mint láttuk, a szigorú kapitány elé rapportra czitált szakácsok

— Sem tudtak az egész...

— Dologról semmit.

A profosz, hivatásának megfelelőleg, egész szenvedélylyel szimatolt a tettes után; szimatja elvezette a — növendékek külön, és a profosz hatásköre fölött álló csoportjág, de tovább nem mehetett. Az elveszett csizma pedig elveszett úgy, mintha a — tengerbe dobták volna.

A nostromot lassankint a melancholiának egy csendesebb árnyalata fogta el. A súlyos veszteséget sehogy sem tudta elszívni. Ellen-séget szimatolt mindenkiben, haragosa volt mindenkinek. A „lábtávoltság” mintha nagyobb

határokat kapott volna, mert a „megszólítások hátulról” sűrűbbek lettek; a vitorlarudra repülő sapka pedig tarkón intette a malikat a legkisebb hibáért. Boszusága, szégyene még fokozódott az által is, hogy az időjárás is ellene esküdött. Mert míg a Földközi-tenger nyugoti részében, amikor még a néhai csizmak büszke tulajdonosa volt, ki nem jöttek a szép, csendes időkből, most a keleti oldalon egyre-másra köszöntöttek be az óriási esőzésekkel járó fergeteges idők. És a nostromonak mezitláb vagy komisz bakancsokban kellett gázolni a bokáig érő vízben, egyformán a többi matrózokkal. De igyekeztek is ilyenkor magukat tiszteletteljes távolban tartani.

Mint minden seb, úgy a csizma ellopása által ütött seb a nostromo szívében is lassankint hegedni kezdett, kivált miután a mistonak meg, a proviantmesternek együttes rábeszéléssel sikerült a fedélzetmestert egy elhatározó lépés elkövetésére rávenni.

— Nézd, barátom — magyarázá neki a mistro — az az árván maradt egyik csizma olyan, mint egy örökös eleven tördőfés, mely mindannyiszor emlékeztet az ikertestvérré. Ha én a te helyedben lennék, kapnám azt a csizmát és úgy röpteném a tengerbe, hogy még a nyomát se tudnám többé. Soha se busulj, ha haza jutunk, kerül majd új csizma. Tégy, amint mondom: fogd meg azt az egy csizmát, dobd ki, hadd repüljön a tenger mélyeséges fenekére.

A lecke hatott; egy csendes éjjelen |

ország washingtoni nagykövete előtt kijelentette: ha Ausztria és Magyarország a semlegességi nyilatkozatot közzé nem teszi, azt annyiba fogja venni, mintha ez a monarchiának Spanyolországgal való szövetségét jelentené. Európa többi államai kijelentették semlegességüket, az Egyesült-Államok erre vonatkozó kívánsága méltányos is, Magyarországnak pedig érdeke is, hogy ez megtörténjék.

Ezért kérde a miniszterelnököt: Hajlandó-e oda hatni, hogy a semlegességi nyilatkozat megtéssék? Történt-e gondoskodás arról, hogy a magyar alattvalók Amerikában biztonságban legyenek? Megóvatott-e a magyar hajózás érdeke a kalózhajókkal szemben?

Az interpelláció közöltetni fog a miniszterelnökkel.

A reprezentanzát feloszlatták.

(Távirati tudósítás.)

Már-már azt hittük, hogy a fiumei reprezentanzában felülkerekedik a józanság és arra fog törekedni, hogy ismét normális állapotokat teremtsen. Tegnap legalább olyan békés szellő fujdogált a magyar tengerpart felől és megegyezésről, kibékülésről susogott.

A hír azonban csak félig volt igaz. A reprezentanza cserben hagyta a kormányzót és csak egy részük szavazott Milcenich Péterre, aki a törvények elfogadásával feltétel nélkül fogadta volna el a podesta díszes állását. Helyette ezuttal is Mayländerrel választották meg, mire gróf Szapáry kénytelen volt a választást megsemmisíteni és a reprezentanzát feloszlattani. Ám lássák a fiumeiek, hogy boldogulnak reprezentanza nélkül.

Hogy azonban ez így történt, abban nagy része van annak az alig menthető tapintatlanságnak, amelyet a kormányzó, „a körültekintő diplomata”, elkövetett. Az egészen fiatal kormányzó ugyanis az ülésre a fiumeiek közül csak a magyaroknak adott belépőjegyeket, ami annyira felháborította Fiume nem magyar ajkú közönségét, hogy csunya magyarelleses tüntetést rendeztek, a városatyák pedig kiűritették a karzatot, amelyen a magyar tisztviselői kar tagjai foglaltak helyet. Ezeknek aztán a nép szitkai között kellett vesszőt futniok. Köszönjük ezt meg a kormányzó tapin-

talosságának és a jó fiumeiek sokszor hangoztatott hazafiasságának.

A mai eseményekről egyébként a következő távirati tudósításunk számol be teljes részletességgel.

Fiume, május 4.

A mai podestaválasztásra csupán a magyar tisztviselőknek adtak belépő jegyeket és így a karzatot csak hivatalnokok voltak jelen. A nép között ezért már ma délelőtt nagy volt az ingerültség. Már ekkor hirre járt, hogy az egyik városatyá interpellálni fog a karzat elfoglalása miatt. Ugy is történt.

Alig hogy gróf Domini Vincze korelnök megnyitotta az ülést és hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét, felállott dr. Kucher ügyvéd, nyugalmazott államügyész és az elnöknek hosszu iratot nyújtott át, amelyben tiltakozik a karzat elfoglalása ellen és zárt ülést kér.

A korelnök előbb megállapította, hogy az indítványt nyolcz városatyá irta alá s ezután szavazásra boesátotta Kucher indítványát, amelyet az összes városatyák elfogadtak. Ekkor az elnök elrendelte a karzat kiűritését. A magyarok azonban nem igen akartak távozni, mire nyolcz-tiz rendőr rontott be, akik kituszkolták a magyar közönséget. Több előkelő ur csak a karhatalomnak engedett. A karzatról való eltávolítás a magyarokat végtelenül elkeserítette. Sokan már öt órakor várak az ülésre. Nemcsak a budapesti újságok tudósítóinak, hanem a fiumei „Bilancia”, „Voce del Popolo” és a „Magyar Tengerpart” tudósítóinak is távoznok kellett.

Eközben a municipium előtti teret elzárták a rendőrök, mire óriási embertömeg gyűlt össze. Ordítva fenyegették a municipium épületébe rekedt tisztviselőket, akiknek csakugyan kritikussá vált a helyzetük akkor, amidőn a rendőrök távozásra kényszerítették őket. A nép oly dühös volt, hogy nem mertek elindulni, végre is nagynehezen sikerült a 30-40 főből álló kis magyar csapatnak a Municipio-utczába és onnan az Adamich-térre kijutni, menetközben azonban kifütyülték és folyton sértegették őket.

Magáról a választás lefolyásáról csupán mások elbeszéléséből értesülhettünk.

Gróf Szapáry László kormányzó megjelenvén a zárt ülésen, azonnal elrendelte a választást. Mayländer Mihály 27 és lovag Milcenich Péter, az eddigi podestahelyettes 26 szavazatot kapott. Csakhamar kiderült azonban, hogy valaki két szavazólapot dobott az urnába, hogy így megakassza a

választást. Erre a kormányzó második szavazást rendelt el. Ekkor már Mayländer 34 és Milcenich csak 17 szavazatot kapott. Mayländer természetesen most is fenntartotta régi álláspontját s a kormányzó a választást érvénytelennek nyilvánította és a rappresentanzát feloszlatta.

A feloszlátás híre a magyarság körében nagy örömet keltett, mert biztosan számítanak arra, hogy G a a l Tibor kormányzó-helyettes 1902-ig kormánybiztos lesz. Tőle pedig félnek a fiumeiek.

A municipiumon kívül még ekkor is nagy volt a néptömeg. Amidőn a kormányzó távozott, az utca-fordulónál éktelen zsivaj, fütty fogadta. A közelben ötven magyar lelkesen éljengett, a kormányzó visszaköszönt.

Egy magyar vasúti hivatalnokot, Lukács pénztárost a korzón megtámadták és ütötték. A rendőrség öt fiatal embert letartóztatott. A katonaság készenlétben van. Az egész városban nagy az élénkség. A magyarok nagyobb tüntetésektől tartanak, mert olyan magyarelleses a fiumeiek hangulata, hogy a magyaroknak nem tanácsos az utcán mutatkozniok.

Valószínű, hogy már holnap kinevezik a kormánybiztost.

KÜLFÖLD.

Miklós czár Nikita fejedelemhez. Abból az alkalomból, hogy az orosz czár Montenegrónak 30,000 ismétlő fegyvert ajándékol küldött, Nikita fejedelem husvét napján a következő táviratot intézte hatalmas pártfogójához:

Miklós czár ő felségének Pétervár. A midőn császári felségdet, orthodox szokás szerint, Hristos voskrese! felkiáltással üdvözölve amaz óhajtnak adnék kifejezést, hogy felséged és felséges családja a legjobb egészségnek örvendjenek, nem mulaszthatom el, hogy mélyen érzett hálámnak ne adjak ismétellen kifejezést a bizalom ama nyilvánításáért, melyet felséged irántam és népem iránt az annyira értékes ajándék által tanusított. Miklós.

A czár erre még ugyanaz nap a következő távirattal felelt:

Miklós fejedelem ő fenségének Montenegro. Cettinje. Ószintén üdvözlöm fenségedet a magasztos tünep alkalmából abban a meggyőződésben, hogy a legutóbbi ajándék a két nemzetünk közti testvériséget még csak meg fogja szilárdítani Miklós.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Európaszerte mind sűrűbben emlegetik annak a szükségességét, hogy az európai hatalmak közbelépjenek.

Ezt az intervencziót időszerűvé teszik azok az antidinasztikus és forradalmi jelenségek, amelyekről Spanyolország majdnem minden vidékéről érkeznek tudósítások.

Don Carlos Belgiumból intézi a karlista-mozgalmakat, daczára annak, hogy a belga kormány figyelmeztette őt arra, hogy tartózkodjék minden agitációtól, mert ellenkező esetben megvonná tőle a vendégjogot.

A morális és finanziaális zűlésben levő Spanyolországot már az első vereség híre is annyira felbolygatta, hogy a legnagyobb meglepetésekre lehetünk elkészülve. Konstatált tény, hogy spanyol katonatisztek is résztvettek a dinasztia-ellenes tüntetésekből. A királynőt ezek a szomorú jelenségek arra birták, hogy komolyan gondolkozzék arról, hogy a kormányzásról lemondjon. Martínez Campos marschal felajánlotta szolgálatait a koronának s a kegyetlen Weyler tábornoknak mindinkább több kilátása van arra, hogy a spanyol állapotok paczifikációját teljhatalommal reá ruházzák.

Közben az amerikaiak biztosra veszik,

Cap-Matapan alatt — egy sötét alak állott a hajó orrán, amely alatt előbb óvatosan körülnézve, hogy az oromágyu mellől nem leskelődik-e rája valaki, egy hosszu, fekete csizma-alaku tárgyat húzott ki a kabátja alól és csendesen beereszté azt a sötét tenger zajló örvényébe, egy mélyeséges sóhaj kíséretében.

Az emlékezetes csizmahistóriára lassankint a feledés fátyola borult; csak néha-néha tört ki egy fájdalmas sóhaj a sorslátogatott fedélzetmester széles melléből és csak itt-ott hallszott, egy elfojtott kárörvendő vihogás a vásott növendékek csoportjában, ha a csizmalav nostromo a láthatárra került.

Egy alkalommal — vasárnap — a hajó-parancsnok általános hajószemlét rendelt. Ilyenkor egy hadihajónak a rendnek és tisztaságnak a vizen uszó mintaképének kell lenni. A máskor olajtól csepegő géprészek most olyanok, hogy a parancsnok fehérkeztyűs kezén egy zsirfolt nem marad, ha végighuz rajtuk a tenyerével; az ágyúcsöveken belül a lehelet szétfut, mint a tükröh; a szakácsok a trópusokra emlékeztető hófehér öltözethen állnak kívül kifényesített edényeik előtt, arczuk az izzadságtól úgy megtörülve, mintha még soha sem szaladt volna az arczukról az izzadság a leveses fazékba. Minden zsáknak, ajtónak, szekrénynek nyitva kell lennie, mert amint az Isten szeme mindent lát, úgy néz be a parancsnok hajószemlekor a legrejtettebb zugba, a legjelentéktelenebb szekrénybe.

A fedélzetmester boldogabb időkre emlékeztető sóhajjal nyitja fel a volt csizmak szekrényét, a néhai fényes írek bölcsőjét és

amint benéz, hát most majdnem igazán beleűtött a mennydörgös mennykő: az ellopottnak vélt csizma ott volt a régi helyén, tisztán és épségben!

— Ki tette ezt ide! — ordított a nostromo, amint meggyőződött, hogy a csizma nem vízió, hanem igazán csizma. Ki az a gyilkos kéz! — ordítá, még pedig egészen helytelenül, mert e kéz akkor volt gyilkos, mikor a csizmát elvitte, nem pedig most, mikor visszahozta.

A szemle alatt a parancsnok odaért, ahol a szolgálat a fedélzetmester helyét jelöli ki; csaknem könyezve beszélt el a parancsnoknak szomorú sorsra jutott csizmáinak históriáját, nem mulasztván el megjegyezni, hogy az fájt neki legjobban, hogy csak nem is sejti, ki lehet a tettes.

A parancsnok igyekezett valamiképen megnyugtani a méltán felháborodott vén tengerest; amikor aztán a növendékek csoportjához jutott, a következő rövid, de tartalmas beszédet intézte hozzájuk:

— Fiúk, ha panasztok van a fedélzetmester ellen, akkor jelentsetek azt nálam raporton. De ha még egyszer ellopjátok és különösen ha megint visszalopjátok a csizmáját, akkor addig fogtok állani mezitláb a kötélhágásokon, míg tyukszem nő a talpatokon. Ábtreten!

Hazaérve a kikötőbe, néhány nappal később a fedélzetmester egy pár gyönyörű új csizmát kapott ajándékba — ismeretlen tiszteltől.

Dr. Gáspár Ferencz.

hogy a spanyol hajórajt, amely a Zöldfok-szigetekről elindulva jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik, teljesen megsemmisítik.

Ez a számítás egy kissé vérmes, bár angol haditengerész körökben a spanyol flotta vereségét biztosra veszik.

Annyi bizonyos, hogy Spanyolország, mikor most összes erőinek koncentrálására és kifejtésére volna szüksége, valóságos öngyilkosságot követ el, amikor belső forrongásokban forgácsolja szét magát.

A mai napon történekről a következő távirataink számolnak be:

Forrongás Spanyolországban.

Madrid, május 4.

A spanyol kormányt főképen az bírta rá az ostromállapot kihirdetésére, hogy a tüntetésekbe civilben öltözött katonatisztek is részt vettek. A kaszányokban a katonaság között nagy az elégedetlenség.

Madrid, május 4.

A valenciai kormányzót felhatalmazták, hogy hirdesse ki az ostromállapotot. Talavérában és Gijonban az érlelmi szerek megdrágulása miatt nagy zavarások voltak, amelyeknek lecsendesítésére katonaságot küldtek.

Madrid, május 4.

Az éjjel hat lovasosztály, nagyszámú rendőrség czirkált az utcákon. A tüntetők számos ablakot vertek be és néhány csendőrt kődobálásokkal megsebesítettek. 43 tüntetőt letartóztattak. A nyomor nő-től nő. Az érlelmi szerek hihetetlenül drágák.

Barcelona, május 4.

A kedélyek izgatottsága oly magas fokra hágott, hogy a polgárháború okvetetlenül kitör. A legtöbb gyár beszüntette a munkát. Több ezer munkás van munka nélkül.

London, május 4.

Itt ma az a hír volt elterjedve, hogy Mores sennort és Campos marschalt meggyilkolták és hogy Sagasta az angol konzulátusba menekült.

Madridi táviratok e híreket demontálják.

Venci provinciában, amely erősen karlista érzelmű, óriási zavargások voltak. Több helyütt szaporították a katonaságot.

Bécs, május 4.

Madridi információk szerint a regenskirályné az eddig érkezett hírekkel ellentétben nagyon le van verve a vereség miatt. A királyné nyomott hangulatát nem is képes elrejteni az udvar előtt. A királyné, ugylátszik, komolyan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a sulyos, felelősségteljes és háládatlan kormányzásról lemond. A királyné ezt már fia érdekében is meg szeretné tenni, mert ez a lépés azzal a közvetlen eredménnyel járna, hogy az antidinasztikus mozgalom megszűnne.

A spanyol kamara ülése.

Madrid, május 4.

A kamarának viharos ülése volt. Salmeron republikánus indítványozza, hogy fejezze ki a kamara tiszteletét és bámulatát a spanyol tengerészeknek Cavite mellett tanusított hősiebátorságuk felett. Ezután kijelenti, hogy tudni kell, hogy miért folyt annyi vér és mire adták annyi pénzt, azután meg kell állapítani, hogy kit terhel a felelősség a legutolsó embertől fel a trónig. (Zajos tiltakozás.)

Az elnök rendreutasítja a szónokot, utalva az alkotmány ama cikkelyére, amely sérthetetlennek mondja a koronát.

Salmeron beszéde további folyamán azt kéri, hogy miért nem volt a manillai öböl kálőben

felszerelve? Ha a kormány válaszolni fog, ezt a kérdést tárgyalni fogják.

Sagasta miniszterelnök sajnálkozását fejezi ki, hogy nem ért egyet minden spanyol, mikor a hazát veszély fenyegeti. Szükségesnek tartja, hogy a vereség után több erélyt tanusítson a közvélemény. Azt követeli, hogy fogadják el a hadi czélokra kért valamennyi hitelt és a katonák a haza nevében kéri, hogy fogadják el azokat. (Hosszantartó élénk tetszés.) A miniszterelnök beszéde további folyamán kifejti, hogy 25 év alatt 3500 milliót adtak ki erődítési művekre. A republikánus uralom nem érdemli meg a dícséretet, amelyben Salmeron részesítette. Emlékezetbe idézi azt a szomorú korszakot, midőn Spanyolország köztársaság volt.

A hadügyminiszter kijelenti, hogy az ellenség Manillában nem fogja megvetni a lábát és kifejti, hogy Manillában a szárazföldi védelem elegendő minden támadás visszaverésére.

A tengerészeti miniszter kijelenti, hogy bizonyos tengeralatti védelmi intézkedések a manillai öbölben technikai okokból nem vihetők keresztül. Erre a vitát félbeszakították.

Madrid, május 4.

A cortex tegnapi ülése még hivatalos értesítések szerint is nagyon izgatott volt. A republikánus Salmeron elnöki félbeszakítás daczára szenvedélyesen izgatott a monarchia ellen.

A szenátusban a santa-jagói hiboros-érsek beszéde alatt a karzatról antidinasztikus röpirztoakat dobtak le az ülésterembe, mire az elnök a karzatoakat kiürítette.

Don Carlos és Mária Krisztina.

London, május 4.

A helyzet Madridban rendkívül kritikus. Don Carlos, aki Brüsszelben tartózkodik, igen sűrű táviratváltást folytat Spanyolországgal.

Egy spanyol diplomata a következőket mondotta a „Daily Chronicle” egy munkatársának:

— Ez a kezdete a regenskirályné uralma végének. A király minden valószínűség szerint nem jut ősei trónjára.

A spanyol királyné nyilatkozatai.

London, május 4.

A „Morning Post” madridi levelezője Spanyolország regenskirálynéjával beszélgetést folytatott, amely alkalommal a királyné a következőket mondotta az újságíróknak:

Bizony mondhatom, hogy az egész Európa a mi pártunkon van és ez a mi szomorú tapasztalataink mellett nagy vigaszt és bátorítást rejt magában. Fiam és én is naponta kapunk a külföldről meleg hangon tartott leveleket, sőt mi több, magából Észak-Amerikából is érkeznek ilyen levelek. Ezt mi sohasem fogjuk elfelejteni. A harctérről érkező hírek az összes spanyolok hazafiságát mindinkább jobban lángra lobbantja. Minden egyes spanyol kész a hazájáért az utolsó csepp vérért is feláldozni. Ez az oka annak, hogy a legszilárdabb bizalommal tekintek a jövőbe. Isten a tanunk, hogy mi nem akartuk a háborút és mindent megtettünk, hogy elkerüljük. A kormány azonban engedni volt kénytelen a közvélemény nyomásának. Az amerikai kormány addig sértegette a spanyolokat, míg nem tehetünk másképp, mint ahogy tettünk.

És végül, mikor a szakadás megtörtént, maguk az amerikaiak csodálkoztak legjobban, akik a saját esapdájukba estek bele. Azt hitték, hogy szegénységünk annyira az ő hatalmuk alá hajt bennünket, hogy a háborúra egyáltalán nem is készülődtek. Még most sincsenek elkészülve. Bizom Istenben, aki a jövőt jóra fordítja. Ki tudhatja, vajjon Európa nem lép-e közbe mindjárt az első döntő ütközet után? (N. Fr. Pr.)

Háboru a tengeren.

London, május 4.

A „New-York World” lissaboni levelezője a következőket táviratozta lapjának:

Azt a spanyol hajórajt, amely a Zöldfok-szigetekről elindult, állítólag látták a Kanári-szigetekenél. Ezzel a hírrel szemben egy washingtoni táviratunk azt mondja, hogy a hajórajt Porto-Rico felé tart.

New-York, május 4.

A hadügyi bizottság elhatározta, hogy a spanyoloknak atlanti oceáni hajórajtát el kell pusztítani, még mielőtt Havanna előtt akcióba lépne.

A kongresszus megszavazta a Dewey tengernagyhoz intézendő üdvözlő iratot.

London, május 4.

Angol haditengerészeti körökben abban a nézetben vannak, hogy a spanyol flottának legyőzötése az amerikai flotta által majdnem bizonyosra vehető.

New-York, május 4.

Mint a „New-York Herald”-nak jelentik Key-Westből, tegnapi délután az ott levő amerikai hajórajt fontos mozdulatba fogott. Bövebb értesítést a cenzura miatt nem lehet küldeni. A haditanács elhatározta, hogy előbb meg kell semmisíteni a spanyol hajóhadat, mielőtt megkísérelnék Havanna elfoglalását. A partra szállást eszközölő hajórajt támogatniok kell az összes fölfegyverzett hajóknak, amelyek a védművek bombázására rendelkezésre állanak. Azt hiszik, hogy a nehéz páncélos hajók legközelebb egyesülni fognak a repülő hajórajjal. A czirkáló-hajókká átalakított „Harvara” és „Jalo” hajók most az Atlanti-occeánon czirkálnak, hogy kikémleljék a spanyol hajóhad menetirányát. Mihelyt ez sikerül, azonnal a legközelebbi kábel-állomáshoz sietnek, hogy a washingtoni kormányt értesítsék. Sampson tengernagy előbb akar találkozni a spanyol hajórajjal, mielőtt az valamely szénállomást elérne, vagy az amerikai partvidéket megtámadhatná.

Mao Kinley szándékai.

New-York, május 4.

Mao Kinley elnök kifejezte azt a szándékát, hogy a Filippin-szigeteket a háboru végéig megtartják, azonban megjegyezte, hogy a kormány nem szándékszik azokat az Egyesült-Államok maradandó birtokába venni. Ha Spanyolország nem fizetné meg a hadikárpáltást, a Filippin-szigeteket egy európai hatalomnak, legszívesebben Angliának, adnák el.

New-York, május 4.

Mao Kinley azt hiszi, hogy a háboru a cavitei ütközetrel még korán sincs befejezve. Amerika tiltakozik az ellen, hogy Manilla egészét amerikai petróleum-lövegek okozták volna. Azt hiszik, hogy maguk a spanyolok gyújtották fel a várost.

Harcz a szárazon.

London, május 4.

A „Daily Chronicle”-nak jelentik Key-Westből tegnapi kelettel: A „Wilmington” amerikai ágyunaszád tegnapi két robbanó golyót vetett a Havannától nyugatra álló spanyol lovasságra és husz lovat megölt.

Madrid, május 4.

Havanna-ból jelentik, hogy a Kubán állomásozó spanyol katonák helyzete kétségbeesítő. A ruhájuk nyomorult, teljesen össze van szaggatva, nagyon rossz állapotban vannak és bátorságukat teljesen elvesztették. (N. Fr. Pr.)

Katonai attachék a hadihajókon.

Páris, május 4.

A „Temps”-nak táviratozók Washingtonból, hogy Németország, Franciaország, Ausztria-Magyarország és Anglia az Unio kormányától meghatalmazást kértek arra, hogy a nevezett államok tengerészeti katonai attachéi az amerikai hadihajókon figyelhessék meg a kubai operációkat. Az Unio kormánya

polgárai lenni. Tartózkodjanak a szociálistáktól. Az ipari- és földműves-munkások foglalkozók tartózkodjanak a strike-októl, mely mindig rosszra vezet és teljesen jogosulatlan. Hiába strike-olnak — ugyanond — aki munkát ad, az a strike-oló munkás helyett mindig hozhat máshonnan munkást. Inti a hazamenőket, hogy világosítsák fel a népet és ahol a lelketlen igazgatók felbujtoztatják a békés munkásokat, ott szép szóval és minden helyes eszközzel igyekezzenek azon, hogy a csend és béke helyreálljon. Maguk pedig mindig jó példával járjanak elő. Az összegyűlt katonaság az alezredest magyar nyelven elmondott szép beszédeért lelkesen megéljenezte.

— Főgondnok- és gondnokválasztás. A budapesti református egyház vasárnap, május 8-dikán délelőtt 11 órakor választja a kálvintéri templomban főgondnokát, elhunyt főgondnoka, gróf Tiszta Lajos helyére. Ugyanakkor az elfoglaltsága miatt gondnoki tisztéről lemondott Darányi Ignác miniszter helyére választ gondnokot. A választáson az egyház minden önálló adófizető tagjának szavazó joga van.

— Félmillió korona jótékony célra. Megemlítettük már, hogy az Osztrák-Magyar Bank ö Felsege ötven éves uralkodói jubileuma alkalmából nagy összeget, adományoz jótékony célokra. A bank mai rendkívüli közgyűlése egyhangulag megszavazta a főtanácsnak Kautz kormányzó által előterjesztett ama javaslatát, hogy az ötven éves uralkodási jubileum ritka és szerencsés eseményének maradandó emlékére, az Osztrák-Magyar Bank félmillió koronát adományoz jótékony és emberbaráti célokra. Elhatározta a közgyűlés azt is, hogy a bank a jubileum alkalmából kellő időben és megfelelő módon hódolatleljes és legbensőbb szerencsekívánatait fejezi ki a trón előtt.

— Zimándy védője. Széles Magyarországon nem akad eddig ember, aki pártját fogta volna Török-Bálint község szomorú híri plébánosának, Zimándynak s nem is hitte volna senki sem, hogy mégis akad ember a hazában, aki sikra szálljon Zimándyért. Pedig akad. Matkovich Lajosnak hívják, aki egy „Le a szabadkőművesekel” című folyóiratot szerkeszt. Ez a folyóirat legújabb számában Zimándy ügyével foglalkozva, a többek között ezeket írja:

Nos hát, minekünk van erkölcsi bátorságunk az árral szemben is kijelenteni, hogy Zimándy munkájának egy betűje sem rágalmazás, hanem szomorú tények egy hosszú láncsorozata, sőt mutatónyúl mai számunkban egy kis töredékét meg is hozzuk, mely nemcsak egy ember véleménye, de 10 millió katolikus magyar egybehangzó szivedobbanása.

És a lapocska itt közli Zimándy munkájának: „A király alkotmányos érzelme és Kussuth Lajos antidinasztikus működése” című fejezetét.

— Akinek a király megkegyelmezett. A temesvári tüzérkaszárnya szertárából — mint levelezőnk jelenti — egyre-másra eltűnédeztek a tartálékban levő ruhák, fegyverek és más felszerelési tárgyak, anélkül, hogy a legszorgosabb vigyázat mellett is lehetséges lett volna a tettesnek nyomára akadni. Kraczelly Mihály tüzemester végre arra határozta el magát, hogy bezárkózik éjjelre a szertárba és lesbe áll. Első éjjel nem történt semmi, de már a következő éjjelen a sötétben virrasztó tüzemester hirtelen gyanus zörejt hallott a sűrű vasrácsossal ellátott ablak felel. Kívülről valaki rudra erősített erős horgot tolt be s a következő perczben egy köpenyegot húzott a rács felé, melyet a nyíláson kiránczígált. A tüzemester hirtelen kiosont a folyosóra s fellármázta az örséget, mely hamarosan megkerülte a vársánczot, ahol a szertári kazamata el van helyezve s ott csakugyan meglátta a tolvajt, kit rövid ellen-szegülés után el is fogott. Nagy volt a meglepetés, mikor felismerték Molnár Károly egykori tüzérkatonát, aki csak pár hónap előtt töltött ki hat esztendő a katonai fegyházban. Molnárt annak idején többszöri szökés és más súlyos vétés miatt halálra ítélték, de a király megkegyelmezett neki s hat évi fegyház után szabadon eresztették. A megátalkodott gonosztevő, ismervén a szertár belsaját, azóta rendszeres „haláztatot” fizött

a készletekben s a horgára került tárgyakat potomon eladogatta. A tolvaj most megint a hadbíró-sághoz került.

— A bérlő és az albérlő. Ma délután egy óra tájban a külső váci-ut 106. számú házban a ház bérlője Klobucsni Ernő Kovács és bognár a lakbérlet és üzleti dolgok miatt összeszólalkozott az ugyanott albérlőben lakó Jamrik Romuald, nyitra megyei nemes-jászi születésű, 40 éves szijgyártóval és fényezővel, miközben dulakodni kezdtek és Klobucsni Jamrikot a földre teperte és állítólag a nyakára és a kezére taposott. Jamrik aztán összeszedte magát valahogy, visszament a bódéjába és vagy tíz perczig hangosan vitakozott a feleségével, azután összeesett és meghalt. A helyszínen megjelent rendőrségi kiküldöttek kihallgatták a tanukat. Jamrik jobbkeze mutatóujján két, babszemnyi nagyságu, balszeme mellett egy csontig terjedő zuzódást szenvedett. Miután e sérüléseket Jamrikné állítása szerint nem a Klobucsnikkal való viaskodásban, hanem esésközben kapta, Klobucsnikot egyelőre szabadlábon hagyták, a holttestet pedig a halál okának kiderítése végett a bonczitani intézetbe szállították.

— A kapitányné asszony büne. Belgrádból csinos kis história híret hozza meg a táviró. Eszerint Torritban egy cigányasszonnyal szövetkezve betöréses lopást követett el Georgevics kapitány felesége. A házból, ahová betörték, 12.000 dinár értékű ékszert loptak el. Mindkét asszonyt elfogták.

— A rendőrnök visszaéléssel. Fettes Emil rendőrnökről szól az ének. Az irnok ur sokat mulatott, többet, mint amennyire csekély fizetéséből tellett. Végére, hogy költséges passzióra a szükséges pénzt előteremthesse, különböző visszaéléseket követett el. Így állást ígért Almásy Pál rendőrnök és sógorának. Az egyiket a városnál, a másikat egy országgyűlési képviselőnél akarta elhelyezni — természetesen nem ingyen, hanem 320 és 330 forintért. Az állásból nem lett semmi, a pénzt pedig elverte. Ezenfelül a hivatalban is a kezéhez ragadt néhány tizes. Ezért azután hivatalától felfüggesztették, majd elcsapták, ma délelőtt pedig letartóztatták.

— A losonczy emlékek. Losoncz városában mozgalom indult meg a város meghalt nagyjai emlékének megörökítésére. A bizottság, mely a kezébe vette ezt a dicséretes ügyet, elhatározta, hogy gondozás alá veszi a losonczy csatában elesett honvédek és Kármán József oszlopát, valamint a Ráday, Kármán, Debrődy, Sükei és Kovács síremléket. Legelhagyottabb állapotban van, mert a család kihalt, a Ráday Páló, a XVIII. századbéli lantos költő, aki II. Rákóczy Ferencz belső titkára és az 1712-iki nevezetes pozsonyi gyűlésen Nógrádmegye országgyűlési követe volt. Az evangélikus-református temetőben áll a nagy ember és derék hazafi megrongált, pusztulásnak indult síremléke. Az emlékügyi bizottság elhatározta, hogy az emlékek létesítésére és fentartására gyűjtést indít, remélve, hogy az ország hazafias közönsége adományával segíteni fog Ráday Pálnak, a lírikusnak, Kármán Józsefnek, a pesti irodalmi központot először sürgető lelkes íróknak, a 48-as hősöknek és a többi jelesnek emlékeit megörökíteni. Az adományok György Lajos bizottsági jegyzőhöz Losonczra küldendők.

— Öngyilkos az lakóházban. Szabadkai levelezőnk jelenti: Császár Lőrincz, helybeli könyvnyomdász, tegnapi estefelől több barátjával sétálgatott a város egyik fő utcáján. Midőn a római katolikus iskolaépülethez értek, Császár, aki egész estén buskomor volt, szó nélkül elvált társaitól és bement az iskolába. Néhány pillanat múlva tompa döbbenés hangzott az iskolából. A társaság ijedve rohant be és az első osztályban borzasztó kép tárult eléjük. Császár ott feküdt a padlón nagy vértócsában, átlőtt fejjel és néhány percz múlva meghalt. Levelet találtak nála, amelyben érzékeny bucsut vesz agg, özvegy anyjától, kinek ő volt egyetlen támasza és holdogtalan szerelmeit említi végzetes tette okául.

— Életunt főszolgabíró. Nigorovich Bertalan nyugalmazott főszolgabíró, aki Szobon lakik, ma reggel feljött a fővárosba és a nyugati pályaudvar egyik várótermében sublimát oldatot ivott. A mentők eszméletlen állapotban szállították a Rókus-kórházba.

— Makacs öngyilkos. Szolnoki tudósítónk jelenti: Molnár László gyári lakatos ma délelőtt 9 órakor a Tiszába ugrott. Két barátja, aki a partról látta, amint el-elmerül a hullámok közt, utána uszott és ki akarta menteni. Mikor elértek az öngyilkost, iszonyu küzdelem fejlődött ki az öngyilkos és barátai közt. Molnár az elszánt emberek makacsságával lökte el magától a mentő karokat; barátai hasztalan erőlködtek, végre is kénytelenek voltak őt olereszteni és ekkor bele is fulladt a vízbe.

— Letartóztatott kereskedők. Stark Bernát tekintélyes nagy-beckereki gabonakereskedőt — mint tudósítónk táviratozza — Cassel bécsi czég feljelentésére ma letartóztatták. Az eset városzerte nagy feltűnést keltett. — Aradról táviratozzák: Weisz Sándor rőfőskereskedő csödbe jutott. A csödbejelentés előtt több ezer forint értékű árut hordott el üzletéből, miért is a hitelezők csalárd bukás miatt feljelentették. Weisz Amerikába készült utazni, de a vonatnál elfogták.

— Eltűnt pénzügyőr. Baross Gábor orsói pénzügyőri fővigyázó, akit januárban állásától fölmentettek és nyugdíjaztak, tegnapielőtt — mint Orsováról táviratozzák — a városból nyomtalanul eltűnt. Ma este a Cserna hidján megtalálták a sapkáját, és egy 12 éves panaszíratot, amiből azt gyanítják, hogy öngyilkosságot követett el.

— Az Esketési Ögyvivőség a szegényeknek. Az Esketési Ögyvivőség című vállalat, amely a házasulandók szükséges irásait csekély díjért gyorsan megszerzi, most humanus újítást léptetett életbe. A szegényebb sorsú munkásoknak, akiknek a házassághoz szükséges lépések megtételére nincs idejük, ezentul vasárnaponként délután 2—4 óra közt, az irodájában (Erzsébet-körút 7. sz.) teljesen díjtalanul szolgál utbaigazítással.

— Legjobb minőségű és színtartó harlanyák és sportruházatok a legnagyobb választékban Hegedű Adolfnál IV., Szervita-tér 8. „Vadászudhós.” — Linhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

A katolikus kör tisztujtása.

A budapesti katolikus kör ma este 6 órakor tartotta meg Kürucz Antal elnöklése alatt tisztujtó közgyűlését, mely iránt már napok óta nagy volt az érdeklődés. Bárha mindenki is tisztában volt azzal, hogy ügyvivő alelnökül Pinter Kálmán kegyesrendi gimnáziumi tanárt, egyházi alelnökül Kirner Károly belvárosi plébánost választják meg, az érdeklődés az eredmény iránt mégis általános volt, mert a világi alelnökségre három jelölt: Dr. Drescher Ferencz, dr. Szadovszky József és a néppárti képviselő, ifj. gróf Zichy János pályázott. Gróf Zichy János jelölésével sokan a politikát látták bevonva a kör életébe, azért ellene már napok óta erős agitációt fejtettek ki. De a néppárt sem aludt; mert a szent István-társulatnál szenvedett vereség után nem akart a katolikus körben újabb vereséget szenvedni. Lehetőleg teljes számban szállította be tehát fővárosi híveit, kik közül Molnár János vezetése mellett ifju Széchenyi Imre és Szapáry István grófok, Major Ferencz, Lepsényi Miklós, Buzáth Ferencz képviselők, továbbá Markos Gyula és többen élénken ajánlgatták ismerőseiknek ifjabb gróf Zichy János jelöltségét. A megjelent papi kortagok, kik között Véninger Károly apátkanonok, Várossy Gyula központi papneveldei igazgató is jelen volt, teljesen kivonták magukat a kapacitáció alól és álláspontjukat mindvégig titkolták.

Hét óra volt, midőn az elnök kihirdette a választás eredményét, mely szerint Pinter Kálmán 111 szavazattal ügyvivő alelnökül, Kirner Károly 109 szavazattal egyházi és ifju gróf Zichy János 67 szavazattal világi alelnökül választották meg. Óriási éljenriadal követte ez utóbbi kijelentést, mely után a választmány tagjaira esett szavazatokat konstataálta az elnök.

A választás eredményének kihirdetése után

Kirner Károly lépett az emelvényre és a benne, mint egyházi alelnökbe helyezett bizalmat szép beszéddel köszönte meg. Épen beakarta zárni az elnök a közgyűlést, mikor felállott dr. Páldi István ügyvéd és kijelentette, hogy gróf Zichy János megválasztása ellen óvást emel, mert a gróf nem tagja a körnek, következésképp tehát alelnöke sem lehet. Iszonyu zavart idézett elő ez a kijelentés, hangos éljenek, majd „Eláll!” „Ne politizáljunk!” kiáltások röpködtek mindenfelől. Többen azt követelték, hogy az elnök nyomban rendeljen el más választást és gróf Zichy Jánost hagyja ki a jelölésből, mások pedig, hogy az eredményt ne horgassák, de ha egyszer megtörtént ez a kis szabálytalanság, a kisebbség hajoljon meg a többség akarata előtt.

A zürzavart némileg Szentiványi Zoltán csillapította le, aki tiltakozott a politikának a körbe való behurcolása ellen. Napok óta ismeretes, ugymond, a hármas jelölés; miért nem a választás előtt és miért csak a bukás után áll elő most a kisebbségben maradt párt ellenvetésével. Ez a kör a katolikusok köre és nem pártoké, tehát itt ne tűzön politikát senki, de ápolja mindenki azt a szeretetet, amelyet ez a kör felélesztene a társadalom minden rétegébe bevinni céljával tűzött ki.

Az izgatott hangulat csillapodott ugyan a szavak után, de egyesek mégis követeltek, hogy a világi alelnökségre az elnök új szavazást rendeljen el.

Kürucz Antal elnök erre kérdést intézett Gyürky Ödön titkárhoz, vajjon gróf Zichy János csakugyan nem tagja-e a körnek és vajjon az alapszabályok szerint okvetlenül szükséges-e, hogy az alelnök megválasztása előtt már tagja legyen a körnek?

Gyürky kijelentette, hogy ifjú gróf Zichy János belépett ugyan az utolsó választmányi gyűlés után a körbe, neve 8 napig az alapszabályok szerint ki is volt a kör tábláján függesztve, de mert azóta új választmányi gyűlés nem volt, azért ifjú Zichy János grófot a választmány eddig még nem iktathatta be a rendez tagok sorába.

Gyürky szavai csak újabb úszköt dobtak be az izgatott hangulatba, amely most már a kijelölő bizottság ellen fordult és ezt okolták, hogy botrány elé vitte a mai választást, amely aligha marad következmények nélkül.

A zürzavarban ezután hiábavaló volt minden okos szó. A tagok az elnöki emelvény előtt csoportokba verődtek és úgy tárgyalták a mai választást. Az izgatott hangulatban csak keresen vették észre, hogy az elnök az ülést bezárta.

A higgadtabb elemek hazamenet is kemény szavakkal itélték el az egész eljárást; mert attól félnek, hogy így politikai szempontok fognak dominálni ezután a budapesti katolikus körben, az pedig romlás elé vinné ezt a tisztán társadalmi célú kaszinói intézményt. És ez az, amitől féltik az igaz katolikusok, a budapesti katolikus kört.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Vendégek az Operában. Az Operaházban holnap, csütörtökön, a „Cremonai hegedűs” kerül színre, melynek hegedűszólóját ezúttal ismét maga a szerző, Hubay Jenő fogja játszani. Kzen az előadáson jelen lesz Pierson, a berlini Operaház igazgatója is, aki a „Cremonai hegedűs”-t és a dalmítvet követő „Piros czipő” balleletet Berlinben színre akarja hozni. A „Piros czipő”-t, amelyet Bécsben is elő szándékoznak adni, ugyancsak holnap nézik meg a bécsi Operaház részéről Gaull Ferencz főfelügyelő és Brioschi díszlettűst.

* Az „Alár” Berlinben. A berlini királyi Operában tegnap este volt gróf Zichy Géza „Alár”-jának első előadása, melyen a német császár és az egész udvar jelen volt. Az előadás Mucik vezénylete alatt fényesen sikerült. A szingarzag díszletek és kosztümök valóságos remekművek. A dízlisták, a zenekar és a ballet jeleskedtek. A szerzőt minden egyes felvonás után többször kihívták. Az első felvonás után a császár gróf Zichy-t páholyába kérte és meleg szavakban fejezte ki elismerését és megelégedését.

* A Zách-család. A bonyi Árpádnak „A Zách-család” című történelmi drámája, amelyet már két év óta nem adtak, holnap, csütörtökön, a következő szereposztással kerül színre: Robert Károly — Bercsényi, Erzsébet — Paulayné, Taddeus — Gabányi, Kázmér — Mihályfi, Francesco Fonseca — Császár, Mária — Kertész Ella, Tamas érsek — Egressy, Zách Felician — Szacsay, János — Iránfi, Klára — Cs. Alszezi Irma, Cselényi — Pál.

* Párisi premióre. A Palais-Royalban fényes sikere volt Pierre Wolff „Le Boulet” című vígjátékának. Boulet magyarul annyit tesz, mint golyó, de itt a szerző átvitt értelemben használja és ért alatta egy súlyos terhet, amelyet a darab hősnője egész életén keresztül maga után cipel. A hősnőt Évának hívják és kedvese volt Dubreuilnek. Dubreuil szakít vele és az egykori cocottának sikerül magát elvételnie egy Frousac nevű gazdag emberrel. Frousac továbbra is eljár előkelő ismerősei közé, de a feleségét nem fogadják el sehol. A multja az a „boulet”, amely mint súlyos teher nehezedik rája és amelytől nem tud szabadulni. Most Dubreuil újra közeledni próbál a fiatal asszonyhoz, de sikertelenül. Ebből közte és a férj között párhaj keletkezik. A darab egyik legmulatságosabb jelenete az, amelyben ketten összevesznek és mind a kettő azon igyekszik, hogy ő legyen a sértett fél, hogy a fegyverválasztás joga őt illesse. Az egyik ugyanis kitűnő lövő, a másik elsőrendű vívó. A párhaj megtörténik anélkül, hogy vér folyne, sőt Frousac és Dubreuil a párhaj után jobb barátok lesznek, mint voltak valaha. Éva, akit a társaság nem akar befogadni, újra érintkezni akar régi cocotte-barátjával, de férje inkább lemond előkelő összeköttetéseiről és nem kultiválja eddigi ismerőseit, semhogy ő, meg a felesége két külön világban éljenek. Így aztán egyikök sem keresi a társaságot, hanem kizárólag egymással és egymásért élnek. Az darab leghatásosabb szcénája az, amelyben Éva élesen kikel a társaság hamis erkölcsi ellen. Az újdonság, amelynek szerzője Albert Wolffnak, az elhunyt hírneves krónikásnak unokaöccse, mint mondtuk, rendkívül nagy sikert aratott.

* A Zenede hangversenye. Ma este tartotta a Nemzeti Zenede ebben a szezonban harmadik és utolsó zenekari hangversenyét. A műsoron Hiller és Molique egy-egy darabja, Gluck Iphigeniájának egy ária-részlete két hegedűre, Beethoven zongoraversenye, a „Hunyady László”-ból, Mozart egy szimfóniája és Gaál Ferencz prelűdeje szerepelt. Az utóbbi újdonság volt; formás, szabályos dolgozat, de minden különös tartalom nélkül. A növendékek közül ügyeskedtek Hegedűs Ferencz és Szigeti Dezső hegedűsök és Ripper Alice, aki Beethoven zongoraversenyének első tételét játszotta zongorán.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* A földtani társulat ülése. A magyar földtani társulat Böckh János elnöklése alatt ma délután szakülést tartott. Az első előadó, Kalesinszky Sándor a bányászati szerpentinek kémiai összetételét ismertette saját vizsgálatai alapján. Utána dr. Posewicz Tivadar a pécsi kőszénből Saurius-maradványokat ismertett. Böckh Hugó Gömör- és Nógrádmegyéből kőületeket mutatott be. Végül dr. Stauder Mór a szivargó víz által a porcellánföldben növénylenyomatokhoz hasonló képződményekről beszélt.

Az Akadémia.

(P—PP.) Az idegen nyelvekben járatlanok részére egy elsőrangú irodalmi intézet van a Duna partján. Ékes palotában elhelyezve, hol karyatidok tartják a karzatokat és a fal mentén domborművek húzódnak, népszerű alakok, márványba vésve: Diana a kürttel, Herkules a buzogánnyal, a kuoni pásztor, a stüsszi vadász. E fényes palotában elhelyezett vállalat komoly és ügyesen vezetett valóban. Jelentőségére nézve fölülmulja az Engelhorn-féle regénytárt, kár, hogy a kiadványai nem olyan olcsók. Működési körét tekintve, középtűt áll a könyvkiadó cég fogalma és az osztrák-magyar monarchia konstantinápolyi dragománya között, mert részint üzleti szempontból fordít, részint hivatalból. Továbbá mellékesen megbenső szükségéből is fordít, mert megmondja

Grácián kézi orákuluma, hogy aki nem akar elfelejteni, az mindennap keljen fel újra, mint a nap. Kell tehát valamit cselekedni. Az irodalmi intézet ennelfogva ugyszólván hármas okból fordít; költőket, szemiklaszszikusokat, Homérmagyarzatokat fordít, lehetőleg elkerülvén mindent, ami feltűnő és modern. Ez irányzat helyes; az eszmék harcza ugyanis szokatlan mérvet ölt, az olvasót meg kell kímélni attól, hogy különböző kérdésekben összeveszszők a saját öregapjával. Továbbá a kedélyi szempontok is irányadók: „Csak semmi szenzáció!” Valamint a munkafelosztás elve is irányadó. A fordításokat tudniillik kiadják egyetemi és középiskolai tanároknak és azok aztán felosztják a munkát a tanítványaik közt. Így már halad minden, mint a karikacsapás. A könyvek megjelennek, az idegen nyelvekben járatlanok elolvassák. A föld forog, a természetben nyugalom honol, az irodalmi intézet megtette kötelességét. Vagyoniilag is gyarapszik, mert sok nyelvet tud és nyomdai termékeit bizonyos külső csinosság jellemzi. Ugy hívják ez irodalmi intézetet, hogy Magyar Tudományos Akadémia.

Valóban nem volna joga az embernek a Magyar Tudományos Akadémiával foglalkozni, hiszen az embernek semmi köze sincs a Magyar Tudományos Akadémiához. Az ember ugyanis már jóval túl van azon a koron, amikor a világ szellemi életét a Magyar Tudományos Akadémia könyvkiadó-vállalatából akarta megismerni; az ember tehát további könyvesboltokba néz és le nem fordított könyveket keres és igyekszik felsőbb tanulmányokat végezni, mert az Akadémia azt akarja, hogy még csak az ötödik gimnáziumba járjunk. Az ember ennelfogva tanul és kapar magának és az Akadémia kiadványait hagyja keménykötésűeknek lenni.

Csakhogy az Akadémia szervezete kettős; alapszabályainál fogva tudniillik egyesületnek is nevezhető, nemcsak könyvkiadó-vállalatnak, és ez az egyesülés, régi szájhagyományok szerint, nagy nemzeti czélok érdekében történt. Az utóhatás törvényénél fogva még mindig meg is van az akadémiának e nimbusa és így a közérdek méltán fordul az Akadémia felé. Idők folytán ugyanis mint egyesület kiváló tényezője lett az Akadémia a magyar társadalomnak, legelőkelőbb köreink sorában van, noha kissé elhanyagolja a társas együttlét követelményeit és perhorreskálja azokat a szórakozásokat, amelyek más társas egyesületekben divatosak. E szemrehányás mellett azonban megérdemli az Akadémia azt a dicsőretet, hogy előkelő egyesületeink között ő a legliberalisabb. Tagjai nem tisztán grófok, államtitkárok és főrendiházi tagok, tagválasztás alkalmával sohasem kerérik a rangot, a vagyont, a származást és a connexiókat. Sőt ebben a tekintetben néha túl is lőnek a czélon; például még sohasem választották meg a legelső magyar büntetőjogászt, valószínűleg azért, mert egyszersmint titkos tanácsos is, ellenben már voltak néha olyan választások, ahol nem szólt a jelölt mellett semmi tudományos érv, csupán csak a liberalizmus.

Ma kezdődött az a hét, amelyet vidám jellege daczára szomoruan az Akadémia „nagyhetének” neveznek nálunk; ma kezdődött a nagyhetés és mindjárt bevezetésül érdekes jelölések történtek és buktatások. Nézzük meg, tulhajtották-e ez alkalommal a liberalizmust. Nem. Jelöltek az osztályban egy politikai író, tekintet nélkül arra, hogy az illető gróf és exminiszter. Ez tehát örvendetes mérséklése volt ama liberalizmusnak, mely néha túl szokott lőni a czélon. Tudniillik, ha nem mérsékeltek volna a liberalizmust, akkor a grófnak sem lett volna szabad bejutni, mint nem volt szabad bejutni a titkos tanácsosnak. Azután elbuktattak egy professzort, aki egy nagy enciklopédikus műnek volt a szerkesztője, esztendőnkön át éjjel-nappal dolgozván a munkán, amelyen a Magyar Tudományos Akadémia nagyon régen tanácskozott. Ez a buktatás természetes, mert a jelölt kisajátította az Akadémia programját. Tulhajtása volna a liberalizmusnak, ha az Akadémia az ilyesmit megböcsátaná. Azután voltak egyéb jelölések, ahol a jelöltek mellett mindenütt föl lehetett hozni tudományos érveket, és mondattanokat, kommentált klasszikusokat, régi levéltári kutatások

alaján készült műveket és a rendes tudományos élet egyéb szolid termékeit. Extravaganciákat egyáltalában nem honoráltak.

Mind ezek alapján örömmel konstatálhatni, hogy az Akadémia mint könyvkiadó-czég a magasabb szárnyalású publikumnak közönbős megjelölésére; de mint egyesület mindenestire megérdemli a tiszteletet és elismerést. Háromnegyedszázados főnállása után már lassankint elhagyja az ifjú korral járó tüzeséget és a férfikornak czéltudatos higgadságát tanusítja. Megállapodott, erős, következetes: szívesen és őszintén elismerjük. Ha vénnék, fogatlannak, törődöttnek látnók, bizonyára ugyanilyen őszintén és ugyanilyen szívesen mondanók neki a következőket:

„Az „Eüthanasztia“, a régi görög bölcssek írásai szerint a halálnak az a neve, midőn a nagyon öreg, a nagyon elgyöngült ember egyszerre csak megszűnik élni minden hörgés, minden vergődés, minden láрма nélkül, egyszerűen csak becsukván a szemét. Egy nagyon öreg, nagyon elgyöngült aggasztvánhoz ilyen elmúlás illik. Mire való hát ez a zajos „nagy-hét“? Mire való? Legyen eüthanasztia. Tessék meghalni hörgés nélkül.“

Az Akadémia nagyhete.

A Magyar Tudományos Akadémia ma délután volt a nagygyűlése báró Eötvös Loránd elnöklése alatt. Mindenekelőtt megállapították a vasárnapi diszülés programját, amely a következő:

1. Elnöki megnyitóbeszéd, báró Eötvös Loránd akadémiai elnöktől.
2. Jelentés az Akadémia 1897. évi munkásságáról, Szily Kálmán főtitkártól.
3. Bocska szerepe a történetben, Károly Árpád rendes tagtól.

A nagygyűlés ezután döntött az egyes osztályok által előterjesztett pályázati jelentések fölött.

1. Az akadémiai nagyjutalmat (filozófiai munkák 1891—97. évkörből) nem adják ki.

2. A Marczibányi mellékjutalmat Pekár Károly „Positív aesthetika“ című munkájának ítelték oda.

3. A Bulyovszky-alapból (utólagos jutalmazás) Gyulay Pál költeményeit jutalmazták (400 forint).

4. A Péczely-alap kamatait (1000 forint) Herczeg Ferenc „Szabolcs házassága“ című regényének ítelték oda.

5. A Sámuel-díjat Erdély Lajos „Az összevont mondat“ című értekezésének adják ki (15 darab arany).

6. A Marczibányi-féle nyelvtudományi pályázat 40 aranyát a „Magyar szórend történeti változásai“ című munkának ítelték oda, amelynek szerzője a jelítség levélből Molecz Béla szentesi főgimnáziumi tanár tünt ki.

7. Az Ipolyi-alap 1000 forintját „Zrínyi Szigetesi veszedelmének“ újabb kiadására fordítják, amely magában foglalja Széchy Károly irodalomtörténeti tanulmányát.

8. A Bulyovszky-jutalmat (600 forint) nem adják ki.

9. A Sztrokay-jutalmat (100 arany) Nagy Ferencnek adják ki a „Magyar váltójog kézikönyve“ című munkájáért.

10. A Flóralap 400 forintját Komáromy Andrásnak adják a Szabad hajduság történetének levéltári kutatására.

11. A Rökk Szilárd-alap 500 forintját Bubicz Zsigmondnak adják „Mars Hungariánusának“ kiadására.

12. A Forster-Scitovszky-alap 675 forintját Schönher Gyulának adják Rómában a pápai levéltárban teendő kutatásokra.

13. Az I. Magyar Általános Biztosító Társaság jutalmából (500 forint) az Akadémia György Aladárt bízza meg „A munkásvédelem és munkabiztosítás“ című munka megírásával.

14. Az ifjabb Bojári-Vigyázó jutalmat (600 forint) „Az 1222-iki aranybulla“ című műnek ítelték oda, amelynek szerzője a felbontott jelítség levél szerint dr. Ferdinándy Géza.

15. Az I. Magyar Általános Biztosító Társaságnak „A jövedelem megosztásának tüneményei“ re kitűzött pályadíját nem adják ki.

16. A Kereskedelmi Csarnok jutalmát (A kicsinyben való kereskedés) nem adják ki.

17. A Tomory-jutalom (1000 forint) fejében megbízták Boko Mánóval „A lineal-differenciál egyenletek elméleti“ című munka megírására.

18. Gróf Széchenyi Béla adományából

(200 arany) megbízták Sóbányi Gyula polgári iskolai tanárt a Duna balparti folyók geográfiai tanulmányozásával.

19. A Rózsay-jutalom (1894-ből) Székely Agostoné lett az „A vérsavó therapiája“ című munkájáért.

20. A Rózsay-jutalom (1896-ból) Landauer Árminnak adták „Az epe szerepe a szervezetben“ című munkájáért.

21. A Rózsay-jutalom (1898-ból) Hirschler Agostoné és Terray Pálé lett „A sók az anyagcsere élet- és kórtanában“ című tanulmányukért.

E jutalmakon kívül Csűrös Ferencz, a budapesti egyetem III. éves bölcsészethallgatója és Imre Sándor, a kolozsvári egyetem IV. éves bölcsészethallgatója a „Nyelvtörténeti szótár“ egy-egy példányát kapták jutalmul, míg a „Monumenta Hungariae Historica“ című művel jutalmazta az akadémia Rácz István végzett teológust, a budapesti egyetem I. éves bölcsészethallgatóját, Gombos Ferencz Albint, a kolozsvári egyetem III. éves bölcsészethallgatóját és Prelog Milánt, a zágrábi egyetem bölcsészethallgatóját.

A nagygyűlés végül abban állapodott meg, hogy Pulszky Ferencz és Volf György elhunyt akadémikusoknak arcképeit a képesterem számára megfesteti.

FŐVÁROS.

(Érdekes lelet.) Az eskütéri hid építési munkálatait tudvalevőleg már megkezdték és a pesti oldalon, a följáró alapozása végett, körülbelül tíz méter mélységre leásták a földet. A leásás alkalmával konstatálták, hogy azon a helyen (a hálter és környékén) négy izben is épültek, amennyiben négy különböző építési részeket találtak. A legalsó részekben megtalálták a régi rondella alapfalait, melyről nem tudni ugyan, hogy mikor épült, de annyi tény, hogy a török világ idején még állt. Még érdekesebb az, hogy a rondella alapzataiban ropant sok régi, a római időkből származó faragványos és főiratos követ találtak, melyeket minden valószínűség szerint akvinkumból hozták oda. A leletek legnagyobb része régi sarkó, az elhunytak szobraival. Némelyiken öt-hat alak is van: az apáé, anyáé és a gyermekeké és meg van örökítve az elhunytak neve is.

(A várszínház átalakítása.) A budai színházi bizottság tegnap délután tartott ülésében vette tárgyalás alá a várszínház átalakítására, illetőleg restaurálására vonatkozólag a mérnöki hivatal által bemutatott tervet és költségvetést. Hosszabb vita után a bizottság a tervet és költségvetést elfogadta és utasította a mérnöki hivatalt, hogy a kivitel iránt mielőbb intézkedjék. Az átalakítások költsége kerek összegben 10.000 forintra rug.

(Új iskolák.) A fővárosban most nyakra-főre építik az új iskola és óvoda épületeket. Jelenleg nem kevesebb, mint 32 új épület létesítése ügyében indították meg a tárgyalásokat. Az épületek egy része még ez év nyarán kész lesz, egy részének építéséhez az ősszel fognak hozzá, a többire pedig most készíti a terveket a mérnöki hivatal. A 32 új iskola és óvoda építésére — beleértve a telekvételért is — több mint három millió forint van fölvéve a költségvetésben, illetőleg az ötvenmillió forintos kölcsön programjában.

(Adókvetés.) A fővárosi adókvető-bizottságok e hónap 5-én (csütörtökön), a következő új helyrajzszámú házakban összeirt adókötelesekre vonatkozó III. osztályú keresetadó-javaslatokat fogják tárgyalni: ugymint a IV. kerület az 528—539.; a VI. kerület a 3830—3856.; a VIII. kerület a külön meghívottakét; a IX. kerület a ferencvárosi 9286—9306. házászámig.

A sasok napja.

(A mai közgyűlésről.)

A Belvárosnak ma két „fővárosi“ pártja van. Az egyik a sasok köre, a másik a szabadelvű polgárok klubja. Az utóbbi nagyon csöndes, a sasok ellenben lármásak, mert ők vannak többségben.

Kéthetenként az új városházán módjuk van lármára, veszekedésre.

A mai közgyűlést bátran mondhatjuk a sasok napjának. Hogy miért, kiderül a következőkből: Halmos János polgármester a múlt közgyűlésen hozzatott interpellációkra felelve, elmondotta, hogy az artési fürdő tervét kész, az

építkezéseknél minduntalan előforduló szerencsétlenségek megakadályozására az eddigi szabályok elegendők (tíz-husz napszámósért csakugyan nem is érdemes törődni), a kiutasított szociálisták családjai közül pedig csak négynek van hatósági segélyre szüksége s ezek ezt meg is kapták. De Zsényi József, Kasics Péter kijelentették, hogy a választ tudomásul veszik s a közgyűlésnek sem volt semmi kifogása.

Gyárfás Sándor sürgette még az ö-budai előjáróság épületének rendbehelyezését s ezzel ártértek a kereskedelmi és iparkamara telekvényére.

Mátyus Arisztid szolt hozzá elsőnek. Telket nem adunk, ugymond. A kereskedelmi és iparkamara nem is szorult az ingyentelekre, mert hetvenezer forint évi bevétele van. Ne hasonlítsuk ezt össze az ügyvédi kamarával, mert az ügyvédi kamarának a jövedelme föl sem említhető a hetvenezer forint mellett, holott az ügyvédek huszont, a kereskedők pedig egy vagy másfél százalékát fizetik állami adójuknak a kamara javára.

Különbön is a főváros az eladott ingatlanon ingatlant köteles szerezeni, ha pedig a kamara részére Az Alkotmány- és a Szemere-utca sarkán kért telket kilenczven évre ingyen átengedi, ahogy a bizottságok és a tanács javasolják, úgy tesz, mintha örök időre lemondana a területéről. Holott ennek árán szép kisajátításokat végezhetne. Ha a kamarának ez a telek okvetlenül kell, vásárolja meg a fővárostól, de ingyen ne adják oda.

A sasok alig tudták végét várni a beszédnek. Izegtek-mozogtak, fészkelődtek már ők is. Az elnöki asztalnál pedig egyre szólott a csöngető Csöndet kérek!

Lett is mindjárt, mert Polónyi Géza állott fel. Nem hitte volna, hogy a közgyűlésen meg kell védelmeznie a kereskedők és iparosok érdekeit és hogy ezt neki kell cselekednie. Mátyus azt fejtette, hogy miben különböznek az ügyvédek a kereskedőktől és az iparosoktól, holott azt kellett volna keresnie, hogy miben egyformák. Az ügyvéd, az igazság papja, hálára van kötelezve a fővárosnak, hogy ingyentelek adott a kamarának és melán megérdemlik ezt a jóindulatot a kereskedők és iparosok is. Attól pedig, aki az örök időre vagy csak néhány évi használat végett való átadás között nem tud különbséget tenni, mint Mátyus, attól sem a bizottságok, sem a tanács oktatást nem fogadhat el a főváros érdekeire nézve.

Körösi József szerint a kamara nem valami nagy nemzeti érdek képviselője, ennél fogva lakjék bérházban, vagy vegyen telket a maga pénzén.

A többség döntött: a kamara megkapja a házhelyét.

A város könyvkötőjének a szerződése követeztt ezután. A város könyvkötője már húszéves éve dolgozik a fővárosnak. Ma, régi szokás szerint, az árlejtés mellőzésével ismét neki adták volna a munkát. De nem sas-, hanem kormánypárti. Tehát ellenezni kell.

Eulenberg Salamon rögtön indítványozta is az árlejtést s a többség elfogadta. Így lesz talán a város könyvkötője majd valami nem szabadelvű mester.

— Ez a második diadal — konstatálják Polónyiék vidékén.

Következett a járdafoglalás kérdése. Erről a főváros szabályrendeletet csinált, a közgyűlés azt letárgyalta s elindította a miniszterhez jóváhagyás végett. Valami furfangos irnok, akinek talán az apósa kávé s korcsmáros, alig észrevehető kis változtatással másolta le a határozatot és a miniszter úgy hagyta jóvá. Már pedig úgy nem jól van. A miniszter meg azt mondja, hogy ugyanazt a dolgot ő kétféleképpen jóvá nem hagyja.

Polónyi Géza ezt is jobban tudja. Mert hogy a közgyűlés tévedjen, amelynek ő is tagja, az lehetetlen, de hogy a miniszter tévedjen, az már megtörténhetik. Mivel a bajon segíteni kell, inkább módosítsák a jóváhagyott szabályzatot, minthogy a miniszterrel porbe szálljanak. Elfogadják és Szalay Mihály siet megjegyezni, hogy ez a harmadik diadal.

A vízszűrők dolga volt még a közgyűlés fontosabb tárgyai közül való. Januárban nagy tánczok voltak a közgyűlési teremben a mesterséges vízszűrők miatt, amelyek a természetes vízszűrő jó tiszta vizét tífuszbacillussal árasztják el. A mesterséges vízműveket le kell bontani, rugtak Ó-Budától a Csepel szigetig. Most meg azt mondja a tanács és a vízszűrők ügyében kiküldött bizottság, hogy még ne bontsák le, hátha szükség lesz rájuk. Szalay Mihály, Bródy Lajos és Csépreghy János felszólalása után Halmos János polgármester kijelentette, hogy a mesterséges szűrők nélkülözhetők a tételének idejét még csak nem is sejtí, a tífuszbacillussal pedig semmi köze sincs a vízművekhez.

A közgyűlés megnyugodott és alig várta, hogy a főpolgármester a tárgyalás folytatását behajszá halasztja.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Zendülés a kolera miatt. A legutóbbi kolerajárvány idejében történt Kolozsmegye egyik kis oláh falujában, hogy a közigazgatási hatóságok a kolerajárvány idején szokásos óvintézkedések megtételére szólították föl a lakosokat, az iskolát pedig kolerás betegek számára akarták kórházzal berendezni. Ez a dolog feje tetéjére állította az egész falut s azt híresztelték egymás között, hogy ez óvintézkedések által akarják a magyarok a falu népét elpusztítani. Nem is engedtek se jó szónak, se erőszaknak. Mídon a járási főszolgabíró a jegyzővel és csendőrökkel a falujukba ment, hogy berendezesse a kórházat, talpra állott az egész falu s hatóság embereit menekülésre kényszerítették. A kolozsvári törvényszék a főkolompost Kaluger Simont hat havi börtönre, 130 társát pedig két-hat havi fogházra ítélte el. A királyi tábla Kaluger büntetését másfél évre emelte fel. A többi 130 vádlottra vonatkozólag helybenhagyta az első bírósági ítéletet. A kuria Szezyfert Eda referálása alapján a főkolompusra szabott táblai ítéletet ma helybenhagyta, a többi 130-nak felebbezését az osztrák perrendtartás értelmében visszautasította.

— A czezel rablóvilágosság. A múlt esztendő tavaszán a czezei erdőben három jó madár: Csutó Mihály, János és István agyonverte Kupocz József parasztagdát s néhány forintját elrabolták. A kuria ma, az alsó bírósággal egyetértőleg Csutó Jánost életfogytig tartó, Csutó Mihályt tizenöt évi, Csutó Istvánt pedig nyolcz évi fegyházra ítélte.

— Eltűnt azozciálísta. Nagyváradon — mint tudósítónk táviratozza — ma ismét azozciálísta-sajtópör volt. Papp János aradi asztalos megdél az aradi „Ujvilág”-ba négy cikket írt, amelyeket a nagyváradi kerületi közbíró osztrályellenes írgatás címén inkriminált. A vádat dr. Perjessy Mihály ügyész képviselte. A vádlottat egy Schwarcz nevű munkás védelmezte, akit pár nappal ezelőtt a fővárosból kiutasítottak. Az esküdtészek csak egy cikkben talált osztrályellenes írgatást és egyhangulag vétkesnek mondták ki a vádlottat, akit a törvényszék ennek alapján 14 napi államfogházra és 5 forint pénzbüntetésre ítél. Azonnal letartóztatták. Május hónapra még három azozciálísta sajtópör van kitűzve.

Poste restante.

Érdemes ügyet tárgyalt ma Eördögh András bíró elnöklése alatt a budapesti törvényszék. A budapesti királyi tanfelügyelő nyilvános rágalmaszás miatt panaszolta be Zubek Antal vasuti kalauzt, aki a Murányi-utcai iskola egyik tanítóját, Kempf Lajost azzal vádolta, hogy szerelmi viszonyt folytat a feleségével. E panaszra a tanfelügyelő fegyelmi eljárást indított és ennek folyamán kitűnt, hogy a kalauz vádjai alaptalan, mert a tanító Zubek feleségével soha nem is találkozott.

A végtárgyaláson mindenkélt a vádlottat hallgatták ki.

Az elnök: Ön azzal vádolta Kempf Lajost, hogy szerelmi viszonyt folytat a feleségével?

A vádlott: Azt mondtam, hogy leveleznek egymással.

— Olvasott maga ilyen levelet?

— Olyat olvastam, melyet a feleségem írt Kempf urnak.

— És mi volt abban a levélben? Talán valami szerelmi ömlengés?

— Az is volt benne, sőt olyan levelet is olvastam, melyben a feleségem légyottot kért a tanító urtól.

A vádlott hat darab levelet ad át az elnöknek, melyet a felesége poste restante írt Kempf tanítónak.

— Megjegyzem, tette hozzá a vádlott, hogy a címet a kis fiammal íratta, mert van egy rokonom a főpostán s félt, hogy az majd megismeri az írást.

Az elnök a levelek közül néhányat felolvastatott. Az egyikben Zubekné elragadtatással írt Kempf ur két szemének delejező hatásáról, egy másikban találkozót kér s panaszkodik, hogy sokat kell szenvednie a férjétől.

— Istenem! — kiált föl az asszony a levél végén — hát oly nagy vétek az, ha az ember valaki iránt különös szimpátiát érez s azt, mint egy magasabb lényt, imádjá!

Az elnök (Kempf tanítóhoz): Ön a fegyelmi vizsgálat során azt mondta, hogy nem tud arról a dologról semmit.

Kempf: Most is azt mondom.

— Hát akkor mi a története ezeknek a leveleknek?

— Zubek ur eljött hozzám az iskolába s azt a meglepő hírt közölte velem, hogy a felesége nekem poste restante szerelmes leveleket írogat. Kért, hogy engedjem meg neki, hogy ezeket a leveleket a postáról elvihesse s én készséggel beleegyeztem abba. De a posta csak magának a címzettnek volt hajlandó a leveleket kiadni. Elmentem tehát magam s a leveleket fölbontatlanul átadtam Zubek urnak. Megjegyzem még, hogy Zubek ur később maga kijelentette, hogy meggyőződött ártatlanságomról s tanácsot kért tőlem, hogy mit tegyen a feleségével. Azt feleltem neki, hogy vizsgáltsa meg orvossal. Zubek ur ezt meg is cselekedte s az orvos úgy találta, hogy az asszony nagy mértékben hiszterikus.

Az elnök (a vádlottnak): Így történt a dolog?

Zubek: Igy.

A királyi ügyész ezek után elejtette a vádat, mert Zubek a levelekből azt a meggyőződést meríthette, hogy felesége csakugyan viszonyt folytat Kempf tanítóval.

A törvényszék felmentő ítéletet hozott.

SPORT.

— A májusi handicap. A budapesti tavaszi meeting megnyitó napján futandó 1000 méter távolságu májusi handicap teherközlése tegnap jelent meg. A benevezett lovakra a következő sulyokat rakta a hivatalos handicaper:

46 Weste nicht		36 Góhér	50 ¹ / ₂ kg.
46 Tip-Top	67 kg.	36 Billnitz	49 "
Id. Álmos	64 "	36 Namuna	48 ¹ / ₂ "
46 Néni	61 ¹ / ₂ "	36 Jablanica	48 "
46 Rahu	57 "	36 Elly	48 "
56 King Amphion	56 ¹ / ₂ "	36 Doge	47 "
36 Kárpát	54 "	36 Honfi	46 ¹ / ₂ "
46 County Kildare	53 "	36 Malteser	40 "
36 Prosa	51 ¹ / ₂ "	36 Terka	40 "
46 Gyurjad	51 "		

— Regatta. Pólából táviratozzák: Tegnap délután itt két regatta volt. Az első versenyen 9 kicsi, egészen egyforma, Pólában épült új a) osztályu csónak indult. Elsőnek báró Brenschen „Anza” nevű csónakja, másodiknak gróf Bárdi „Akta” nevű csónakja (vezetője Barry sorhajóhadnagy), harmadiknak gróf Bouquet „Ariston” nevű csónakja (vezetője Bouquet sorhajó-kapitány) érkezett a célhoz. A győztesek értékes műtárgyakat nyertek, melyeket Károly István főherceg adott.

A második versenyen a császári és királyi yachtraj yachtaik indultak. Első lett a „Haris Kare” yacht (vezetője herceg Colloredo-Mannsfeld, a yacht tulajdonosa), második a császári és királyi hadi tengerészet „Blackok” yachta (vezetője Kohányi sorhajózászlós), harmadik a yacht-klub „Gros” yachta (vezetője gróf Chorinsky ellentengernagy. Az első kettő a yachtraj által adott műtárgyakat, a harmadik pedig pénzdíjat nyert.

— A berlini nagy díj. A 100.000 márkával dotált berlini nagy díj, melyet tavaly Tokio vitt el a németektől, az idén a magyar tenyésztés által nagyon gyengén lesz képviselve. A legutóbbi bánatjelentésnél a magyar lovak közül egyedül L'Astro maradt állva.

A pozsonyi lóversenyek.

(Első nap.)

Az urlovasok szövetsége által rendezett pozsonyi lóversenyek első napja ma zajlott le nem kis érdeklődés mellett. A nap főfutamat, a pozsonyi nagy akadályversenyt, az általunk biztos győzőnek jelölt Anatole nyerte meg óriási fölényvel Taxis herceggel a nyeregben, Verbung ellen. A futamban voltak még a nagy alagi akadályverseny győztese: Cseko és helyezette Ossi. A versenyek általában a favoritok győzelmével végződtek. Jelölt-

jeink közül Anatole, Emanek első voltak, Eikonogen, Bumdiöh, Verbung, Zopf helyre érkeztek, öt pedig, tekintettel a holnapi versenyekre, távol maradt a küzdelemből.

A részletes eredmény a következő:

I. Eladó-verseny. Díj 1000 korona, távolság 1400 méter.

1. Burghardt A. Menelik 64 kilogramm, lovagolta báró Eltz.
2. Herczeg Taxis Abatinenz 82¹/₂ kilogramm, lovagolta Mr. Brook.
3. Abonyi A. Eikonogen 70¹/₂ kilogramm, lovagolta Hummel szász.

Futottak még: Chernel Gy. Csecse 68¹/₂ kilogramm, lovagolta hg. Taxis. Gróf Degenfeld It's curious 64¹/₂ kilogramm, lovagolta gróf Chorinsky. Geist G. Douariere 66¹/₂ kilogramm, lovagolta Horthy sz. Gróf Pejacevich Margit A. 63¹/₂ kilogramm, lovagolta Gömör.

Bírói ítélet: Fél hosszal első, 1 hosszal harmadik. Totalisateur: 5:23, helyre 25:40 I., 25:58 II. és 25:40 III.

II. Ligetfalvi handicap. Díj 1200 korona, távolság 1600 méter.

1. Dr. Russo E. Lord Bot 64 kilogramm, lovagolta Kreutzbruck.
2. Dreher A. Domin 64 kilogramm, lovagolta herceg Taxis.
3. Gróf Lodron Paride Tömörd 68 kilogramm, lovagolta Waclaviczek.

Futottak még: Geist G. Pletyka II. 67 kilogramm, lovagolta Horthy. Gróf Pejacevich Ossi rózsza 66 kilogramm, lovagolta tulajdonos.

Bírói ítélet: 1¹/₂ hosszal első, két hosszal harmadik. Totalisateur: 5:9, helyre 25:31 I., 25:30 II.

III. Állvány-díj. Gátverseny-handicap. Díj 2000 korona, távolság 2400 méter.

1. Gróf Orsich P. Egiamour 68 kilogramm, lovagolta herceg Taxis.
2. Dreher A. Bumdiöh 61 kilogramm, lovagolta Wheeler.
3. Gróf Esterházy Ledér 60 kilogramm, lovagolta Csompóra.

Futott még: Gróf Schönborn F. Harmat 65 kilogramm, lovagolta Mr. Brook.

Bírói ítélet: 1¹/₂ hosszal első, 1 hosszal harmadik. Totalisateur: 5:9, helyre 25:26 I., 25:27 II.

IV. Kupa akadályverseny. Díj 3000 korona, távolság 4000 méter.

1. Gróf Kinaky Zdenko Slava 60 kilogramm, lovagolta Buckenham.
2. Herczeg Taxis Summer Breese 60 kilogramm, lovagolta Kovács.
3. Geist G. Dogaresse 63¹/₂ kilogramm, lovagolta Csompóra, albukott.

Totalisateur: 5:15.

V. Nagy pozsonyi akadályverseny. Díj 8000 korona és tiszteletdíj, távolság 5000 méter.

1. Herczeg Pálffy M. Anatole 68 kilogramm, lovagolta herceg Taxis.
2. Geist G. Verbung 68 kilogramm, lovagolta báró Eltz.
3. Báró Korb-Weidenheim Osssi 76 kilogramm, lovagolta Mr. Brook.

Futott még: Geist G. Cseko 78 kilogramm, lovagolta Kreutzbruck.

Bírói ítélet: Igen könnyen nyolcz hosszal első, zphosszal harmadik. Totalisateur: 5:8, helyre 25:31 I., 25:37 II.

VI. Polgárdi. Díj 1500 korona, távolság 2400 méter.

1. Herczeg Pálffy M. Emanek 68 kilogramm, lovagolta Mr. Brook.
2. Dreher A. Zopf 66 kilogramm, lovagolta herceg Taxis.
3. Geist G. Fodrász 72 kilogramm, lovagolta Horthy.

Futott még: Gróf Esterházy B. Lelencz 69 kilogramm, lovagolta gróf Pejacevich.

Bírói ítélet: 1 hosszal biztosan első, 1¹/₂ hosszal harmadik. Totalisateur: 5:9, helyre 25:23, I. 25:31 II.

(Második nap.)

A holnapi nap programján kisebb futamok szerepelnek. A nevezések azért elég jól sikerültek s dacára a küszöbön levő budapesti versenyeknek, azt hisszük, hogy a benevezettek legnagyobb része indulni fog.

A nap chief eventje a Dunai-díj gátverseny, melynek 3600 koronás díjért tizenkét lónak van indulási joga. A nevezettek között látjuk Triviat, a Rákosi-díj győztesét, mely 72¹/₂ kilogramm sulya dacára elsőrangú eséllyel bír. Legveszedelmesebb ellenfele Verbung lehet. A többi futamokat illetőleg tipjeinkre hivatkozunk:

I. Geist-Istálló.

II. Táltos—Passe la main.

III. Trivial—Water Lily.

IV. King Amphion—Geist-Istálló.

V. Hablány—Orobán.

VI. Zote—Valeria.

NYILT-TÉR.

Külöldi fajazonos és csiraképes

Oberndorfi és Eckendorfi

répamag 25 frt.

HALDEK magkereskedésben, BUDAPEST, Károly-körút-9. szám.

Nyilatkozat.

Ezennel figyelmeztetek mindenkit, hogy feleségem: **Paczka Lászlóné** született **Schlick Irma** által csinált adósságokat nem ismerem el.

Paczka László doktor.

Nagy helyiség

1-6 emeleten, mely egy nagy teremből és több szobából áll, augusztus 1-ére kiadó. Különösen alkalmas: irodának, divatszalonnak, műhelynek, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának, vagy nagy lakásnak.

Bővebbet a kiadóhivatal útján tudhatni.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, május 4. (C. T. B.) (Ünnep.)

	május 4. cents	május 3. cents
Buza májusra	120	123 1/2
„ júliusra	102 5/8	103 3/8
„ szeptemberre	88 1/4	87 5/8
Tengeri júliusra	39 1/8	38 3/4

Chicago, május 4. (C. T. R.)

	május 4. cents	május 3. cents
Buza szeptemberre	88 1/2	81 5/8
Tengeri szeptemberre	35 1/2	34 5/8

A vetések állása.

A földművelési miniszterium a vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról április hó 30-án az állandó gazdasági tudósítoktól beérkezett tudósítások alapján a következő jelentést teszi közzé:

Április hó második felében némely helyütt, nevezetesen a délnyugati vármegyékben csapadékhiány következtében a vegetáció ugyan lassan indult, mindazáltal konstataálni lehet, hogy az ország talnyomó részében a növényzet sokat gyarapodott, sőt helyenkint igen szépen helyreállott s jól bokrosodott. Ez a kedvező változás különösen a korai vetésekben mutatkozik, melyek jelentékenyen jobban állanak, mint a későiek. Ha mind ezen kedvező körülmények ellenére sem javultak a vetések annyira, hogy azokat országos átlagban kifogástalan fejlődésnek lehetne jelezni, az jobbára annak a kifolyásának, hogy az őszi- és tavaszi vetésekben is előfordult, hogy vetőmag hiányában a gazdák a rendszerint jóval kevesebb magot vetettek s az ennek folytán ritkábban kelt vetésekben a gaz is jobban fölburjánzott, mint más években. De néhol még azért is gyengék a vetések, mert férgek, főképp a drótférgek s kisebb mérvben a hesszeni legyek, a gabona-futrinka és egyéb különböző rovarok, továbbá egerek és pocokok szintén sokféle kárt okoznak. A nagy mérvben elszaporodott férgek miatt az ország egyes vidékein az utóbbi időben is sok vetést kiszántottak; helyenkint a késői őszi buza-, rozs- és árpa-vetéseknek eddig is 10—20 százaléka, sőt néhol 25—40 százaléka is tönkrement s tavaszi maggal pótolatott. Általában véve sokat szenvedtek főképp a buza- és rozsvetések az erdélyi vármegyékben és a Tisza-Maros szögén, részben a Duna-Tisza közén, a Tisza bal és jobb partján, sőt itt-ott még a Duna jobb partján is. Ez utóbbi vidéken leginkább a szárazság miatt szaporodtak el a kártékony rovarok, egerek és hörcsögök, nevezetesen Moson, Sopron és Vas vármegyékben.

A tavaszi vetések — az itt-ott fölépített gaz és tüske daczára — országos átlagban igen szépen állanak és gyarapodnak, a férgek is kevésbé károsítják a tavaszi növényzetet és így a további kedvező fejlődés biztosítottak látszik. Az őszi buza- és rozsvetések az eddigi fejlődés után itélve, többnyire közepeseknek lehet jelezni, ellenben a tavaszi buzákat jó közepeseknek. Ez utóbbiból különben is jóval többet vetettek a

gazdák, mint a múlt évben, hogy mintegy az őszi buzákban mutatkozó károsodásokat kiegyenlítsék. A korai őszi buzavetések, amelyek területe a későinek jóval nagyobb, jobban fejlődnek, mint a későiek, sőt a korai vetések néhol annyira bujnak voltak, hogy sarlózni kellett őket. Némely vidéken a késői buza is, amelyekben férgek kevésbé pusztítottak, igen szépek s habár ezek általában véve az egész országban nem mondhatók kifogástalanoknak, azért még mindig nincsen kizárva annak a lehetősége, hogy ez utóbbiak szintén annyira helyre fognak jönni, hogy türethető állapotba kerüljenek. Mindenesetre a májusi időjárásról függ, mennyiben valósul meg a gazdák eme reménye.

Az őszi rozsvetések a buzánál gyengébben állanak, de szintén javulnak. Az őszi rozsoakat általában véve ma még közepes állásúnak is alig lehet jelezni. Különösen fagy és férgek pusztítása folytán gyengék a rozsvetések az erdélyi vármegyékben és a Tisza-Maros szögén, továbbá Hont, Nógrád, Moson, Tolna, Vas, Zala, Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod, Gömör, Sáros, Ung, Békés, Bihar, Hajdu, Szatmár és Szilágyvármegyékben. A rozsok különben már kalásznak s helyenkint szép kalászokat mutatnak. A tavaszi rozsok általában véve kielégítően állanak.

Az őszi árpából is sok kiveszett, ahol azonban megmaradt, ott türethető és néhol jól áll; azt is férgek tizedelték meg és így a learatásra való terület a múlt évinél kisebb. A tavaszi árpa az egész országban igen jól nő; néhol már tulbuj, másutt most bokrosodik. A hegyi vidékeken részben még vetik. Gaz és férgek a tavasziakban szintén kárt okoznak.

A zabvetés országsszerte igen jól áll, ámbar a gaz és itt-ott férgek ebben is mutatkozik. A repcevetések nagyobbára még a tél folyamán kevesbedtek; sok kiveszett ebből a növényből s ahol mégis maradt, ott is többnyire ritkás és foltos. A repce virágját az itt-ott mutatózó bolhák pusztítják.

A kukorica vetése folyamatban van, néhol már be is fejezték a vetést, sőt helyenkint szépen ki is kelt. Az ország némely vidékén jóval több területet vetettek be kukoricával mint a múlt évben, leginkább a kiszántott őszi gabonaneműk helyére.

A hűvelyesek és kerti vetemények országos átlagban kielégítően állanak.

A czukorrépa jobbra az egész országban szépen kelt, néhol ugyan rovarok, főképp az orrmányos bogarak károsítják, mindazonáltal kielégítően állanak, jól gyarapodnak, kapálják és egyelik (ritkítják).

Mezőgazdaság.

Tejgazdasági tanfolyam. A tejgazdasági munkásoknak képző magyar királyi iskolában, Nagy-Szécsényben, folyó évi június hó 1-én fog az ez évi második tanfolyam megkezdődni. A hat hónapra terjedő tanfolyamra erős, ép és egészséges testalkatú, kifogástalan előéletű, legalább tizenötödik életévüket betöltött nők vétetnek fel, kik teljesben ingyenes ellátásban és oktatásban részesülnek és azonkívül havonként 4 forint munkabérváltást is kapnak. A felvételi kérvények az iskola felügyeletével megbízott nagyszécsényi tejszövetkezet igazgatóságához címzendők és május hó 18-ig benyújtandók.

Ipar és kereskedelem.

A gabonavámok megszüntetése. Az osztrák képviselőház tegnapi ülésén M a u t h n e r képviselő interpellációt intézett a kormányhoz, vajjon hajlandó-e a magyar kormányval tárgyalásokba bocsátkozni az iránt, hogy a gabonavámok az új termésig azonnal megszüntetessenek. Az interpelláció azzal van megokolva, hogy a gabonára oly magasságra emelkedtek, hogy ez a múlt évhez képest több mint 100 százalékos emelkedésnek felel meg, ezenkívül az utolsó hat hónapban több mint hét millió métermázs gabona került bevitelre, amiből a kincstárnak tetemes jövedelme volt s így ez inkább van abban a helyzetben, hogy most egyideig lemondjon az e révén várható vámbevételről. A bécsi sajtó természetesen nagyon helyesli az interpellációt és abban a naiv hitben van, hogy Magyarország beleegyezését fogja adni e rendszabályhoz.

A kamarai választások. A kamara kereskedelmi osztályának választását előkészítő bizottság a következő tagajánlásban állapodott meg. Rendes tagok: Abelesz Zsigmond bornagykereskedő, Brázay Kálmán fűszernagykereskedő országgyűlési képviselő, Breitner L. Zsigmond (Modern és Breitner cég), Brüll Armin a rimamurányi salgótarjáni vasmű-részvénytársaság igazgatója, Császár Jenő a Schmidt és Császár cég tagja, Diviaczky János fűszerkereskedő, a kis- és középkereskedők egyesü-

letének elnöke, Fürst Jakab nagykereskedő, budai Goldberger Berthold, a Goldberger Sam. F. és fiaj cég tagja, Guttman Adam bizományos, Hüttl Tivadar porcellán-nagykereskedő, a pesti polgári kereskedelmi testület elnöke, Hevessy Odön takarékpénztári igazgató, haraszi Jellinek Henrik közuti vasúti igazgató, a Magyar Kereskedelmi Csarnok elnöke, Kohn Gábor, a Kohn és Kollmann cég főnöke, Lánzy Leo a pesti magyar kereskedelmi bank elnöke, országos képviselő, Lukács József bankigazgató, Mössner József vászonnagykereskedő, a fővárosi kereskedők egyesületének elnöke, Müller Vilmos nagykereskedő, Pollák József fakereskedő, Schultz és Pollák cég tagja, Schmiedl Sándor fűszernagykereskedő, Schwarz Lajos posztó-nagykereskedő, Singer Bernát rövidáru-nagykereskedő, Schlesinger Pál terménykereskedő, az országos kereskedelmi és iparszarnok másodelnöke, Ullmann Emil nagykereskedő, Weisz Berthold országgyűlési képviselő. Póttagok: Auer Róbert terménykereskedő, a magyarországi utazó-kereskedők egyesületének elnöke, Beck Adolf lisztkereskedő (Buda), Hartenstein Zsigmond igazgató, ó-moraviczai Heinrich Ferencz vasnagykereskedő, Mauthner Adolf fűszernagykereskedő, a fűszerkereskedők egyesületének elnöke, Pauncz Sándor bizományos, Sáborszky Ede a vásárpénztár-részvénytársaság igazgatója, Wahl Béla terménykereskedő.

Kőbányai sertésplacc, május 4. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 57—58 krajczár. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 56—57 krajczár. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 61—62 krajczár. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő súlyban) 59—59 1/2 kr. Könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő súlyban) 59 1/2—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilgr. felüli súlyban) 59 1/2—60 krajczár, közép (páronként 240—260) kilogramm súlyban) 59—59 1/2 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 58 1/2—59 krajczár. Sertéslétszám: 1898. május 2. napján volt készlet 37,971 drb, május 3-án felhajtott 574 drb, május 3-án elszállított 365 darab, május 4-ére maradt készletben 38,180 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, május 4. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. május 3-án érkezett: 565 drb. Készlet 282 darab, összes felhajtás 847 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 392 drb, elszállítatlan maradt 455 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57 1/2—60 kr, 220—280 kilós 57 1/2—59 1/2 krajczár, 320—380 kilós 55—59 krajczár, malacz 40—61 krajczár. A vásár hangulata lanya volt.

Budapesti sovány sertésvásár, május 4. (Pfeiffer Jakab és fia jelentése.) Jegyzéseink: Sertésveszén átment: 80—120 kilgig 54—56 kr, 120—160 kilgig 53—56 kr, 160—200 kilgig 52—54 kr, sertésveszén át nem ment 80—120 kilgig 43—44 kr, 120—160 kilgig 40—42 kr, 160—200 kilgig 42—44 kr. Az üzlet változatlan. Kőbányára szállítva 3 krajczárral többet fizetnek.

Pénzügy.

A déli vasut osztaléka. A déli vasut igazgatótanácsa elhatározta, hogy a közgyűlésen az 1897. évi rendelkezésre álló 1,070,225 forintnyi feleslegről három frank osztalék fizetését és 18,152 forintnak az új számlára való irását fogja javasolni.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, május 4.

A francia hivatalos közlöny mai számában megjelent a kormány rendelete, amely szerint a métermázsánként hét frankot kitevő gabonabeviteli vámot a mai naptól kezdve egészen június hó 30-ig (bezárólag) hatályon kívül helyezik és így lehetővé teszik az idegen gabona vámmentes behozatalát. E rendszabály, amelyre már napok óta el voltunk készülve, természetesen nem maradt hatás nélkül a külföldi gabonapiacokon, csakhogy nem volt az az effektusa amelyet a francziák talán reméltek. Mert nem a párisi buzajegyzések jelentékeny hanyatlásában nyilvánult a kenyér olcsóbbá tételét intencionálós vámpolitika, hanem az angol gabonavásárok rohamos áremelkedésében. Londonban két shillinggel, Liverpoolban 4 1/2 pencevel emelkedtek a buzaárak. Az amerikai piacok közül New-Yorkban szünetelt a tőzsde a nemzeti ünnep miatt, Chicagóban pedig 1 1/2 centsszel magasabb árak mellett indult a forgalom. (Zárójel lásd közgazdasági táviratokban.)

Ha ez így folytatódik, akkor a vámszorompók megnyitását épen csak a francia állambevételök sanylik meg, a nép azért nem jut olcsóbb gabon-

hez. Nálunk alig volt a francia vámleszállításnak befolyása az üzletre. Azt várták, hogy a métermázsánkat 14 frankot kitevő lisztvámot is eltörlik ideiglenesen, aminek már sokkal mélyebbre ható következménye lett volna nálunk is, de persze Maline nem teszi ki a francia malomipart ily expedientum veszélyének.

Mindenesetre látjuk, hogy nagyon csínján kell eljárni vámpolitikai kérdésekben. Kétélű fegyver minden körülmények között a fennálló tételek módosítása. Múltánoljuk tehát kormányunk habozását, amidőn arról van szó, hogy Ausztriával egyetemben mi is, habár csak rövid időre és esetleg csak meghatározott mennyiségű gabonának engedjük meg a szabad behozatalt. Sokat beszéltek ma erről, abból az incidensből, hogy tegnap az osztrák kormányhoz Mautner képviselő interpellációt intézett, amely ama kérdésben kulminált, hogy hajlandó-e az osztrák miniszterium a magyar kormányval rögtön megindítani a tárgyalásokat, azaz elzárni, hogy az összes gabonaművekre nézve az új aratásig azonnal kimondassék a vámmentesség. Különböző becsei kereskedelmi és iparkamarában hasonló sürgős javaslatok álltak elő.

Shó sines róla, a vámtörvény biztosítja a kormányt az azt a jogot, hogy a vámtételek hatályon kívül helyezését rendeleti úton ideiglenesen fogantossítsa. Van is rá precedens. Az 1873-iki évben az egész monarchia területére kimondották a vámmentességet — természetesen Magyarország beleegyezésével — egy évi hatályval. Azonkívül az 1882-ik évben megengedték, hogy Olaszországból Tírolba 75,000 métermázsas búzát, 125,000 métermázsas tengerit és 7500 métermázsas egyéb gabonaműt hozzanak be díjmentesen. Végül meggyitották a galiczi határt az 1890-ki évben az orosz gabonának és pedig 40,000 métermázsas árpának, 70,000 métermázsas zabnak és 10,000 métermázsas rozsnak.

Formai akadály tehát nem volna a dolognak, nagyon kétséges azonban e rendszabály gyakorlati értéke. Oroszország, amely mint az utolsó hét kivitele mutatja, még mindig tekintélyes készletek felett rendelkezik (412.000 quarters búzára rugott a múlt heti orosz export, szemben az utolsó előtti hét 217.000 quarterst kitevő búzakivitelével), Oroszország bizonyára felemelné árait és mi megfizetnők a réven, amit a vámon nyerünk.

A megtörtént francia és a tervezett belföldi vámredukciók előrelátható következményeinek latolgatása, illetve az e rendszabályokhoz fűzött kombinációk üzleti eredménye nálunk épen csak az volt, hogy a határidőpiac az egész vonalon pontosan ugyanazokat az árfolyamokat tünteti fel, mint tegnap este.

De azért voltak árfolyammozgások feles számban. Dél előtt a május-juniusi buza ára fél forinttal, a szeptemberi egy negyed forinttal csökkent, főleg egy helybeli nagy üzérkedőcég eladásai folytán. Délután e forrás kiszikkadt és a kurzusok tegnapi szintjüket érték el, jóllehet az ország több vidékéről jelentették, hogy beállt a sokat ígéro „májusi eső”, de elvégre Anglia sziklaszilárd jelentéseit még sem lehetett ignorálni.

A készáru-üzletben délután nem volt forgalom, az effektív buza tehát nem is hozhatta be azt a tetemes árvesztést, amelyet délelőtt szenvedett. A hivatalos jelentés csak 20 krajczáros lanyhulásról számol be, elkelték azonban egyes tételek, amelyeknél túlzás nélkül félforintos árvesztést konstatalhatunk. Tagadhatatlan, hogy a malmok már most abban a helyzetben vannak, hogy némi tartózkodással figyelhetik meg a fejleményeket.

Biztosítva van lisztkeletük a május-juniusi hónapokra, de — azt mondják — biztosítva van búzaszükségletük is — legalább a papíron. És aztán, a háború okozta félelem már szündefélben van, a lisztkereskedők nyakra-főre csinálták a kötéseket és most — mint értesülünk — métermázsánkat 1 forint 50 krajczárral egész 2 forinttal olcsóbban kínálja a második kéz az örleményt a malmok napi tarifajegyzésénél, részben azért, mert nyereséget láttak az időközben beállott további áremelkedés folytán, részben azért, mert gátat akarnak vetni esetleges veszteségeknek.

Gabonatörszdek bevétele most híján van minden kedélyességnek. Eltekintve a folyamatos és rohamos ármozgalmak okozta izgalmaktól, tetőpontra hágott a bizalmatlanság. A szó szoros értelmében a tagok félnek, egyike a másikától, tartozzanak bár a kulisszához, az ügynökökhöz, vagy a cégekhez. Tépeldőnek is, miként lehetne a kétségtelenül óriási rizikót csökkenteni és az áruészámoló iroda ügyvivő igazgatóságánál egymás kezébe adják a kilincset a reformerek, akik mindannyian feltalálni vélték a helyes módozatot. Hát ezek a tervek alig érnek valamit. Akármit is eszelnek ki, azt az egyet elfelejtik, hogy a tőzsdén mindig vannak hausseisták és baisseisták. Mindenki persze csak a saját bőrét védi, nem gondolva arra, hogy az az intézkedés, amely neki kétségtelenül előnyököt biztosítana, hogy az a másik fél érdekeit sérti. Egy helyes expediens képzelhető és ez abban áll, hogy mindkét szerződő, az eladó is és a vevő is, kötésenkint bizonyos meghatározott összeget deponál. Ez azonban oly módozattal volna, amely egyik félnek sem konveninálna.

A reformtervezetek kifolyásaként ma például köröztettek egy a Giro és pénztár-egylethez intézett headványt, amelyben kérték a tagok, hogy a pénteken lefizetésre kerülő differenciák csak a folyó hó 9-iki újabb likvidáció alkalmával utalványoztassanak ki. E kérvényt aláírták első sorban mindazok, akiknek holnapután — befizetniük kell. Ők ugyan nem bánják, ha ott marad a pénz. De a differenciák felvételére jogosultak közül is többen hozzájárultak. Az áruészámoló iroda kijelentette azonban, hogy ha a felek nem veszik fel a differenciákat, a hivatal ez ellen mit sem tehet, de ha egyesek — akár aláírták a folyamodványt, akár nem — követelik majd járandóságukat, a pénztár kénytelen lesz ennek megfelelni.

A körül forog az egész, hogy a contremine meg akarta akadályozni, miként a kötésenkint száz forintnál többet kitevő május-juniusi buza-differenciák pénteken kifizetessenek, már azért is mivel délelőtt 13 forint 40 krajczár körül járt a határidő és jogos volt a remény, hogy a legközelebbi leszámoló kurzust egy teljes forinttal alacsonyabba szabják. De hát, amint mondjuk, ami a haissenek tetszik, az nincs ingyére a haussenak.

Emlegették továbbá az utolsó liquidációs kurzus utólagos módosítását, valamint azt, hogy naponkint kellene liquidálni, de ennek elrendelését még a tőzsdetanács sem fogantossíthatja a szokványok megváltoztatása nélkül, amihez közgyűlési határozat és miniszteri jóváhagyás szükséges.

Végül igen komoly oldalról beadványt intéztek a tanácshoz, hogy tekintettel a rendkívüli időkre, a leszámoló kurzust legalább is egy fél forinttal a tényleges árfolyamon alul állapítsák meg. Ez végre lehetséges volna, mert a liquidacionális kurzust megállapító bizottságot nem köti semmiféle szabályzat. (A szokás ugyan az, hogy az utolsó pénzfolyam egyuttal a leszámoló kurzus, de ez csak szokás.) Sőt van rá példa is. Az értéktőzsde utolsó novemberi krízisének ugyanis az osztrák hitelrészvények leszámoló árfolyamát tíz forinttal magasabbra tették a tényleges kurzusnál, mert további inszolvenziáktól tartottak. Azt hisszük azonban, hogy a lappangó fizetéseképtelenségeket nem lehet így meggátolni. „Ha az embernek kelése van, azt ki kell nyomni” ezt mondják a tőzsdén is.

Buza.

Elkelt tízezer métermázsas 20 krajczárral olcsóbb áron.

Előfordult eladások búzában.

Mennyiség métermázsában	6 vagy új	származás	Minőség megjel.	Átadási hely	100 kg-ért	100 kg-ért
100	uj	tiszavidéki	77	Budapest	14.50	8 hó
150	..	..	78	..	14.75	..
200	..	..	78	..	14.70	..
200	..	..	75	..	14.50	..
100	..	..	75	..	14.70	..
300	..	..	74	..	14.80	..
200	..	..	74	..	14.80	..
200	..	..	74	..	14.40	..
100	..	..	78	..	14.90	..
150	..	..	78	..	14.50	..
2000	..	dunavidéki	71	..	12.25	..
100	..	felsőmagyar	78	..	14.50	..
100	..	..	75	..	12.90	..
400	..	..	78	..	13.90	..
1600	..	oroszosági	71	transzito	10.75	..

Hivatalos jegyzések búzában.

FAI	Műn. hely	100 kilogr. káasp. ára		Műn. hely	100 kilogr. káasp. ára	
		frtól	frtíg		frtól	frtíg
Tiszavidéki	uj	74	14.20	75	14.40	14.45
..	..	78	14.50	77	14.65	14.75
..	..	78	14.80	79	14.95	15.00
..	..	80	—	—	—	—
Pestvidéki	uj	74	14.15	75	14.85	14.40
..	..	76	14.45	77	14.60	14.70
..	..	78	14.75	79	15.90	14.95
..	..	80	—	—	—	—
Felsőmagyar	uj	74	14.20	75	14.45	14.50
..	..	78	14.55	77	14.70	14.90
..	..	79	14.85	79	14.85	15.00
..	..	80	—	—	—	—

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárban 94.000 métermázsas buza és 81.000 métermázsas liszt, a nyugotiban 13552 métermázsas buza és 545 métermázsas liszt. A Silosban 4000 métermázsas buza.

Határidőüzlet búzában: Májusi és őszi buza irányzata délelőtt lanyha volt, az árak realizációra olcsóbbodtak, délután szilárd irányzat fejlődött.

Előfordult határidőkötések búzában.

Határidő	Dél- és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
május	14.08	13.95-90-78-68-70 68-60-55-45-53-62 70	13.78	13.74	13.77-80-83 87-90-94-98 14.00	13.98
szept.	10.47	10.40-87-86-40-38 42-46-41-87-85-32 28-28-20-18-24-27	10.80	10.28	10.25-28-22 35-40-42-98 84-88	10.80

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	május 4.		május 8.		
	pénz	áru	pénz	áru	
május	13.70	13.75	14.10	14.15	14.45
szept.	10.28	10.30	10.48	10.50	—

Rozs.

Készáruüzlet. Elkelt néhány kocsiaromány változatlan áron.

Előfordult eladások rozszban.

Mennyiség métermázsában	6 vagy új	származás	Minőség megjel.	Átadási hely	100 kg-ért	Kéasp. vagy 3 hó
100	uj	pestvidéki	—	Budapest	9.85	kp.
100	..	..	..	..	9.87 ^{1/2}	..

Hivatalos jegyzések rozszban.

6 vagy új	faj	hektoliterenkinti súly kilogrammban	100 kilogramm kéasp. ára	
			frtól	frtíg
uj	elsőrendű	70-72	10.10	10.20
uj	másodrendű	..	9.90	10.00

Raktárállomány: A közraktárban 17700 métermázsas; a nyugati pályaudvaron 196 métermázsas.

Határidőüzlet rozszban: Őszi rozszban csekély forgalom volt, az árak egyenlegként változatlanok.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Határidő	Dél- és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
május	—	—	—	—	—	—
szeptember	8.00	7.90-85-90 93	7.96	7.90	7.82-84 96	7.98

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	május 4-én		május 8-án		
	pénz	áru	pénz	áru	
május	—	—	8.05	8.10	9.10
szeptember	7.95	8.00	8.05	8.10	—

Takarmányfélék.

Készáruüzlet takarmányfélékben. Zab szilárd, a kínálat gyér. Árpa üzletlen. Tengeri változatlan.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség métermázsában	6 vagy új	Áru	Minőség	Átadási hely	100 kg-ért	Kéasp. vagy 3 hó
150	uj	szab	—	Budapest	8.10	kéasp.
100	..	..	..	..	7.95	..
200	..	..	..	..	7.96	..
200	..	..	..	..	7.85	..
200	..	..	..	..	7.80	..
200	..	..	..	..	7.80	..
500	..	..	..	Pa-Fenyő Pestváros	5.65	..
100	..	..	..	Kálmány	7.40	..

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Ó vagy új	Faj	Hektoliterenkénti súly kg.-ban	100 kg. képz.	
				érték	érték
Árpa	uj	takarmány	60-62	6.76	7.-
	.	égetni való	62-64	7.-	7.50
	.	szőlőszőlő	64-66	7.-	7.50
Zab	.	bánási	68-71	7.70	9.-
Tengeri	.	mámmé	—	6.-	6.19
	.		—	5.90	5.95

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 12900 métermáza árpa, 4400 métermáza zab, 16.100 métermáza tengeri. A nyugati pályaudvarban 215 métermáza zab, 24 métermáza tengeri. A Silosban 6000 métermáza tengeri.

Határidőzset. Zabban és tengeriben csekély üzlet volt.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Délutáni és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezd.	forgalom	zár.	kezd.	forgalom	zár.
Tengeri	május	6.01	6.5.99-97-99	6.02	6.-	6.02-04-06-08	6.06
	július	6.12	6.14-16-17-15	6.07	6.09	6.10-12-14-15	6.11
			18-10			18-12	
Zab	május	5.99	5.99-94-92-98	5.96	5.90	5.92-94-95	5.94
	szepet.						

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	határidő	déli tőzsde zárása				keszlet
		május 4-én	május 3-án	május 4-én	május 3-án	
Tengeri	május	6.01	6.08	6.18	6.15	6.25
	július	6.06	6.06	6.19	6.21	6.30
Zab	május	5.96	5.99	5.97	5.99	—
	szepetember					

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi május hó 2. este 6 óráig május 8. este 8 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaféléknek és a budapesti fővármihatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Az áru megnevezése	Érkezett		Elszállított	
	vasúton	hajón	vasúton	hajón

helyi forgalomban

	2089	15762	17801	964	7823	2822
Buza						
rozsa						
árpa						
zab	601	2940	8541		2151	2151
tengeri	208	8407	8610	310	1790	2100
Összesen	2843	27109	29352	1269	11864	18152

b) átmeneti forgalomban

				192	192
Buza					
rozsa					
árpa					
zab					
tengeri					
Összesen	—	—	—	192	192

a fővármihatalnál előjegyzett:

Az áru megnevezése	Visszkivétel céljából való behozatalra előj. mennyiség méterm.	Az áru megnevezése	A visszkivételre előjegyzett mennyiség métermériben
rozsa	—	rozsaliszt	—
árpa	—	árpaliszt	—
Összesen	5534	Összesen	600

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, május 4.

A tőzsde mai üztetének középpontjában ismét az osztrák államvasut részvénye állott. Minden ez egy érték körül forgott; majdnem kizárólag iránta érdeklődött a spekuláció és a tapasztalható szilárd irányzat benne lelte legvilágosabb kifejezését. Megnyitáskor 355.10-en kötötték és a végső zárlatban 359.50-el van jegyezve. Napi árjavulása tehát 4 forint 40 krajczárt tesz ki. Megjegyezzük azonban, hogy az utótőzsdének volt egy mozzanata, amikor az államvasutat 360-al is vásárolták, úgy hogy ára a délutáni zárlatban már 1/2 forinttal mérséklődve jelenik meg. Általános oknál e feltűnő kedveltetésnek még mindig csak a termési kilátásokat jelölik meg. A mai nagy áremelkedésnek azonban közvetlen oka az volt, hogy egy bécsi nagy üzér tetemes mennyiségben vásárolta az értéket az egész napon végig. A déli tőzsdén tapasztalható árcsökkenést, mely körülbelül 1 forintot tett, az okorta, hogy Londonban a spanyol járadék árfolyama ismét lebukott 31-re, amely körülmény kissé leköszaltotta az általános lelkesedést; de csak rövid időre. Mert közvetlen e hír megérkezése után Berlin emelkedő árakat jelentett a bányáértékek piacáról és ez ismét jobbra fordította az irányzatot. A szilárd hangulat a négy órai zárlatig tartott.

Helyi piacunkról kevés a jelenteni való. A reudes üzlet tárgyát képező értékek az árfejlődésben nyomon követték a nemzetköziet. A rimamurányiak iránt valamivel nagyobb érdeklődés mutatkozott; a téglá- és csement iránt szintén; viszont az északmagyarországi kőszén 8 forinttal hanyatlott alább, mert fizetendő osztalékáról kedvezőtlen híreket mondtak. Valuták és külföldi váltók változatlanok.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 384.25-385.25, Jelzálogbank 256.25-256.75, Osztrák hitelrészvény 358.50-359.50, Osztrák-magyar államvasut 355.10-357.75, Közuti vaspálya 388.75-387.70, Rimamurányi 255.70-256.—.

Délutáni 11 óra 15 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 359.50, Magyar hitelrészv. 385.50, Aranyjárdék 121.—, Koronajárdék 99.30, Leszámitoló bank 256.—, Jelzálogbank 256.50, Rimamurányi 255.50, Osztrák-magyar államvasut 357.75, Ipar- és kereskedelmi bank 105.—, Déli vasut 74.50, Márka 58.81, Villamos vasut 274.50, Közuti vasut 388.—.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajárdék 99.10, Egyes. téglá- és csementgyár 90-96, Északmagyarországi kőszénbánya 191-183, Közuti vasut 387-387.50, Magy. ált. kőszénbánya 111.—, Magyar hitelrészvény 386.25-385.25, Ujlaki téglagyár 255.—, Magyar jelzálogbank 257.50-256.50, Magyar leszámitoló bank 257.25-256.50, Rimamurányi 256-255.50, Osztrák hitelrészvény 359.95-359.—, Déli vasut 75.—, Osztrák-magyar államvasut 358.70-357.70, Schlick-féle vasöntőde 208-209.50, Első magyar szállítási részv. társ. 160.—.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2-2.50 forint, 8 napra 5.—6.— forint, május utóljára 10-11 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	május 4.	május 3.
Magyar aranyjárdék	120.50	120.50
Magyar koronajárdék	99.—	99.—
Magyar hitelrészvény	385.—	384.—
Magyar ipar és keresk. bank	105.—	105.50
Magyar jelzálogbank	256.25	255.75
Magyar leszámitoló bank	256.50	255.75
Rimamurányi vasmű	255.25	255.—
Osztrák hitelrészvény	359.—	359.—
Déli vasut	75.—	77.—
Osztr.-magyar államvasut	357.75	354.50
Közuti vaspálya	387.25	388.—
Villamos vasut	273.—	273.—

Az utótőzsde magas berlini jegyzésekre szilárd maradt. Kötötték: Osztrák-hitelrészvény 359.—-358.30-360-359.50, magyar általános hitelbank 384.50-385.75-385.50, osztrák-magyar államvasut 357.50-360-359.50 forinton.

Délután 4 órakor zárulnak:

	május 4.	május 3.
Osztrák hitelrészvény	359.40	358.40
Magyar hitelrészvény	385.50	384.—
Osztr.-magyar államvasut	359.50	354.90
Leszámitoló bank	256.50	255.50
Jelzálogbank	256.50	255.25
Rimamurányi vasmű	255.25	254.25
Közuti vaspálya	387.—	388.—
Villamos vasut	274.50	274.50
Ipar és keresk. bank	105.—	105.—
Déli vasut	74.50	75.—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, május 4. Termények irányzata és árai a mai csekély forgalom mellett változatlanok maradtak.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kilogrammonként	Pénz	
		frt	frt
Délutáni osztr. legyen hordó		66.—	67.—
Szentlőcse	magyar ia légerszállított vidéki városi légerszállított, 4 darabos	57.—	57.50
	szilárd	62.—	63.—
Szállva	bolgáriai, 1897. évi usance-minőség	14.25	14.75
	120 darabos	15.75	16.25
	85	19.75	20.25
	szécsiai, usance-minőség	13.—	13.50
Szállva	100 darabos	14.50	15.—
	85	19.—	19.50
Szállva	bolgáriai, usance-min.	—	—
	120 darabos	—	—
Szállva	85	—	—
	szécsiai, usance-min.	—	—
Szállva	100 darabos	—	—
	85	—	—
Szállva	szlovéniai 1897	19.50	20.—
	szécsiai 1897	18.—	18.50
Szállva	huczerua magyar, 1897	47.—	48.—
	vörös aprószemű 1897	29.—	31.—
	vörös középszemű 1897	32.—	35.—
	vörös nagyszemű 1897	37.—	40.—

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, május 4. A vásári forgalom: Használta forgalom élénk, árak emelkedtek. Baromfi-nál csendes, árak csökkentek. — Halban lanya, árak szilárdak. — Tej- és tejtermékek nál élénk. — Tojásnál csendes, árak emelkedtek. Zöldszőlőnél élénk. — Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következők: Hus. Marhalus hátulja I. 50-56 frt, II. 41-50 frt. Birkahus hátulja I. 33-44 frt, II. 28-36 frt. Borjúhús hátulja I. 56-92 frt, II. 45-50 frt. Sertésus elsőrendű 62-66 frt, vidéki 50-54 frt. (Mindem 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60-80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 66.0-68.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10-1.40 frt. Csirke 1 pár 0.60-1.40 frt. Lud hízott kilonként 45-50 kr. — Kétfélek. Tojás 1 láda (1440 db) 28.—-29.— frt. Sárgarépa 100 kötés 3.00-5.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 3.00-5.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kiló 8-12 frt. Paprika I. 100 kiló 30-50 frt, II. 10-30 frt. Vaj közöns. kilonként 0.90-1.00 frt. Vaj-téa kilonként 1.10-1.25 frt. Burgonya-rőzsa 100 kiló 3.80-3.60 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.40-3.60 frt. — Halak. Harsza (élő) 0.80-1.00 frt 1 kiló, Csuka (élő) 0.80-1.— frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40-0.60 frt.

Szesz.

Budapest, május 4. Irányzat szilárd. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.75-20.—. Finomított szesz nagyban 53.25-58.50, Finomított szesz kicsinyben 58.75-59.—, Elesztő szesz nagyban 58.25-58.50, Elesztő szesz kicsinyben 58.75-59.—, Nyers szesz adózva nagyban 57.25-57.60, Nyersszesz adózva kicsinyben 57.75-58.—, Nyers szesz adózatlan (exknt.) 17.—-17.25, Denaturált szesz nagyban 21.50-21.75 Denaturált szesz kicsinyben 22.—-22.25, Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, május 4. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 20.90 forinton kelt el. Zárlatjegyzés azonnali szállításra 20.70-20.90 frt, májusi szállításra 20.70-21 forint.

Bécs, május 4. Kontingent szesz kész áruban 21.10 frttól 21.40 frt. Hausse.

Prága, május 4. Adózott tripló szesz nagyban igen szilárd irányzat mellett 56.50 frton kelt el azonnali és 56.75 frton későbbi szállításra. Adózatlan szesz 20.—-20.25 forinton kelt el azonnali szállításra Szilárd.

Trieszt, május 4. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban magyar áru 13.50, román áru 13.— cseh áru 14.— forinton kelt el. Szilárd.

Berlin, május 4. Szesz helyben 53.60 márka = 31.52 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint 4 10.000 literszállalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Stettin, május 4. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 53.50 márka = 31.46 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Boroszló, május 4. Szesz (50-es) pr. májusra 71.70 márka = 42.15 frt; szesz (70-es) pr. májusra 52.— márka = 30.58 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, május 4. Szesz májusra 24.— márka = 14.11 frt; május-jun.-ra 24.75 márka = 14.55 frt; június-júliusra 24.75 márka = 14.55 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Páris, május 4. Szesz folyó óra 49.50 frk = 26.18 frt; júniusra 49.— frk = 25.91 frt; július-aug.-ra 48.50 frk = 25.66 frt; 4 utolsó óra 43.50 frk = 23.01 frt. Az árak 10.000 liter százalékonként 1/4% leszámitással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Cukor.

Prága, május 4. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. májusi szállításra 12.70 frt, okt.-decz. szállításra 12.75 forint.

Hamburg, május 4. Nyers cukor f. o. b. májusi szállításra 9.35, júniusi szállításra 9.45, júliusi szállításra 9.55 márka, augusztusi szállításra 9.62 márka. Irányzat nyugodt.

Páris, május 4. Nyers cukor (88 fok) kézáru 30.50-31.— frk, fehér cukor júniusra 33.1/2 frank; július-aug.-ra 33.3/4 frk, okt.-tól 4 óra 33.76 frk, 4 óra máj.-tól 31.1/4 frk. Finomított készáru 104.50 frank.

London, május 4. Jávaccukor 11 1/2 shilling nyugodt. Nyers cukor ártartó. Jegyezett cukor ártartó. Finomított darabcsukor jól keresve, 1 1/2-3 shillinggel magasabb. Külföldi törz ártartó. Jegyezett: készáru 11.3% shilling, máj-aug.-ra 11.4 1/2 sh. Répacukor szilárdan indult, később lanyhább, zárlat ártartó. Némot (88%) májusra 9.5 1/2 shilling, júniusra 9.6% shilling, júliusra 9.7% shilling, augusztusra 9.9 shilling, okt.-decemberre 9.8 1/2 shilling. Határidőzset: májusra 9.5 1/2 sh., júniusra 9.6% sh., júliusra 9.8 sh., augusztusra 9.9 shilling, október-decemberre 9.8 1/2 shilling.

Petroleum.

Hamburg, május 4. Petroleum helyben 5.40 márka = 3.17 frt. Antwerpen, május 4. Petroleum fin. helyben 16.1/8 frank = 7.69 frt. Bréma, május 4. Petroleum fin. helyben 5.50 márka = 3.23 frt. Newyork, május 4. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 5.60 cents, fin. petroleum Philadelphiában 5.55 cents: United Rifle Line Certificates májusra 71.—; nyers petroleum májusra 6.25 cents. London, május 4. Petroleum, amerikai 4 1/2 sh., orosz 4 1/8—4 3/8 sh.

Olajok.

Páris, május 4. Repceolaj folyó hora 56.25 frk (= 26.56 frt); júniusra 56.50 frk (= 26.68 frt); július-aug.-ra 57.— frk (= 26.92 frt); 4 utolsó hora 57.25 frk. (= 27.04 frt). Arak 100 kilónkint értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt. Hamburg, május 4. Repceolajhelyben 53.— márka (= 31.16 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt. Köln, május 4. Repceolaj helyben (fordóval) 57.50 márka (= 33.82 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt. London, május 4. Terpentin 26.9—27. sh. Repceolaj 24.— shilling. Lenolaj 17.— shilling. Gyapotmagolaj 16.3—17.3 sh.

Kávé, tea, rizs, juta, shellack.

London, május 4. Kávé. Santos, határidő szilárd és jól keresve. Jegyeztetett májusra 29.3 sh., júliusra 29.9 sh., szeptemberre 30.6 shilling, decemberre 31.— sh. Tea: szilárd, de nyugodt, Rizs: igen szilárd, 3 sh.-gel magasabb. Juta: szilárd. Shellack: változatlanul ártartó.

Fémek.

London, május 4. Réz, G. M. Brände 52 1/16 — 52 1/16 st. készáru és 52 1/16 — 52 1/16 font st. 3 hora; best sel. 57—57 1/2 font sterling. Ón: finom, külföldi 65 1/8 — 66 1/8 font sterling készáru és 66 1/8 — 68 1/8 font sterling 3 hora. Ólom: angol 14 1/8 font sterling; külföldi 14 — 14 1/8 font sterling. Horgany: külföldi 19 — font sterling. Higany: 7.13 font sterling első. és 7.— font sterling másodikból. — Vas: A glasgowi nyersvaspiacz langhán indult és bágyadtan zárult, mérsékelt üzlet mellett. Zárlatárak: 46.2 1/2 sh. készáru és 46.5 sh. egy hora. Cleveland 40.1 shilling készáru és 40.3 1/2 sh. egy hora; Hematit 50.2 sh. készáru és 50.5 sh. egy hora; Middlesbrough 51.— sh. készáru és 51.3 shilling egy hora.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, május 4. Az árcsökkenés ma folytatódott, mivel remélik, hogy a gabonavámokat felfüggesztik. Előfordult kötések: buza tavaszra 15.15, buza május-júniusra 14.10—13.73, buza őszre 10.42—10.25, tengeri május-júniusra 6.35—6.26, tengeri július-augusztusra 6.40—6.35, rozs tavaszra 9.80, rozs őszre 8.—, repce augusztus-szeptemberre 13.10—13.20 forintot.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 15.40—15.60, május-júniusra 14.—14.01, őszre 10.30—10.32, rozs tavaszra 9.75—9.85, őszre 7.96—8.—, tengeri május-júniusra 6.28—6.30, július-augusztusra 6.35—6.37, zab tavaszra 7.80—7.85, május-júniusra 7.75—7.80, őszre 6.25—6.30, repce augusztus-szeptemberre 13.10—13.20 forintot.

Boroszló, május. 4. Buza helyben 23.10 márka (= 13.58 frt) sárga. Buza helyben 23.— márka (= 13.52 frt). Rozs helyben 17.10 márka (= 10.05 frt.) Zab helyben 17.— márka (= 10.— frt.) Tengeri helyben 14.— márka (= 8.23 frt.) Minden 100 kilónkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt. Hamburg, május 4. Buza holsteini 242—252 márka (= 14.23—14.82 frt). Rozs meklenburgi 172—183 m. (= 10.11—10.76 frt.) Rozs orosz 134—135 márka (= 7.88—7.94 frt.) Minden 100 kilónkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, május 4. (Megnyitás.) Buza folyó hora 29.75 frank (= 14.19 frt). Buza júniusra: 29.70 frank (= 14.16 frt). Buza július-aug.-ra 28.55 frank (= 13.61 frt). Buza 4 utolsó hora 24.50 frank (= 11.69 frt). Rozs folyó hora 21.— frank (= 10.01 frt.) Rozs júniusra 21.— frank (= 10.01 frt). Rozs július-aug.-ra 17.40 frank (= 8.31 frt). Rozs 4 utolsó hora 15.50 frank (= 7.39 frt.) Minden 100 kilónkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 4. (Zárlat.) Buza folyó hora 31.75 frank (= 15.14 frt). Buza júniusra 31.60 frank (= 15.08 frt). Buza július-augusztusra 28.90 frank (= 13.78 frt.) Buza 4 utolsó hora 24.60 frank (= 11.74 frt).

Liverpool, május 4. Buza ártartó; kanzasi buza 1 pennyvel alacsonyabb; liszt változatlan; tengeri 1 pennyvel alacsonyabb.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, május 4. Némi ingadozás után a mai előtőzsdén szilárd hangulat uralkodott. Főképp vasuti részvények kerestettek. A déli tőzsde csekély árcsökkenés után kedvező berlini hírekre újból megszilárdult.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.50—359.75, Anglo bank 159—159.25, Union-bank 298.—, Magyar jelzálogbank 256.50, Magyar hitelrészvény 384—385.25, Osztrák-magyar államvasut 354.75—358, Déli vasut 75—74.50, Osztrák földhite 471, Ländlerbank 230.50—229.50, Alpesi bányá 163—169.60, Rimamurányi 255—256.—, Elbavölgyi vasut 261.25—262.—, Dunagőzhajózási társaság 468—469.—, Magyar aranyjárdék 121.—, Magyar koronajárdék 99.30, Török sorsjegy 59.80—61.—, Német márka 58.81, Dohányrészv. 131.75, Májusi járadék 102.10, Osztrák koronajárdék 101.90, 20 frankos 9.54, Fegyvergyár 315—320.50, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 105, Északnyugoti vasut 247.50, Bustiehrádi vasut 607—609.—, Tramway 517—518.—, Északmagyarországi közséznb. 192.50.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 359.75, Magyar hitelrészvény 385.25, Ländlerbank 229.50, Osztr.-magyar államvasut 358, Déli vasut 74.50, Alpesi bányá 169.60, Rimamurányi 256.—, Májusi járadék 102.10, Török sorsjegy 61.—.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.—, Magyar hitelrészvény 385.50, Anglo-bank 159.—, Bankvereim 267.—, Union-bank 296.50, Ländlerbank 229.25, Osztrák-magyar államvasut 358.—, Déli vasut 74.25, Elbavölgyi vasut 262.—, Északnyugoti vasut 247.50, Török dohányrészvény 132.—, Rimamurányi 255.—, Alpesi bányá 168.90, Májusi járadék 102.10, Magyar koronajárdék 99.25, Török sorsjegy 61.40, Német márka 58.83, Osztrák földhite 471.50, Fegyvergyár 319.50, Magyar aranyjárdék 121.—, Osztrák koronajárdék 101.85, 20 frankos 9.54 1/2.

Délután 2 óra 30 perccor jegyezték: Magyar aranyjárdék 120.90, Magyar koronajárdék 99.25, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.25, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.40, Magyar hitelrészvény 385.—, Magyar nyereleménykölcsön sorsjegy 161.—, Kassa-oderbergi vasut 190.—, Magyar kereskedelmi bank 1415.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—, Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.25, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 255.50, Rimamurányi vasrészvénytársaság 254.—, 4.2% papírjárdék 102.10, 4.2% ezüstjárdék 101.75, Osztrák aranyjárdék 121.10, Osztrák koronajárdék 101.90, 1860. sorsjegyek 143.—, 1864. sorsjegyek 136.25, Osztrák hitelsorsjegyek 200.—, Osztrák hitelrészvény 358.50, Angol-osztrák bank 159.—, Union-bank 236.25, Bécsi Bankvereim 267.75, Osztrák Ländlerbank 229.50, Osztrák-magyar bank 914.—, Osztrák-magyar államvasut 357.50, Déli vasut 74.25, Elbavölgyi vasut 262.—, Dunagőzhajózási részvény 467.—, Alpesi bányarészvény 168.10, Dohányrészvény 131.50, 20 frankos 9.54 1/2, Cászári királyi vert arany 5.70, Londoni váltóár 120.70, Német bankváltó 58.77, Az irányzat szilárd.

Bécs, május 4. (Utőtőzsde.) A déli tőzsde záriata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 359.25, Magyar hitelrészvény 385.—, Anglo-bank 159.25, Bankver. 267.50, Union-bank 296.50, Ländlerb. 230.—, Osztrák-magyar államvasut 359.50, Déli vasut 74.—, Elbavölgyi vasut 262.25, Északnyugoti vasut 243.50, Török dohányrészvény 131.50, Rimamurányi vasut 255.—, Alpesi bányá 168.70, Májusi járadék 102.10, Magyar koronajárdék 99.25, Török-sorsjegy 61.20, Német márka azonnali szállításra 58.61, Német márka ultimóra 58.83.

Berlin, május 4. Ezüstjárdék 101.75, Osztr. aranyjárdék 102.80, Magyar aranyjárdék 102.70, Magyar koronajárdék 99.80, Osztrák hitelrészvény 224.40, Osztrák-magyar államvasut 152.25, Déli vasut 32.60, Bustiehrádi vasut 305.—, Osztrák bankjegy 169.95, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.95, Rövid lejáratu váltó Párisra 81.05, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.51, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 91.90, Laura-kohó 191.70, Harpeni 187.20, Olasz központi vasut 132.05, Török sorsjegy 114.60.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 224.75, Osztrák-magyar államvasut 153.10, Déli vasut 32.80, Magyar aranyjárdék 102.70, Disconto-társaság 198.—.

Páris, május 4. Új 3% francia járadék 101.60, 3%-os francia járadék 102.97, 3 1/2%-os francia aranyjárdék 106.12, Osztr.-magyar államv. 771.—, Ländlerbank 494.—, Osztrák aranyjárdék 102.—, Déli vasut elsőbbség 389.50, Alpesi bányá 371.56, Török dohányrészvény 283.—, Török sorsjegy 108.50, Olasz járad. 92.55, Spanyol kölcsön 30.87, Meridional 670.—, Otomanbank 549.—, Rio Tinto 677.—, Debeers 683.—, Eastrand 117.15, Chartered 66.50, Randfontein 41.—, Osztrák földhiteintézet 1292, Magyar aranyjárdék 102.50, Szilárd.

Frankfurt, május 4. (Zárlat.) 4.2% papírjárdék 86.70, 4.2% ezüstjárdék 86.10, 4% osztr. aranyjár. 102.90, 4% magy. aranyjárdék 102.85, magyar koronajár. 99.85, osztr. hitelrészvény 304.25, osztr.-magyar bank 780.50, osztr.-magyar államvasut 307.25, déli vasut 65.75, elbavölgyi vasut 225.—, bécsi váltóár 169.85, londoni váltóár 20.51, párisi váltóár 81.975, bécsi bankvereim 227.25, villamos részvény 139.80, alpesi bányarészvény 143.20, 3% magyar aranykölcsön 90.15, Az irányzat csendes.

Frankfurt, május 4. (Utőtőzsde.) Osztr. hitelrészvény 304.37, osztrák-magyar államvasut 307.62, déli vasut 65.75.

Frankfurt, május 4. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 304.50, Déli vasut 66.—, Osztr.-magy. államvasut 309.87, Az irányzat renyhe.

Hamburg, május 4. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.15, osztrák hitelrészvény 304.35, osztrák-magyar államvasut 773.—, déli vasut 156.50, olasz járadék 92.30, 4% osztr. aranyj. 102.60, 4%-os magyar aranyjárdék 102.90, Az irányzat szilárdabb.

Hamburg, május 4. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 304.50, Az irányzat csendes.

London, május 4. (Zárlat.) Angol consolok 111.1/8, déli vasut 7.25, spanyol járadék 32.25, olasz járadék 91.2 1/2, 4% magy. aranyjárdék 101.—, 4% rupia 62.2 1/2, Canada pacificvasut 84.50 leszámítolási kamattal 3.1/8, ezüst 25.1/8, bécsi váltóár 12.225, Az irányzat szilárd.

New-York, május 4. Ezüst 56.1/8.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. május 4-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm., 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék mm., Állomások, Légnyomás mm., 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék mm. Lists various stations like Arvadarálja, Belmeczbanya, N-Szombat, etc.

A maximum megmaradt változatlanul Oroszországban, a depresszió az Atlanti tengerből Anglia fölé vonult. Az izobárok Németországból délre nyulnak, másodlagos depressziót alkotva, ami előreláthatólag zavarokat fog okozni az időjárásban. A lecsapódások Európában növekedtek, mert az ész. Anglián és Franciaországon kívül még kiterjedt az Alpesszék és Németország. A magas hőmérséklet azonban állandón tart. Hazánkban tegnap verőfényes meleg idő uralkodott; ma már nyugatról felhősödik, bár a reggeli órákban a tenger mellékénél a kivételével még eső nem volt sehol. Változóan felhős, enyhe idő várható, zivatarhajlalomal.

VIZÁLLÁS.

— Május 4-én. —

Table with columns: Folyó, Vizméreés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás, Folyó, Vizméreés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás. Lists rivers like Schelding, Passau, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, etc.

↑ = magasabb; ↓ = alacsonyabb; + = 0 felett; - = 0 alatt; < = áradás; > = apadás; ? = kétséges. A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

színházak.

Budapest, csütörtök, 1898. május 5-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 100. Havi bérlet 4.

A Zách család.

Drama 4 felvonásban. Írta Abonyi Árpád.

Személyek:

Róbert Károly Erzsébet Lajos Fodra Fodor Kázmér Francesco Mária Tamas, éretek Zách Felicianus János Blara

Kezdet 7 1/2 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

890. szám. 890. szám.

Mozgó fényképek.

Bóhozat 8 felvonásban. Írták: Blumenthal Oskar és Kadelburg Gusztáv. Magyarulolta: Heltai Jenő.

Személyek:

Kapor Kálmán Mariska Gónus Bálint Róza Kázar Vilma Kaján Tibor Menzky Boris Ladányi Alajos Gombos Júlia

Kezdet 7 és fél órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 75. Havi bérlet 3.

A cremonai hegedűs.

Opera 2 képből. Szövegét írták: Coppée és Beauclair. Fordította Abrányi Emil. Zenéjét szerzelte Hubay Jenő.

Személyek:

Ferrari Taddeo Várady Filippé Sandro Giannina A podesta

Utána:

A piros cipő.

Tánclegenda 4 képből. Regél H. L. Chorografiáját Hassreiter, zenéjét Mador R. szerzelte.

Kezdet 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Kukta kisasszony.

Énkes bohózat 8 felvonásban. Írta Márkus József. — Zenéjét szerzelte Szabados Béla.

Személyek:

Krisztofóré Líza Lisa grófné Miss O'Neel, Arzén gróf Buk Leobáld Fiki gróf Didincev grófné Palasinszky Felix Missy Nina Boske Terus Vera Lina Lóra Maris Kata Rézi

Kezdet fél 8 órakor.

Színházi műsorok a 18. oldalon.

ÁLLATKERT.

Utolsó hét! Utolsó hét! Utolsó hét! Utolsó hét! Utolsó hét! Utolsó hét! Utolsó hét! Máhdi harcsook

utóljára visszavonhatatlanul: vasárnap, május 8-án.

NEMZETI KASZINÓ

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 5. szám.

Kovács E. M. nyilvános vendéglője.

Előkelő étterem, a vidéki előkelőségek találkozóhelye. Kétféle magyar és francia konyha és jó borok. Reggeli- és déli-ebéd 1/12 órától fogva két forintért szolgáltatják.

Étáp szerint rendez vendéglői árak.

Friss konyha éjfélig.

Asztali bor házhoz, szállítva, 50 kr. hitejje.

Kőbányai Király-Sörfőző

részvénytársaság.

Alapítke: 4,800.000 korona. Telefon: 61-50.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legjobb sörgyártmányunk arra van hivatva, hogy az e nemű külföldi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamata miatt kedvelt itató ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szaktekintélyek melegen ajánlják: különösen dr. Komrányi Frigyes és dr. Kélli Károly egyetemi tanár urak tanustják, hogy ezen sör sikeresen használhatóan bizonyult. Idegbajokban, vérszegénység-nél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta sörünk valóságos gyógyszer.

Árak vidékre.

Nagy láda: 60 kis palaczk 6 frt, betét 4 frt, összesen 10 frt. — Kis láda: 30 kis palaczk 3 frt., betét 2 frt, összesen 5 frt budapesti vasúti állomásra szállítva utánvétellel.

Hónapokig eltartható. A ládákért és palaczkokért adandó 4 frt, illetve 2 frt betétet — azoknak bérmentes visszaadásakor — visszaszolgáltatjuk. Megrendeléseket elfogadjuk: Gyári irodánk Kőbányán. Városi irodánk: VII., Kertész-u. 40. és vidéki raktárosaink. Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharanként a Quisisana buffetben Váci-körút 12.

Kőbányai Király Sörfőző részvénytársaság.

Ujdonság!

A fényképészethet. Új találmánnyal a villamos nagytárcsánál képes vagyok követező igen olcsó árakon minden kis kép után, sőt répi, avnt képek után is nagytárcsát készíteni és pedig: egy fénykép eredeti életnagyságban, mellkép, legismertebb kidolgozva, passzporttal együtt 24 frt. 1/4 életnagyságban 18 frt. 1/2 életnagyságban 9 frt. Kiváló finom olajfestmény életnagyságban 80 frt. 1/2 életnagyságban 18 frt. Aquarell és platinó-képek legfinomabb kivitelben 4 frttől kezdve 60 frt. A fényképek ára: 12 visít-kártya 5 frt, 12 drb Cabinet-kép, egész alak 13 frt, 12 drb Makart-kép 15 frt. Képek, melyek nem felelnek meg, felülírtetés nélkül új felvételre visszacseréltetnek.

Idegenek kioldó figyelemmel kiszolgáltattak.

Tisztelettel

KALMÁR udvari fényképész, Andrassy-ut 29.

kerékpár Mentő-sorsjeggyel. I. minőségű, 400 korona értékű. nyerhető 1 korona áru. Kisorsoltatik 150 darab. Huzás e hónapban. Kapható a Közp. Mentő-Állomás (V., Markó-utca 22. sz., I. em. 33.) és valamennyi dohánytözsdeben.

Justus Sándor és fia. Több kiállítási érmmel kitüntetve Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár. Andrassy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán. ajánlja gördülő faredőnyeit aczélpánttal vagy hevederrel összekötve. szabadalmazott hengerverszerkezetével I I és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségvetés ingyen és bérmentve. Telefon 23-06.

CHICAGO-kerékpár. BUDAPESTEN, VII. kerület, Erzsébet-körút 19. sz. Perl és Löwinger. Részletfizetésre is kapható. Képes árjegyzék 10 kr. postabélyeg beküldés ellenében kitérűl.

Szt.-Lukácsfürdő kávéház és vendéglőjének megnyitási jelentése.

Van szerencsém a n. é. közönséget, tisztelttel értesíteni, hogy a Szt.-Lukácsfürdő részvénytársulattól az éttermet, a kerti vendéglőt és a kávéházat bérbe vettem s az összes helyiségeket

vasárnap, május 8-án, megnyitom.

Minden lehetőt elkövettem, hogy a helyiségek a legdivatosabb kényelemmel legyenek berendezve, kitűnő magyar és francia konyhárról és különleges elsőrendű borzóról gondoskodva van és figyelemmel leszek a legfigyelmesebb kiszolgálásra.

A Szent-Lukácsfürdő helyisége a környezékből áll: Egy nagy étterem egy pryorai balkonnal, 500 személyre elegendő hely, gyönyörű kilátással, egy divatos kávéház, a világlegelősebb utaságjával, egyszerű kert, egész napon át árnyékkal és pormentes levegővel, gyönyörű szökőkút. Kisebb és nagyobb társaságok részére. Rossz idő esetén 1000 személyre felelt helyiség.

Reggeli zene és dudálni katonai zenehangverseny. Ellátás heteken és hónapokon. Dejeuné, Ginter, lakodalmak és bankettek a házban kívül is. Magyar borok: Tokaji Adam gróf, Stubenberg gróf, Horváth Odon báró, Friess gróf, magyar, francia, német pezsgők, eredeti hollandi és angol liquorok, kőbányai udvari sör, mindenféle asványvíz polatunkint is.

Számos látogatást kér

Fodor L. J. vendéglős és kávé.

Finom női fehérneműeket és

menyasszonyi kelengyékét

Jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Tsa

szepességi vászonraktára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

BUTOROK részletfizetésre legjutányosabb áron Ehrentreu és Fuchs testvéreknél Budapest, Teréz-körút 8.

HILLEBRAND-féle sörcsarnok és étterem. Ültői-ut, az Iparművészeti palotával szemben, a kintika közvetlen közelében. Az orvostanhallgatók találkozóhelye. Kétféle magyar és francia konyha, tisztán kezelt bel- és külföldi borok. Minden időben frissen oszlopolt kőbányai sör. Díszes kerthelyiség. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. Mindkét villamos vasút megállóhelye.

VICTORIA kézi himzőgép. Egyelőli gépekre a magas himzőgépek és Samira im. munkák előállítására; selyem és pamutból himző; 1/2 órai gyakorlat után bárki is dolgozhat vele, könnyű kezelőséget és gyors működéséért minden munkakedvelő családnál nélkülözhetetlen. A gép ára 8 tétel és használati utasítással 4 frt. Cs. és kir. szab. Victoria kézi himzőgép-gyár Budapest, VII. ker., Garay-lőr 19. sz.

Üzlet-áthelyezés. Van szerencsém a n. é. közönség és t. vevőink szíve tudomására adni, hogy Rózsa-téren és Kossuth Lajos-utczában 1854-ben alapított üzleteimet be-szüntetem és Csakis Kigyó-utca 1. szám alatt Észponosítottam esőernyő és nap-ernyő árulmat. Ez alkalomból azon helyzetben vagyok, hogy nagymennyiségű nap- és eső-ernyőket a legjutányosabb áron adhatom. Tisztelettel Láng Agoston, Kigyó-u. 1. sz.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajozár, vastagabb betűkből szedve 4 krajozár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdetés címét is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajozár kiadásért befizetendő. — Császári az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szeletére írni; esetleg kőnyomtatásban is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könyve kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Ösv. Balasovits György** nagyfőzséde.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedő.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már** dohánytőzsde
- IV. „ Harisch-bazár **Dóval József** dohánytőzsde
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Hemetsch A. J.** dohánytőzsde és újárusok
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula** fűszerkereskedő.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos** dohánytőzsde
- V. „ Váci-körút 6. szám **Korona Janka** dohánytőzsde
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wotlak Zsigmond** dohánytőzsde
- VI. „ Jeréz-körút 54. szám **Brauer nővérek** dohánytőzsde
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Mehenczy Ilona** dohánytőzsde
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Edna** dohánytőzsde
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frend J.** dohánytőzsde
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytőzsde

ugyanne helyeken mindenféle felvilágosítások készségesen megadnak.

LEVELEZÉS.

Csendes otthon levele van a kiadóban. 4036-1

Egy fiatal leány minden ismeretség nélkül, ex utero óhajt le-
vezetésbe lépni egy intelligens hivatalnoknál. Levelek
ismeretlen 19. jellege alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4024-1

W. J. Eger. Ma vagy holnap megy lovél számára, szívesen
bűvölködjék meg mindenki. Addig is örvényli szép
asszony. 4024-1

K. F. Halas. Levélét megkaptam, de egyelőre csak ez után
válaszolhatok, az ígért képet kérem. Nővére töb-
bet. Isten Ómél. Válaszoljon még. 4028-1

Édes! Lehetetlen volt ígéretemet beváltani. Az okot személyesen
Csókellak. 4014-1

Hűségese barát jellege alatt levél van a kiadóhivatalban. 4016-1

Bálványom! Alig várom azt a napot, amidőn ismét viszont-
láthatlak. Hidd el édesem, hogy rám nézve minden
perc egy óra és oly türelmelelül várlak, hogy azt nem is képze-
lheted. Nagyon kedves vigyázz magadra, hogy semmi baj ne érjen.
Csókollak a távolból (de küzeletben nálad) **Lajos.** 4015-1

Ella! Ertesítem, hogy vasárnap délután szándékomban van egye-
dékhez felmenni ha tetőn valami akadály jönné
egy értesítem. Gyízik és nővére tegnap elutazott, kérek, hogy nevére
beszámotot kérlek, mert távozásuk előtt nem vetek becsületet
Tisztelettel küld Jóska. 4020-1

Pepitta! Fogadd őszinte köszönetemet jókívánságokért. Ezek
csókok és egy puszi küld Szanasan te. 4012-1

Fiatallapostolatlan nő hit barátot keres, ki meg a
regi jó világ személyi tulaj-
donságaival bír és nem tartozik a 19-ik századbeli férfiak közé.
Választ „Viasztalban” nő” alatt kérek. 4023-1

Margit, most meg én kérdöm, miért nem választ végrendeletre. 1235-1

HÁZASSÁG.

Jgen jól nevelt házias leány óhajt megismerkedni, komoly
híras. Any. az. J. áhajt aly komolyan pandolozó
urral, kit nem pénzvegy. hanem egy boldog otthon vonz a házias
életre. Levelek „Pénz nem boldog” címen a kiadóhivatalban kü-
lendők. 3934-2

Vasuti hivatalnok házasság céljából óhajt megismerkedni
intelligens családból származó, házas-
nével. 20 éves leánnyal ki 8-10.000 frt hozományal rendelkező.
Levelek „Vasuti 25” jellege alatt a laphoz kéretnek. 3938-2

Állami tisztviselő 1400 frt évi jövedelemmel, megfelelő hozomány
feletti rendelkezésű csinos hölgy komoly ismeretséget keres
házasság céljából. Levelek „Házasság 25” jellege alatt a kiadóba
intézendők. 3774-2

Férjhez menni szeretne egy fiatal intelligens írva kisasszony
4-5000 frt hozományval egy intelligens hiva-
talnokhoz. Leveleket a kiadóhivatalba „Anna” jellege alatt kérek.
Csakis komoly és teljes névrrel ellátott levelek vétettek figyelembe.
3758-2

ALLÁST KERES.

Gazdatiszt. KI 20 éves korától gazdaságban működik jó ú-
kerrel, s 20 évi tapasztalattal, s nagyobb gazdasá-
gokat önállóan kezel, itt minőségben alkalmazást keres azonnali
belépésre. Szíves megkeresésekkéretnek Mubocára „Jó siker” címen. 3912-3

Intelligens özvegy asszony, aki szereti a gyermekeket és a gyer-
mekapblásból ért, ajánlkozik gyermekek mellé,
vagy ehhez hasonló állást szeretne. 3928-3

Könyvelésben és levelezésben járatos kereskedelmi aká-
démiai végzettt fiatal hi-
vatalnok megfelelő délutáni foglalkozást keres. 3734-3

Özvegy nő, aki háztartási terén nagy jártassággal bír, a lejár-
ásigot kiadóban érte, mint gazdaságony kíván
alkalmaztatni. Cím a kiadóban. 4022-3

Pénztárnoknőnek ajánlkozik intelligens fiatal leány, ki jelen-
leg is ily minőségben van alkalmazva. Szí-
ves megkeresést „L. K. 19” jellege alatt a lap kiadóhivatalba kér.
3928-3

Egy czéggvezető, ki részlet üzletben hosszabb idő óta működik
beszéli, valamint a zongorában teljesen ki van ké-
pezve, tárgyalozni állást keres. Cím a kiadóban. 3750-3

Intelligens nő, ki a magyar, német, francia és olasz nyelveket
beszéli, valamint a zongorában teljesen ki van ké-
pezve, tárgyalozni állást keres. Cím a kiadóban. 3750-3

Elárulítónő állást keres czukrászda, pék vagy másféle üzletben
csinos, fiatal 18 éves, jó házból való leány, gyer-
meket meglo mint benne is menne. Szíves megkeresést „Szorgalmas
és hű” jellege alatt a lap kiadóhivatalba küldendők. 3972-3

A gép- és gyorsírászatban járatos intelligens nő, ki már
hasonló minőségben alkalmazva
volt, hamly írodai alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban
3900-3

Fiatallkisasszony, ki a kereskedelmi szakfolyamatot kitűnő
sikerral végzőte, a magyar és német el-
vezést teljesen bírja és egy helybeli vállalatnál több évig volt al-
kalmazva, írodai állást keres. Szíves megkeresést „Magyar gyors-
író” jellege alatt a kiadóhivatalba kér. 3860-3

Házvezetőnőnek ajánlkozik egy magányos idősebb nő. A ház-
tartás minden ágában kitűnő jártassága van.
Szíves megkereséseket „Jó főzész” jellege alatt a laphoz kér in ézni.
3930-3

ALLÁST KAPHAT.

Intelligens urind özvegy asszony társnót keres egy igen jól
jövödelmező vállalathoz, szükséges 2-300 frt
Cím a kiadóban. 3995-4

Egy jóházból való 15-17 éves fiu egy úrfiadalizulthe tanoncni
azonnal felvételt. Ajánlatokat a kiadóhivatal
továbbá „Tanuló 17” jellege alatt. 3998-4

Elárulítónő kerestetik egy elsőrangú urivalat üzletbe. Azok
kik ily minőségben már alkalmazva voltak előnyben
részesítnék. Írásbeli ajánlatok „Divatár” jellege alatt a kiadóhivatal-
ba intézendők. 3949-4

OKTATÁS.

Szabászatban és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak
jó családból származó intelligens hölgyek. Hol
megmondja a kiadóhivatal. 3974-5

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanítok az általában
feltalált legújabb és legkönnyebb magyar
rendszer (methodus) szerint, háznál és házon kívül, ugyszintén
vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarázat után (posta fordul-
tával). Cím a kiadóhivatalban. 3950-5

Ügyes, gyors és gépíró kerestetik egy nagyobb vállalatnál
Ajánlatokat „Ügyes” jellege alatt a kiadóhivatal
továbbá. 3938-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

485 osztályozott holdas tagosított birtok bérbeadó.
Ország-utról vasutmentén kel-
lemes kert és lakóházzal minden gazdasági épületekkel. Bővebbet
a kiadóhivatalban. 1217-8

160-250 holdnyi birtokot keresek nagy kerttel, szép uri
lakka. a főváros és vasút közelében.
Ajánlatok „Vétel” címen a kiadóhivatalban. 3938-8

Éz Alföldön nagyobb birtokot keresek melletti megyékre.
Ajánlatok „Alföldi birtok” címen a kiadóhiva-
talba intézendők. 3930-8

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

2. emeletes bérház a Krisztina-körút legszebb pontján, 18 la-
kással és egy műhely holltal eladó. Cím a
kiadóhivatalban. 3814-7

A Terézvárosban egy rendkívül szép és elegáns beosztású
egyeemeletes ház gyönyörű kerttel eladó.
Cím a kiadóhivatalban. 3724-7

Elköltözés miatt óhajtom eladni újpesti házamat, mely a be-
fektetett tőke 10%-át hozza. Közvetlen a villamos
megállóhely mellett a legszebb helyen épült. Cím a kiadóban. 3734-7

Egy 5 szobából álló nyaraló kerttel, Bpestől vasuton egy órány
távolra fekvéssel, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3934-7

Előnyös házvétel. Új III emeletes ház az Andrássy-ut leg-
szebb mellékutczájában 160.000 frt tör-
lesztéses kölcsönrel ca 21.000 frt jövedelemmel 1. osztályú építmeny
375.000 frttel eladó. Csere nincs kizárva. Bővebbet Gyár-utca 8.
I. em. Berger. 6709-7

ELADÁS.

Honvédtiszti stilla és csúzó, majdnem új, olcsón eladó.
Erdeklődés k irjanak a kiadóhivatalba
„30” jellege alatt. 3934-8

Czimbalom pedálos (Hörváth féle) kiffő hangu, (négy bőrapes)
szép kiállítású, 60 frttel eladó. Cím a kiadóhiva-
talban. 1207-8

A Külső-Váci-úton egy háromemeletes bérházat óhajtok
venni, könnyű fizetési módzat mellett.
Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbá „Bérház” címen. 3934-9

Alig használt, teljesen jó karban lévő kerékpár eladó. Cím a
kiadóhivatalban. 3812-8

Egy fekete, megtekinthető d. e. 12 óráig. Cím a kiadóhiva-
talban. 3840-8

Bösendorfer zongora teljesen jó karban jutányos ár mellett
eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3918-8

A fővárosban egy jóformájú helyen egy három kemencés
leher- és fekete, pékség, holnapra 8 frt. ár
kényes is van forgalomban azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3902-8

Eladó 2 kétajtós fényezett szekrény, 2 fényezett y, 2 szalmazsák,
30 frttel. Cím a kiadóban. 3896-8

VÉTEL.

Élénk forgalmu helyen lévő virágüzletet keresek megvételre
azonnali készpénzfelvétel mellett. Ajánlat-
okat a kiadóhivatal továbbá „Üzlet” jellege alatt. 3932-9

A fővárosban jó forgalmu helyen nagyobb pékség megvételre
kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 3838-9

Fali zongora (pianino) jó karban lévő megvételre kerestetik.
Cím a kiadóban. 3718-9

Kerékpár keveset használt, jó gyártmány, megvételre kerestetik.
Cím a kiadóhivatalban. 3898-9

KIADÓ SZOBÁK.

A Baross-utca közelében, a Szigetvári-utczában, külön álló
kis garconlakás, amely egy kétalakos csin-
os szobából, előszobából áll, külön kapukelcsesal, butorral, vagy
butor nélkül azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3852-10

Egy csinosan butorozott szobába egy szobalás kerestetik.
Bővebbet a kiadóban. 4009-10

Elegánsan butorozott kétalakos utczai szoba külön bejárattal
a Váci-köruton kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3808-10

Különbejáratu, butorozott szoba, fürdőszoba, használatul, tel-
jes kiszolgálással, havi 18 forintért kiadó.
Cím a kiadóhivatalban. 3863-10

Tisztességes családnál egy tisztességes kisasszony lakást, eset-
leg teljes ellátást kaphat a József-utczában. Előny-
ben részesül oly hölgy ki egész nap elvan foglalva. Cím a kiadó-
hivatalban. 3972-10

Tiszta, csinosan butorozott udvari szoba a Váci-köruton kiadó.
Cím a kiadóhivatalban. 3762-10

Intelligens fiatal nő, kinek szívesen berendezett lakása van,
keres idősebb intelligens lakótársnót.
Cím a kiadóhivatalban. 3798-10

Keresek Budán a Császár-fürdőhöz közel egy szobából és
konyhából álló lakást a nyári hónapokra,
esetleg teljes ellátással. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Nyári
lakás” címen. 4010-11

LAKÁS KERESTETIK.

Intelligens urind tisztviselőné 4 éves fiával a nyáron át a fővá-
ros közelében (esetleg Budán) lakást teljes ellá-
tással szeretne, hol egyszerűen napközben a gyermek mellé fel-
ügyelet alatt van. Ajánlatok az ár megjelölésével és pontos cím-
mel a lap kiadóhivatalába „Tiszta levegő” jellege alatt kéretnek.
3876-11

A városligetben óhajtok egy különbejáratu szobát, butor, vagy
a nélkül azonnal kivenni. Ajánlatokat az
ár kitételel a lap kiadóhivatalba „K. J.” jellege kérek. 4009-12

Különbejáratu 12 frttel. Ajánlatokat „Mérnök” jelg alatt a
kiadóhivatalba kéretnek. 6771-12

Butorozott tiszta szobát keres intelligens hivatalnok előkelő
családnál, fürdőszoba használatul és esetleg teljes
ellátással. Leveleket a kiadóhivatalba közvetít „Tiszta szoba” jelgje
alatt. 4008-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Nagy helyiség 1-ső emeleten, mely egygyártomból és több
szobából áll. augusztus 1-én, kiadó Különösen
alkalmas tródnak, díszszalonnak, műhelynek, egyteli helyi-
ségnek, vőőteremnek, magánlakóknak vagy nagy lakásnak.
Bővebbet a kiadóhivatal utján megkérdehat. 3932-13

Balatonfüreden a fürdőtelepől negyedóránnyira, gyönyörű ki-
látással az egész Balatonra, 8 szoba, konyha,
pincze, padlás, a fürdőszobára 200 frttel kiadó. Cím a kiadóban.
1228-18

Olcsó lakás a Lipót-városban. A Vadász-utczában
két különbejáratu szoba
és konyhából álló lakás május 1-én kiadó. Cím a kiadóhivatalban.
3832-13

Lakás bármely áron azonnal kiadó. All 2 utczai, elő-fürdő-
szoba, konyha, stb. Kis emeleten a József-körút közelé-
ben. Cím a kiadóhivatalban. 1297-18

Nyári lakás Visegrádon élénk helyen propeller-hajó-álmóshoz
közel egy szép kertben fekvő kényelmesen és cesi-
nosan butorozott 8 szobából álló lakás ugy szintén szép konyha,
veranda és pincze. Ár 200 frt. Cím a kiadóhivatalban. 3884-18

Csinos kis udvari szoba kiadó intelligens hölgy részére. Cím a
kiadóhivatalban. 3802-18

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkokra I., II.,
III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden elő-
tes költség nélkül, kövöztök a legrovidebb idő alatt, előkelő fővárosi
intézetnél, csekély utólagos honorárium fejében. Teltekönnyű kivonat
és kataszteri birtokviszteségek. Értekezhetni d. z. 1-8-ig. Hol? mog-
mondja a kiadóhivatal. 950-14

Előkelő hölgy kettő év teljes biztosíték nyújtása ellenében
2-300 frttel óhajtaná, részletfizetéses fel-
venni. Szíves megkereséseket „Diskrét 20” alatt kérek e laphoz
nlézni. 4002-14

KÖNYVEK.

Eladok könyveket, világírók műveit, olcsón. Cím a kiadóhivatalban. 1772-15

Jókai összes műveit kívánom megvenni jutányos ár mellett.
Ajánlatokat a kötes minőségnek kitöltővel
„Könyv 12” címen a kiadóhivatal továbbá. 3712-15

Veszek jókarban lévő elsőrendű írók műveit, jutányos árban.
Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Késpénz fizetés”
címen. 3838-15

KIADÓ BOLTHELYSÉGEK.

Jrodának műhelynek, díszszalonnak, egyteli helyiségnek,
vőőteremnek, magánlakóknak vagy nagy laká-
soknak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-én kiadó.
Cím a kiadóhivatalban. 3802-17

KÜLÖNFÉLE.

Elegáns butorok. Ebédlő-, háló-, ur-, szalon-berendezés, olaj-
festmények, szőnyegek, rövid zongora stb.
eladó 9-1 és 3-5 között Andrássy-ut 66. szám. 3538-3

Hölgyek tanácsot és segélyt nyerhetnek szigorú útmutatás mel-
let ügyes, gyakorlati okleveles szülészsné. Nagymező
utca 21, I. em. 15. 1227-18

Elegáns női ruhákat készit jutányos árban egy kitűnő varrónő.
Cím a kiadóhivatalban. 3899-18

A legjobb magyar óczlap az „Östökös”. Most szorra készit pom-
pás karikatúrákban a nevezetesebb írókat és műve-
seket.

Harisnyakötőnő keresek harisnyák javítására. Cím a
kiadóban. 3970-18

Jgen ügyes varrónő munkát keres. Cím a kiadóhivatalban.
4000-18

MINDENFÉLE.

A művészek boszúja. Berlinben, a Reichenbergerstrassen van egy ház, amelynek tulajdonosa ádáz ellensége a vándorművészetnek. A vertliket, dalosokat, hárfásokat, cziterásokat kegyetlenül kiltotta a házából, házmestere pedig szigorúan és kényelmetlenül módon betartotta a tilalmat. A kintlévő művészek szívük mélyén érezték a szenvedett bánatát, mely boszúért kiállt a magasságos egékhez. Ez a boszú nem is késett soká s ők gondoskodtak arról is, hogy a boszú hangjai felhatoljanak a csillagos mennyországig. A múlt pénteken ugyanis merő véletlenségből, épen a háztulajdonos születésnapján, valóságos bucsujárás indult meg a ház felé, melynek homlokzatáról mintha sötétebb fenyegetőzött volna a pokol küszöbéről kölcsönvett felirat: „Aki ide belép, szünjék meg zenéni.“ Vertliket, cziterásokat, hárfásokat, flótásokat, hegedűsöket és vándordalósokat egymásután léptek át a megátkozott küszöbön, de sajnos, vissza is tértek csakhamar. Most nem mentek messzire, valamennyien állást foglaltak a ház előtt. És amint ott várakoztak, tanui egymás szegényének, szívükben egyre magasabban emelkedett a keserűség. Elkövetkezett végre a pillanat, amikor csordultig megtelt a sok művészkéssel s ki kellett ontani a tengerbátot. Ki is ontották, mindegyik a maga módja szerint; ez a hegedűbe, a másik a cziterába, hárfába, flótába, dudába, összeverődtek a szintányérok, pergett a dob, recsegett a trombita. Pokoli hangverseny kerekedett ebből, melynek nem csupán a hűre, de a hangja is betöltötte a fővárost, meg a környéket. S jöttek hirnökök, akik jelentették, hogy az állatkertben megszélidültek az oroszlanok, bárányokat szoptatnak a tigrisek, a gorilla pedig öt perc alatt megtanulta a lawn tennist; mindezt nem hederítették a művészek. S jöttek mások pénzzel, ígérekkel, fenyegetésekkel terhelten. Ez sem használt. De jött végre az utolsó, aki jelentette, hogy a háztulajdonos megszókozott. A művészsereg összenézett: betelt a boszú mértéke. Összepakolták boszújuk rettenetes szerszámaikat és hazatárolták.

A telefon feltalálója nyomorban. Meg vagyok írva a sors könyvének valamelyik lapján, hogy akik az emberi tudományt valami becses találmánnyal gazdagítják, nyomorban színlődjenek. Így volt ez a multban Galileitól Irinyiig, a gyújtó feltalálójáig, de így van ez a jelenben is. A mostani színlődő Elisha Gray, Edison legzenésibb tanítványa, akinek a telefon mai szerkezetét köszönhetjük. Gray találmányával rövid idő alatt milliókat szerzett, de európai szerencsétlen spekulációk egész vagyonát igen hamar fölemésztették. Gray most hatvanhárom éves és nagyon szegény. Egy amerikai folyóirat felhívást intéz a dús gazdag telefon-vállalatokhoz, hogy öreg napjaira mentsek meg a nyomortól Grayt.

A büszke spanyolok. A spanyol-amerikai háborút megelőző tárgyalások során az amerikai Egyesült-Államok több száz millió kárpótlást ajánlottak föl Kuba szigetéért, amit azonban a spanyolok büszkén elutasítottak. Jóllehet, büszkének tudjuk és szeretjük a spanyolokat, a történelem mégis arra tanít, hogy a spanyolok sem voltak mindig ilyen büszkék. 1837-ben a Kuba szigete, Porto-Rico és a Filippini szigetek kevés híján Franciaország birtokába kerültek volna. Spanyolország ugyanis akkor még a rendesen is szűkebb pénzügyi viszonyok között volt, Krisztina spanyol királynő tehát megbízta diplomáciai ügyvivőjét, Campanuzot, bocsátkozni a tárgyalásokba. Lajos Fülöp francia királlyal Kuba, Porto-Rico és Filippini-szigetek eladása iránt. Kubáért harmincz millió, Porto-Ricoért meg a Filippini szigetekért együttvéve tíz millió reálit követeltek a spanyolok Kuba és Porto-Rico felől hamarosan megalkudtak, alá is írták az adásvételi szerződést, meg is pecsételték. Csupán a Filippini szigetek keltettek nehézséget. Lajos Fülöp sokallotta a spanyolok követelését, Campanuzo pedig hajthatatlan maradt. Így az utolsó pillanatban minden megfeneklett, az alkudozó felek visszaléptek, az aláírt szerződéseket összetépték. Ma a Kuba szigetéért folyó háború ugyszólván naponként többjébe kerül Spanyolországban, mint amennyiért 60 évvel ezelőtt összes gyarmatait szívesen eladta volna.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(12)

Írta: CROKER M. B.

— De Clarence azt mondja, hogy enyire van szükséged és ő érti ezt, felelte a nagybácsi. Azt akarom, hogy mint gentleman lépj föl és ne úgy, mint egy kereskedelmi utazó. Ebben a tekintetben öcsém, egyáltalán nem vagyok veled megelegedve. Keveset adsz a külsőre, nem törődöl magaddal, mindig csak az egyszerűt akarod és inkább ülsz a második roban, mint az elsőben. Azt hiszem, a sejtett helyen virágzó ibolya az ideálad. A gözösön egész sereg előkelő emberrel fogsz megismerkedni és nem szeretném, ha bármilyen tekintetben elmaradnál mögöttük. Az ő körükbe jutsz...

— Én azt hiszem, hogy Clarence és én inkább magunk maradunk és kisebb társaságokhoz csatlakozunk, válaszolta Mark. Clarence már megállapította utunk irányát: Bombay, Madras, Ceylon, Kalkutta és innen a hegyek közé. De egyuttal azt kérdelem tőled, kedves bátyám, tudod-e, hol van most az apám?

— Bombayban Boston és Bell vezeti üzletét — felelte kitérve a határozott válasz elől a nagybácsi.

— Azt tudom, hiszen az utolsó hat évben mindig ide ezimeztem leveleimet.

— Anélkül, hogy feleletet kaptál volna, jegyezte meg Dan rosszul palástolt megelegedéssel. Hadd lám csak, mióta nem érkezett felőle hír. Nyolcz év előtt Dun községbe költözött. Addig rendszeren írt, de ez idő óta már nem kaptunk hírt és amikor felesége kibukván a kocsiból meghalt, akkor sem tudatta ezt levélben, hanem csak egy újságot küldött, amelyben benne volt a halálhír. Szegény asszony! Igaz ugyan, hogy pokollá tette az életét, mert örült mód feltékeny volt,

— Reményem, hogy Bombayban megtudom a címét és akkor azonnal fölkeresem.

— Ha akarja, hogy fölkeresd. A Jervisiek sajtósága, excentrikus emberek. Csak nem régen hallottam róluk néhány furcsa-históriát.

— De az atyám csak nem tette excentrikus ember benyomását?

— Nem! Természetesen meg kell próbálnod, hogy feltaláld, de vigyázz öcsém, hogy el ne fogjon és ott ne tartson magánál. Neki nem lehet ellentállni és mindenkit, akit csak akar, megbabonáz. India életének legszebb éveiben fogva tartotta őt. Vigyázz, hogy te is úgy ne jársz.

— Emiatt nem kell aggódnod, bátyám.

— A te utazásod sok gondot okoz nekem. Jobb szeretném, ha Kinába vagy Ausztráliába mennél.

— De Indiában születtem és az apámat is, akit tizenöt év óta nem láttam, szeretném fölkeresni. Engem aligha akar ott tartani magánál. Azt hiszem, nem is használhatna engem.

— De tegyük fel, hogy maradásodat kívánja! — kiáltotta izgatottan a nagybácsi, aki fölugrott székeréről és a szobában föl s alá futkosott. — Erre az esetre megmondom neked, hogyha ott maradsz nála, egy fityinget se kapsz a vagyonomból, mert mindent a legutolsó krajczárig, kórházakra és jótékonycélu alapítványokra adnék.

— És én ezt egészen rendben levőnek találom, mert én egyszerre nem lehetek a te nevelt fiad és nem élhetek ugyanakkor Indiában az apámmal — válaszolta Mark. — De ok nélkül vagy ilyen izgatott, kedves bátyám. Egy év múlva minden esetre visszatérek, sőt ha kívánod, mindjárt visszatérő jegyet is váltok.

— Ez már beszéd, fiam. Tudod, kissé feltékeny vagyok az apádra és bevallom neked: örültem, hogy téged ugyszólván cserben hagyott és így az én fiam lettél.

Mikor az utazás napja elérkezett, Pollitt ur és Pollittné asszony a pályaudvarra kísérték a fiatal embert és a vonat elindulásáig karöltve sétálgattak a perronon a nagybátya és az unokaöcs.

— Ugy-e, gyakran fogsz írni, tegyél minden nyolcz napban? — kérdezte már vagy tízedszer az öreg ur. — Ugy-e, nem felejtessz el bennünket?

— Ne félj, bátyám!

— És a megállapodásunkról sem feledkezel meg, ha nem is váltottam visszatérő jegyet. Nem maradj ott tovább egy évnél; igazán nem tudom, mit csináljak nélküled. Bizony, hiányozni fogsz nekem. Bombayban Boston és Bell-nél lesz a szükséges pénz (nagy összeget említett); de ha ez a pénz elfogyott, haza kell jönnöd, mert nem küldök többet. Az utalvány a te nevedre van kiállítva, mert nálad lesz a pénz.

— Amint akarod, bátyám.

— Jól vigyázz a checkkönyvre. Vigyázz, hogy tigris körmei közé ne kerülj és ne juss azoknak a férfiakra vadászó asszonyoknak a hálójába, akikről Clarence beszél.

Ez idő alatt Clarence és nővére is bucsuzott.

— Nos Clar, azt hiszem, jó szolgálatot tettem neked — mondotta megelegedve a nővér. — Most csak ki kell használnod a jó alkalmat. Ha a nagybácsi, amint őt nevezed, meg lesz veled elégedve, akkor lassan-lassan majd jobb helyzetbe segít.

Clarence intett, mint aki érti a dolgot.

— Tudod, nincs már veszteni való idő, — folytatta az asszony sugva — s ezért légy óvatos. Ne kezdj el ismét csábító özvegyekkel és lehetőleg tartózkodjál a fogadástól és a nagy játéktól. Igérd meg!

— Megigérem, hogy épen olyan szolidan, erkölcsösen és becsületesen fogok élni, mint Mark maga. Többet csak nem ígérhetek. De most adieu, kedves Lina. Be kell vallani, hogy te sokat törödsz a családdal. De indul a vonat — mondotta, miután hirtelen megcsókolta a nővérét. — Isten veled! Isten veled!

Mikor a vagon, melyben a két utazó ült, lassan elhaladt a perronon álló házaspár előtt, Clarence hangos kacajjal dőlt hátra az ülésén.

— A nagybácsi magán kívül van! — mondotta. Valóban, azt hiszem, az öreg fejközönyezik!

X.

Byng őrnagy, egy látszólag nagyon izmos, alacsony tiszt, csodálatos vékony lábszárrakkal és határozott sportman-külsővel, reggeli cigarettájával a szájában, kényelmesen kinyújtózott a punahi Napier-szálló verandáján az egyik nádból font pamlagon, amikor valaki rákiáltott:

— Hollá, Byng, régi czimbora!

Byng hátrafordult és arca mély meglepetést árult el.

— Waring! Őn az? Azt hittem — szólt lefelegyenesedve.

— Azt hitte, Angolországba mentem, kiléptem a hadseregéből és a sarokba dobtak, mint az ócska vasat! De amint látja, még mindig jól érzem magamat.

— Örülök! — felelte a másik, mialatt gyorsan végigmustrálta Waring külső megjelenését és a legkitünőbb szabó által készített finom ruháit; azután pajtáskodó hangon folytatta: — Üljön le, gyújtson rá és mondja el nekem, hogy megy a sora és mi az, ami önt ismét ide hozta. Mi az, tea, kávé vagy arany?

— Bizonyos értelemben arany. Utitársam vagyok egy fiatal milliomosnak, vagy jobban mondva, egy olyan ember unokaöcsésének, akinek gyermekei nincsenek, de annyi pénze van, hogy nem tudja, mit csináljon vele.

— És ki az a fiatal ember?

— A neve: Jervis. Gazdag nagybátyja a nővérem férje; mi tehát némiképen rokonok vagyunk és amikor a fiatal nábob kijelentette, hogy Indiát beutazni szeretné, nővérem engem kísérőnek vezetönek és barátának ajánlott.

Byng őrnagy élesen felkaczagott.

— Tíz nap előtt Bombayba érkezünk és megkezdettük körutunkat — folytatta Waring.

— És milyen programot állított össze?

— A programom a következő: Punsah: lóverseny, Sekunderabad: lóverseny, Madras: lóverseny, Travencore: elefántvadászat, és mivel a pénz nem határoz, mindenütt lesz bőven cselédség, szakács, kulik és jég a pezsgő számára. Azután pártfogoltamat kissé vasutára juttetem, megmutatom neki Delhit, Agrat, Jyporet és végül a hűvös időszerk végéig bevárjuk Kalkuttában. Ott sok barátom és ismerősöm van és onnan Shiraniba megyünk. Örülök, hogy itt viszontláthatom a régi klubot, melyben annyi kellemes órát töltöttem.

(Folytatás következik.)

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. M. Operaház	Vig. Színház	Magyar Színház	Madai Színház	Kisfaludy Színház
Péntek	A nő barátja	—	Mozgó fényképek	Talmi hercegaó	Sztrogoff Mihály utja	Negyven éves kis leány
Szombat	Válás után	Tannhäuser	Mozgó fényképek	A két taeskö	Sztrogoff Mihály utja	Negyven éves kis leány
Vasárnap d. u.	—	—	—	1848 Hádak utja	—	—
Este	Folt a mely tisztit	Romeo és Julia	Mozgófényképek	A két taeskö	Sztrogoff Mihály utja	A csikós

MŰSZAKI IRODA.
Engelsmann
Rezső
 Magánmérnök
BUDAPEST,
 Múzeum-körút 15.
 Elfogad
MŰSZAKI MUNKÁK
 kivétel
TALÁLÁSOK
ÉS SZABADALMAK
 Műszaki
 KIDOLGOZÁSA
 értékesítése

BUTOR
 készpénzért, ugyisintén
részfizetésre
 legjelenyosabban kapható
GONDA S.
 butoraktárában 451
VII., István-tér 7. sz.

Kerékpáröltönyök 10 frt. Kerékpárpellerine 5 frt. Havelok 8 frt. Loden-öltönyök 15 frt.
 Rothberger Jakab es. és kir. udvari szállítónál Budapestben, IV., Váci-utca 23.

A szabadalmazott
„FAIRBANKS“-mérlegek

Százas mértékű, többsúlyos keménydobos mérleg és a **híj minden pontján egyenlően mérlegelnek.**
 Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket.
 Különösen gazdák, gazdaságok, községek és uradalomak részére a legjobb meggyőződéssel ajánljuk.
 Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.

„FAIRBANKS“ mérleg- és gépgyártó részvénytársaság.
 Budapest, Andrassy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.
 Megrendelések közvetlen közp. irodánkhoz Andrassy-ut 14. sz. intézendők.

Pénz-
 kölcsön mindennemű értékpapírokra, sorajegyekre a legelőcsőbb kamattal (fisszalítottól kisebb részletekben) kapható
WOHL J.
 bankkezelésben Budapest,
 Ferencz József-tér 3.
 Diana-fürdő.

FEIWEL LIPÓT utódai
Első magy. kir. szabadalmazott iskolapadgyár

Alapították 1846-ban.
 A nagyméretű és kiváló minőségű iskolapadgyár.
 Mindenemű iskolai és óvodai butorzat gyártása.
 Arjegyzékkel és költségvetéssel készséggel szolgálunk.
Feiwell Mór és Zaitschek Jaromir,
 Budapest, IX., Ipar-utca 4. sz.

Előfizetések
 és
hirdetések

felvételtek lapunk kiadóhatalmában
 Budapest, VIII. ker., József-körút 65. szám.

Kitűnő könyvek olcsó árakon,
 melyek **KUN S.** antiquar-könyvkereskedőnél Budapest, VII., Erzsébet-körút 33. sz.
 Igen jó karban levő hiánytalan példányokban kaphatók:

Baross, Magyarország földrajza. Az összes 100 kötetből többet bíró magyar történelmi neves, a tulajdonképpen levő földrajzok művelői agának szerinti feltárását. Csinos kötésben 18 ft helyett most csak 1.50 Bedő Albert, a magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása. 3 kötet. 4 részben. 15 ft helyett most csak 7.50 Carrara, a büntető jogtudomány programja. 2 kötet. Csinos vaszonkötésben. 8 ft helyett most csak 3.00 Emlékkönyv, a k. m. ferenczszentkirályi farsulat félézredes jubileumára. A legkiválóbb magyar természettudósok értékesítésével, számos rajzzal és 7 táblával. Eredeti felbontásban 5 ft helyett most csak 3.50 Fraknoi Vilmos, Mátyás király levelei. 2 kötet. 8 ft helyett most csak 5.50 Gőz József, Budapest története. 3 kiadás, számos képpel. Csinos kötésben. 2 ft helyett most csak 1.20 Hammerling Róbert, Amor és Psyche. Kétféle kiadásban, magyarra fordította Abrányi Emil. Illusztrálta Thumann Pál. Albumkiadás díszes kötésben. 12 ft helyett most csak 6.- Heinrich Gusztáv, A fizika története. 1. kötet. Eredeti vaszonkötésben 5 ft helyett most csak 3.50 Heller Ágost, A fizika története. 2. kötet. Eredeti vaszonkötésben 5 ft helyett most csak 3.50 Kossuth Lajos iratai, népies kiadás. Díszes vaszonkötésben. 4 ft 50 kr. helyett most csak 1.50 Mihók, Magyar compass 1897-98. legújabb évfolyam. 2 kötet, eredeti vaszonkötésben 10 ft helyett most csak 6.50 Műbarátok könyve. A legújabb magyar illusztrált művészet és esztétika kiadás. Számos példányban lett nyomtatva és könyvtárakra egyáltalában nem került. Amateur-felbontásban 15.- Pasteiner, Művészeti ipar 1895. Számos művelővel és képpel, csinos kötésben 10 ft helyett most csak 1.50 Szana Tamás, Magyar népmesék. Újabb sorozat. Számos képpel. Díszes kötésben. 15 ft helyett most csak 10.- Strausz Adolf, Bolgar népköltési gyűjtemény. 2 kötet, 12 ft helyett most csak 4.-	Pulszky, A magyar háziipar díszítőművelei 40 színes táblával. Szép leibor kötésben. 20.- Jagányi Károly, Magyar erdészeti oklevéltár. 3 kötet. 21 ft helyett most csak 10.- Toldi szerelme. Zenejáték. Szövegét írta Csiky Gergely és Abrányi Emil, zenéjét szerzerette Mihályovich Odón. 10 ft helyett most csak 3.- Topinard, Az antropológia kézikönyve. Csinos kötésben. 5 ft helyett most csak 3.50 Vojnich Öszkár, Budapesttől—Sitháig. Amerikai uti-leírások. Számos képpel, díszes kötésben. 8 ft helyett most csak 3.- Wanderieg, Epikai szerkesztések könyve. 3 kötet, mintegy 150 ábrával. Csinos kötésben 16.- Blockhuys J., Kunst in ihren Beziehungen zur Industrie. Mit vielen Illustrationen. 394 oldal. (3.60) 1.50 Boccaccio G., Die legendäre Erzählungen des Dekameron. Pracht-Ausgabe. In Prachtband (2.40) 1.20 Bodenstedt Fr., Theodora. Ein Sang aus dem Harzwald. Mit Illustrationen. In Prachtband (12.-) 4.50 Brehm E. A., Die Fische. 145 Abbildungen im Text und 11 Tafeln. In Leinwand geb. (9.80) 4.50 Chamisso A., Frauen-Liebe und Leben. Ein Liebes-Cyclus. Album-Ausgabe. Mit vielen Illustrationen. In Prachtband (6.-) 4.- Doré, Illustrirte Pracht-Bibel. Text von dr. Martin Luther. Prachtvoll ausgestattet. In 2 orig. ganz Maroquin Lederbande. (69.80) 48.- Dumas, Grand Dictionnaire de Cuisine. In anat. Halbfrazenband. (28.-) 10.- Friesen v. F., Shakespeare-Studien. In 3 orig. Halbfrazenbande. (13.50) 6.- Goethe W., Faust. Album-Ausgabe. Mit vielen Illustrationen. In Prachtband (3.50) 5.- Goethe W., Hermann und Dorothea. Ein Epos. Album-Ausgabe. Mit vielen Illustrationen. In Prachtband (6.-) 4.- Gordon A. Ch., Our trip to Burma. With notes on that Country. In schönen Halbfrazenband (28.-) 6.- Heine K., Buch der Lieder. Album-Ausgabe. Mit Illustrationen In Prachtband (7.50) 3.-	Hellwald, Amerika in Wort und Bild. Eine Schilderung der Vereinigten Staaten Mit 578 Illustrationen. 2 Bände-Folio. In schönen Halbfrazenband. (60.-) 30.- Jameson S. J., Forschungen und Erlebnisse im „Dunkelsten Pascha-Entsatz-Expedition. Mit 1. Karte und 98 Illustrationen. In eleg. Leinwandband (6.-) 3.- Makart-Album. Mit 64 Holzschnitten. In Leinwand geb. (16.-) 5.- Moderne Kunst in Meister Holzschnitten Nach Gemälden Gegenwart. VI. und VII. Jahrgang. Per Jahrgang in Leinwand gebunden. (14.-) 6.- Montagu J., In West und Ost. Lose Blätter aus der Mappe eines Kriegsberichterstellers. Mit vielen Illustrationen. In Prachtband (7.20) 3.50 Oncken W., Allgemeine Geschichte in Einzeldarstellungen. Unter Mitwirkung von F. Bamberg F. v. Bezold, A. Brückner, F. Dahn, G. Droysen, I. Dümichen, B. Erdmannsdorfer, Th. Flathe, I. Geiger, G. Hertzberg, F. Just, F. Hupp, R. Kugler, S. Lefmann, A. Müller, W. Oncken, M. Philippson, H. Prutz, S. Ruge, Th. Schömann, E. Schrader, B. Stads, A. Stern, F. Winkelmann, A. Wolf. Mit Porträts, Illustrationen, Familien- und Karten. 44 Bände und Registerband. Berlin, 1879-1882. In 45 Original Halbfrazenbände (480.-) 260.- Rückert Fr., Liebesfrühling. Gedichte. Album-Ausgabe. Mit vielen Illustrationen. In Prachtband (7.50) 5.- Saphir G. M., Humoristische Schriften. 4 Bände in 2 eleg. Leinwandbände (7.50) 2.40 Sterne C., Konversations-Lexikon für Geist, Witz und Humor. 4 Bände in 2 eleg. Leinwandbände (5.90) 2.40 Sterne C., Herbst- und Winterblumen. Eine Schilderung der heimischen Blumenwelt. Mit 71 Abbildungen in Farbendruck und 106 Holzschnitten. In Prachtband geb. (7.20) 3.50 Suberville Dupant, La Decoration et l'ornement des Etoffes et des Tissus. Gyönyörű mű, remek színes díszítő rajzokkal különböző stílusokban. Csinos vaszonkötésben. 90 ft helyett most csak 45.- Warring J. B., Masterpieces of Industrial Art et sculpture at the international exhibition 1883. 3 folio kötet, 300 remek kivitelű iparművészeti tárgyakat ábrázoló színnyomcsu képpel. A legremekesebb képzőművészek, fégyverek, ötvösök stb. tárgyak nagy választékával. 3 eredeti bőrkötésben 400 ft helyett most csak 130.-

Vidéki megrendelések utánvételre is eszközölhetnek. 5 forinton felül megrendelések, az összeg elegendő esetén, bérmentve szállítanak. Bármely és barhol hirdetett könyv nálam szintén olyan áron is megszerezhető. Egyes jobb könyveket, vagy egész könyvtárakat, okleveleket, kéziratokat, 1848-49-ki nyomtatványokat, vagy más szabadságharczi emlékeket, rézmetszleteket és levéltárgygyűjteményeket a legjobb árakon készpénzért vásárolok, vagy másokért becserelek. Rendelések és ajánlatok a leggyorsabban elintéztetnek. Az ezen jegyzékben foglalt zárjel közt lévő árak a hirdetett könyv eredeti árát jelzik.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Kun S. antiquar- és könyvkereskedő Budapest, VII., Erzsébet-körút 33. szám.

HAZAI IPAR!
Wein Károly és Társai

szepeségi vászongyárosok ajánlják hírneves kőmárki és buszoci vászont és kamuka (damast) gyártmányukat.
Főraktár: 696
Budapest, Koronaherczeg-utca 8. sz.

Bőr- és szépség-ápolás szakorvosa.
Med. univ.
Dr. Révész Benő
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 63. I. em.
24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőr-, ideg- és nemi bajokat. Szépségi hibákat, szeplőt, anyajajkát, pattanásokat, szemölcsöt, rázort, fagyos végtagokat, hajkorpa, hajhullás, sebek szak-szerű tanácsokkal szolgál az arc és kéz-ápolásra.
Feltűnő eredményt győgyít a tikos betegségek náci alatt levert összes férfi- és női bajokat és azok következményeit.
Rendel: d. e. 8-12, d. u. 3-6, este 7-8 óráig
Levelekre azonnal válaszol.
Kívánatra gyógyszeréről is gondoskodik.
Mindenkor mély dískráczkó.

Magy. kir. államvasutak igazgatóságán.
51305—C IV.
Hirdetmény.
(Az új osztrák-magyar-osztrák közvetlen személy- és podgyász-díjszabás életbeléptetése.)
A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint az osztrák-magyar-osztrák vasúti személy-forgalomra f. é. május 1-én új személy- és podgyász-díjszabás életbe lépett, melynek alapján egyrészt Budapest, Piume, Herkules-fürdő, Szilacs és Tepla-Trenesén-Tepicz, másrészt Moszkva, Szt.-Pétervár, Varsó, Kiew és Odessa állomások között közvetlen menetjegyek fogadnak kiadni és podgyász is közvetlenül lesz felvehető. Ezen díjszabással az 1897. évi január 1-től érvényes hasonló díjszabás érvényen kívül helyeztetik. Ezen díjszabás a m. kir. államvasutak díjszabás-elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) kapható.
Budapest, 1898. április 9-én.
Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

Nagy szerencse
csak az osztálysorsjegyekkel érhető el.
Legközelebbi húzás
Május 11. és 12-én.
A sorsjáték tartama alatt minden második sorsjegy nyer; egy sorsjegyre esetleg egy millió nyeresemény is eshetik.
Sorsjegyek nálam még kaphatók eredeti áron.
1 egész sorsjegy 6. — frt | 1 fél sorsjegy 3. — frt
1 negyed " 1.50 " | 1 nyolczad sorsj. 75 kr.
Húzási lajstromokat ingyen és díjtalanul küldök. Nyereseményeket rögtön fizelek. **Megrendelések vidékről leggyorsabban postautalványon intézendők.**
Ifj. SCHÖN ÁRMIN osztálysorsjegy-főelárúsítóhoz
Budapest, Erzsébet-körút 48.

Kincsem Sportlap
egyes szám ára 5 kr.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-körút 29.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel
Áruházam oly annyira van felhalmozva cipőárakkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kíváncsnak eleget tenni. Árám oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Felhívás
a n. é. butorávsárló közönséghez!
Az elmúlt őszi és téli idény alatt sikertelven előző év ár mellett, nagy mennyiségű elsőrendű anyagból készült **szilárd asztalos- és kárpított butort** a mai kor igényeinek megfelelően elkészítették, a miért is azok kellemes kényelben vagyunk, hogy rendelkezni tudjanak az árakhoz, míg ezen készletünk tart.
Patyi Testvérek fő- és szekvárosi asztalos és kárpított butortelepe.
VIII., Kerepesi-ut 9/A. földszint és I. emelet.
Eladás csak készfizeset mellett.

Férfiaknak.
Csugos cipő, egy darab pitting bőrből 8.—
Borjubőr betétes cipő 8.50
Borjubőr, keztübbő-szárral, elegáns 8.80
Dívtos barna színű, bergsteiger cipő 4.—
Dívtos barna színű csugos cipő 4.—
Dívtos színű barna borjubőr, elől kapcsos cipő 4.80
Dívtos zöld színű előlkapcsos cipő 4.50
Dívtos színű barna félcipő 8.50
Iszidulak cipő, világosbőr vagy keztübbő szárral 4.20
Nőgyűzőknek.
Női laztin csugos cipő, 16 cm. magas selyem csug 2.80
Ergébőr csugos cipő 2.—
Dívtos színű barna fűzős angol cipő 2.50
Dívtos zöld színű angol cipő 2.40
Dívtos zöld színű előlkapcsos cipő 3.40
Női ergébőr gombos cipő 10—12 gomb magas 4. — frissalon-lakkból 4.—
Dívtos színű barna félcipő 2.40
Ergébőr regatta-cipő, kőni való 2.40
Laztin regatta-cipő, kőni való 2.50
Orizál vállasták mindennemű dívtos barna és szilacsina, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-cipőkben. — Vidéki rendeléseket pontosan eszközöltetnek több száz dívtos ábrákkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel
528
AGULAR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.
a New-York palotával szemben.

MERCUR
Bank- és Váltóüzlet Részv.-társaság
Budapest V., Dorottya-utca 12. sz.
A magy. kir. szab.
Osztálysorsjáték
főelárúsítója.
A legközelebbi húzáshoz 1898. május 11. és 12-ére ajánljuk a sorsjegyek mielőbbi megrendelését.
A sorsjegyek árai:
A május 11—12-iki húzáshoz: Egész sorsjegy 6 frt — kr. Fél sorsjegy 3 " — " Negyed 1 " 50 " Nyolczad sorsjegy 75 "
Mind a 6 húzáshoz: Egész sorsjegy 80 frt Fél sorsjegy 40 " Negyed 20 " Nyolczad sorsjegy 10 "
Tervezetek kívánatra ingyen.

A magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége.
18190/1898—II. szám.
Pályázati hirdetmény.
A m. kir. államvasutak Budapest-Józsefváros állomáson iroda-épületet fog létesíteni s ezen munka biztosítása tárgyában ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdettetik, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok legkésőbb 1898. május hó 15-ig déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkárságánál benyújtandók.
Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.
Az ajánlatok közt a szabadválasztás jogát, tekintet nélkül az árra, magunknak tartjuk fen.
Bánatpénz fejében legkésőbb 1898. május 14-ig déli 12 óráig 1000 frt, azaz egyezer forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a budapest-jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál lefizetendő.
Készpénz után kamat nem követelhető, az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tízennégy napnál nem régebb utolsó napi árfolyam szerinti, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadhatnának el.
A lepecsételt ajánlatok borítékai következő felirással látandók el: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Józsefvárosi állomásán létesítendő iroda-épületre.”
Jelen ügyben bármilyen felvilágosítással a budapest-jobbparti üzletvezetőség építési és pályafentartási osztálya naponként délelőtt 10—12 óra között szolgál.
Budapest, 1898. évi április hó.
Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

A most befejezett első sorsjátékban nálam **80.000 és 10.000** koronás nyereményeken kívül a

600.000 korona jutalomdíj

a 69636. számú sorsjegyre nyeretett és fizettetett ki.

A II. sorsjáték 6 osztályra beosztott nyereményei a következők:

1 jut. á 600000 kor.	1 nyer. á 25000 kor.
1 nyer. „ 400000 „	7 „ „ 20000 „
1 „ „ 200000 „	3 „ „ 15000 „
2 „ „ 100000 „	31 „ „ 10000 „
1 „ „ 90000 „	67 „ „ 5000 „
1 „ „ 80000 „	3 „ „ 3000 „
1 „ „ 70000 „	432 „ „ 2000 „
2 „ „ 60000 „	763 „ „ 1000 „
1 „ „ 40000 „	1238 „ „ 500 „
5 „ „ 30000 „	50 „ „ 300 „

31700 nyer. á 200 kor., 3900 nyer. á 170 kor., 4900 nyer. á 130 kor., 50 nyer. á 100 kor., 3900 nyer. á 80 korona, 2900 nyer. á 40 korona.

50.000 nyeremény

13,160.000 korona összegben.

HUZÁS MÁR MÁJUS HÓ 11-IKÉN.

BIHARI EDE

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója

Főüzlet: Károly-körut 28, Károly-kaszárnya,

Iroda: VII. ker., Kerepesi-ut 20. sz.,

elad és szétküld az összeg előzetes beküldése mellett vagy pedig utánvétellel I. osztályú eredeti sorsjegyeket:

egy egész 6 frt egy fél 3 frt egy negyed 1 frt 50 egy nyolczad 75 kr.

Minden megrendeléshez a hivatalos tervet csatolom. A húzást jegyzéket t. revőimnek a húzás után minden további felszólítás nélkül elküldöm.

Megrendelések és pénzküldemények az irodába, Kerepesi-ut 20. sz. alá czimzendők; budapesti t. revőim sorsjegyeket Károly-körut 28. sz. a., Károly-kaszárnya kaphatnak.

Legszerencsésebb esetben a legnagyobb nyeremény

Egy millió korona.

Herbster-Velodrom Tattersaal.

Kerepesi-ut, a keleti pályaudvarral szemben. 5000 négyzetméter fedett és 6000 négyzetméter nyílt

kerékpáriskola.

Legnagyobb kényelemmel és kerékpárgondozási istállóval berendezve. Az iskolából hetenként kétszer saját vezetésem alatt kirándulások rendeztetnek. Beiratások egész napon át városi rakárban elfogadhatók.

HERBSTER KÁROLY nagy kerékpár-raktára
Budapest, Károly-körut 9.

55183—C. II.

Hirdetmény.

(Magyar-román közszén-forgalom.)

Petrozsény és Lupény állomásokról Vercziórova, illetve Predealon át a román vasutak állomásaira szállítandó ásvány- és barnaszén-küldeményekre nézve f. évi május 1-én új kivételes díjszabás lépett érvénybe, melynek egyes példányai a részes vasutak igazgatóságainál kaphatók.

A „Vasuti és közlekedési közlöny“ f. évi 5. számával kiadott díjkedvezményi jegyzék 288. folyó száma alatt Petrozsény és Lupény állomásokról Predealra és Vercziórovára szállítandó ásványszén küldeményekre kihirdetett díjtételek ezen kivételes díjszabás érvénybe lépésével hatályukat veszítik.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága

a román vasutak vezérigazgatósága nevében is.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Való-

di francia különlegességek szakis F. Berruand fia legújra felfedezett párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest,

VII. Erzsébet-körut 50.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

egy nyolczad
75 kr.

Huzás már jövő héten!

egy fél
3 frt.

Osztálysorsjegyeket

legnagyobb számválasztékban

ajánl

Budapesti takarékpénztár

és országos zálogkölcsön részvénytársaság

Osztálysorsjáték osztálya

BUDAPEST, Koronaherczeg-utca 11. sz. a főpostával szemben.

egy negyed
1 frt 50 kr.

Mind a hat osztályra fizetendő:
Egy nyolczad sorsjegyéért 10 frt. Egy fél sorsjegyéért 40 frt.
Egy negyed sorsjegyéért 20 frt. Egy egész sorsjegyéért 80 frt.
Megrendelés legelőnyösebben postautalvánnyal történik. — Hivatalos tervszet kívánatra ingyen.

egy egész
6 frt.